Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 59

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 59

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 59

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 59

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 59

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 59

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 59

KW 224
D59

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 59

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 59

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 59

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 59

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 59

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 59

Amſterdami.
Apud Guiljelmum et Ioannem Blaeu 1635.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 59

Koninklijke
Bibliotheek
te 's Hage

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 59

DE NONNVLLIS ORIENTALIVM VRBIBVS,

Necnon

Indigenarum Religione ac moribus, tractatus brevis.

A Gabr. Sionita Profeſſore & interprete Regio ac Ioanne Heſronita interprete Regio, Maronitis è Libano,

Koninklijke Bibliotheek te 's Hage.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 59

ac veluti digito indicaſſe, quidquid minus neceſſarium videbatur, omittemus. Ne vero illa à nobis nullo authore dicta aut commemorata aliquis crederet, ea omnia ex Iacub Ben-ſidi Aali libro in Moſlemannorum dogmata atque mores, ex Iuſof Ben-Abdillatif virorum illuſtrium genealogia, ex Mohamedis Ben-Caſem horto rerum delectabilium, atque aliis quos inter legendum laudatos reperies, breviter excerpſimus.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 59

CAPVT I.

Arabiæ & Arabum nomen atque origo, & eorundem in equitando ars, arma, rapinæ, cibi, ac veſtes. De oryza fabella.

ARabia non ab Arabo Apollinis & Babyloniæ filio, ut Latinorum plerique aſſerunt, ſed ab Araba plaga, non longe à Medina ſita, nomen ſortita eſt, quam incoluit Iſmaël, Abrahami & Hagar filius, à quo etiam Iſmaelitæ & Hagareni dicuntur. Huic vero plagæ nomen dedit Iaarob filius Cahhtan ſeu Iectan, filii Heber, filii Saleh, filii Sem, filii Noe, qui primus, Mohamede Ben-Iacub Sirazita viro doctiſſimo, Arabicæ linguæ theſauri authore teſte, Arabicæ linguæ inventor extitit, & poſt ipſum Iſmael, qui prædictam plagam incoluit, eam excoluit, elegantem, ornatamque reddidit: ea de cauſa Sirazita ille patrem eloquentiæ Arabicæ Iſmaelem vocat. Quod ſi credere vellemus Iuſofo Ben-Abdillatif, nobis perſuaderet Cahhtan ſeu Iectan Abelis pronepotem extitiſſe, ut in ſua illuſtrium virorum Genealogia aperte aſſerit. At hoc eſt aperte affirmare linguam Arabicam primam omnium extitiſſe, quod non facile probatur nec approbatur, aut tunc temporis terram non fuiſſe labii unius, quod clare ut falſum convincitur. Melius igitur doctiſſimus Sirazita tenet Iectanum ex filiis Noe fuiſſe, cui etiam favet ſacrarum paginarum authoritas Gen. cap. 10. Ara-

bia ergo & Arabes ab Araba plaga nomen traxere, quod dedit Iaarob filius Iectan.

Porro Arabum quidam habitant urbes, quidam deſerta incolunt: ſed, ut mos eſt, cives ſunt moribus excultioribus, urbanitatemque proſequuntur: & propter mercaturam aliaſque artes, quas exercent, non ignobiles, non humano inepti conſortio, neque tractandis negotiis impares ſunt. Quin immo inter illos non pauci reperiuntur, qui ſtudiis, & liberalibus artibus dediti, ſibi primum, deinde ſuis, aliiſque multa afferunt emolumenta, non tantum per literarum otia, verum etiam res bellicoſas gerendo, non minus imperio quam obſequio apti, ac militaris deſciplinæ obſervantiſſimi: quibus artibus ad eos uſque limites, quos videmus, ſui imperii fines propagarunt, ac firmaverunt. Plerique tamen poſtea otio ac longa quiete degeneres facti, malunt temporis clementia aëriſque temperie perfrui, ac ſe ſoli exponere, quam gentibus extraneis imperare, parcoque cibo uti, quam laborantes terræ bonis, amœnitateque frui.

Illi vero qui deſerta inhabitant Bedavyæ, deſerti ſcilicet gens dicuntur: atque hi quidem ſunt innumeri, potentes, bellicoſi, armigerique, vagi tamen atque errabundi: ſine tectis, ſine lectis, atque ſine ſtatione, in tentoria è goſſipina materia aut caprarum camelorumque pilis confecta ſe recipiunt. Sub dio ſine ulla quiete morantur, ac in continuo ſunt motu, ex una in aliam regionem migrantes, & incertis ſedibus circum vagantes; proque

paſcuo.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 59

paſcuorum ubertate, & aquarum copia, armentorumque commoditate loca commutant: camelorum dorſis, ubi iter agunt, uxores, liberos, & quicquid habent utenſilium circumferunt. Equos alunt graciles, macie torridos, tenues, minimeque edaces, curſu tamen velociſſimos & laboribus aſſuetos: ea vero audacia ac pernicitate præditos, ut in obvios impetum faciant, & ubi neceſſitas poſtularit, maxima cum velocitate periculo ſe facile ſubducant. Equites autem ita in equitando prompti ſunt atque agiles, ut nullus fere mortalium ipſorum artem dexteritatemque imitari queat: nam res quaſdam ſupra humanum captum, atque ita mirabiles exequuntur, ut falſæ prorſus viderentur, niſi quotidiana experientia veras eſſe cōprobaret. Scilicet equo inſidentes, miſſileque quodlibet telum, quanta vi poſſunt, jaculantes, ſtimulato equo antequam ad terram perveniat, manu capiunt. Item ſi quod miſſile contra ſe venire videant, ſumma dexteritate vel equorum lateribus protecti, vel eorumdem ſub ventre deliteſcentes, violentos telorum ictus vitant atque eludunt. Neque novum eſt apud ipſos tela in terra jacentia equo currente è terra colligere, ſagitta eminus vel minimum aſſem collimare, fundiſque multa præclara gerere. Arma his ſunt miſſilia tela, utputa ſagittæ & haſtæ ſupra & infra ferrea cuſpide munitæ: quas ſumma peritia admirabilique dexteritate eminus & cominus vibrant: enſes habent, quibus non punctim, ſed cæſim feriunt, pugioneſque

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 59

punctim lædentes: fundæ etiam apud ipſos maximo ſunt in uſu, quibus lapides eminus in hoſtes vibrant, ſive adverſi ſeſe opponant, ſive ſe in fugam convertant. Quamvis autem rarus ſit apud ipſos ſclopetarum uſus, imo ab illarum ſtrepitu auribus digito obturatis, quaſi ab injecto fulmine deterreantur ac fugiant; nonnulli tamen ipſorum modo illis utuntur.

Cæterum his hominibus præcipuus ſcopus eſt, Caravannis inſidiari, vias prædandi cauſa obſidere, rapinis latrociniiſque victum quæritare, atque aliorum labore & ære acquiſita in ſuos uſus convertere: imo ſæpe annua Byzantini Principis vectigalia iſti deprædantur, urbes non raro invadunt, viatoreſque, ſi inferiores eſſe contingat, bonis ſpoliant, aut impoſitam hominibus & ſarcinis mulctam, priuſquam abire liceat, ſolvere cogunt: quippe qui liberi ſunt, nec Othomannum, neque alium quempiam Dominum recipiunt, nec ſupremo ulli obediunt Principi, ſed ſine certo Domino in plures familias copioſiſſimas diviſi militant, ac ſuis illis familiarum Principibus ſeu ducibus, qui auctoritate ac nobilitate cæteris præſtant, morem gerunt. Hæ quidem familiæ innumeræ fere ſunt, quæ primi parentis cognomine, & agnomine diſtinguuntur: aliæ enim ſunt familiæ Abi-helal, aliæ Abi-Riſce; Abi-Zaid, Abi-Sciobaib, & ſexcentæ aliæ, quarum ſingulæ ſeſe ſalutant nobiles, omneſque naturali quadam concordia æquo jure cenſentur. Horum cibus

cibus, panis eſt ſubcineritius, obſonia lac recens & acidum, caſeus caroque caprarum & camelorum, legumina, ut lentes, fabæ, & alia hujuſmodi, mel, oleum, ac butyrum. Cæteras ciborum delicias non agnoſcunt præter oryzam, quæ in deliciis ſummopere apud illos eſt, tum quia ea terra nimis abundat, tum quia inepte Mohamedis ſequaces confabulantur, ortam eſſe ex ipſius Mohamedis ſudore antequam mundo ſe manifeſtaret, mundum infeſtaret pene dixerim, cum thronum Dei circuibat in paradiſo. Deus enim converſus reſpexit eum, Mohamedes præ pudore ſudavit, tergenſque digito ſudorem, ſex extra paradiſum guttas miſit, ex quarum una roſa, ex altera oryza productæ ſunt, ex reliquis quatuor, quatuor Mohamedis ſocii nati ſunt. Solent etiam frequenter nutriri pulmento quodam Heriſe dicto, quod ex tritico prius decocto conficiunt, poſt ſoli exſiccandum exponitur, tum in urna contunditur donec emundetur, poſtremo pingui carne ſimul coquitur, donec caro conſumatur, quod ſane palato non eſt ingratum. At Mohamedes pietatis larva, impietatiſque indutus, myſteria in his edendis requirebat, ſuiſque ſane omni ratione deſtitutis abſurda perſuadebat: affirmabat namque hoc pulmentum à Gabriele Angelo ſe edoctum fuiſſe, & utilitatem ejus, eodem Angelo teſte, in eo conſiſtere, ut renes corroboret. Quandoque Angeli juſſu Mohamedes ex eo edens una nocte pugnavit adverſus quadraginta viros,

aliaſ-

aliaſque quadragies indefatigatus rem cum fœminis habuit. Sane hæc, anuum delirantium fabellas aut alicujus Moſlemanicæ ſectæ oſoris calumnias eſſe opinaremur, niſi præfatum authorem juris peritiſſimum eumdemque obſequentiſſimum Mohamedis ſectatorem ea omnia diſerte Arabico ſtylo, capite de quorumdam ciborum delectu & utilitate videremus referentem. Et quidem inſanus vir iſte ſuis delirans cibos perſuadebat edendos, qui ſibi placebant, idque Angeli auctoritate confirmabat. Inter cætera eſum cucurbitarum ſuadebat, ſed melongenarum cibus ſupra omnia ei placebat, qui, teſte eodem, quem modo laudavimus, authore, hominum ſagacia aut imbecilla ingenia ex multo aut exiguo in edendis melongenis amore dimetiebatur, impudenterque hanc fruticem in paradiſo deliciarum ſe vidiſſe affirmabat: nam cum ſemel vi eſſet carcere detentus (inquit Ben-ſidi Aali) Gabriel Angelus de cœlo deſcendens illum in deliciarum hortum, quē Gennetelenaam vocant, tranſtulit, ubi inter cæteras fruticem hanc vidit, poſcentique ab Angelo cauſam propter quam ibi eſſet conſita, reſpondit, quia Dei unitatem inter cæteras plantas, ac te verum eſſe Prophetam confeſſa eſt. Pluribus Iacub Ben-ſidi Aali pergit narrare cibos, quibus Mohamedes utebatur: uti dactylis, uvis, carnibus venationum: quæ omnia, ut vana & ridicula, omittimus. Quis enim unquam mortalium his quæ retulimus audivit vaniora? quis anilia hæc blateramenta non rideat?

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 59

rideat, & indigna putet ut ſanæ mentis hominibus exponantur? & tamen miſera illa gens ignorantiæ tenebris circumfuſa has nugas ipſa veritate certiores credit & amplectitur. Porro eorum potus, præter aquam, eſt camelorum caprarumque lac, quo & famis & ſitis ardorem expellant. Et quamquam ob Mohamedis leges vinum multi non bibant, plerique tamen eorum egregie generoſa vina potant, & Chriſtianorum Caravannas invadentes primo vinum expetunt.

Veſtitus vero ipſorum viliſſimi ſunt, & præter goſſipinum manicis ampliſſimis induſium, & penulam laneam caprinis aut camelinis pilis rudi admodum modo lineis albis nigriſque diviſim contextam, nihil quo ſe tegant, habent. Nudis ſæpiſſime pedibus incedunt. Nobiliores eorum pulchrioribus indumentis utuntur, & calceis, pauci autem caligis, induuntur. Illorum lumbos cingit coriacea zona rubro colore ut plurimum infecta: capita vero albo tulipanto ſeu cydari goſſipina aut linea non multis ſpiris complicata involvuntur. Ipſorum fœminæ etiam fere nudæ incedunt, quæ goſſipino cyanei coloris induſio corpus, caputque linteo tegunt, faciemque velant. Illarum ornamenta ſunt inaures, monilia, torques, & annuli vitro aut alia vili materia confecta: frontem deinde, genas, labia, brachiaque cærulei coloris notis tenui acu factis tingunt, inficiuntque. Atque hæc ſint ſatis dicta de Arabibus Beduinis.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 59

CAPVT II.

Baghdadi ſitus, Reges, ſchola, ac viri nonnulli illuſtres.

BAghdad, quæ & Dar-aſſalam, ſcilicet civitas pacis dicitur, nomen à monacho quodam dicto Baghdad, qui (teſte Ben-Caſem) Eccleſiæ in illis pratis erectæ inſerviebat, ſortita eſt. Dar-aſſalam vero, eodem auctore teſte, illam vocavit Abu Giaphar Almanſur ſecundus Chalifa Abbaſæus, qui eam anno ab Hegyra 150 expugnavit. Vrbs hæc veteris olim Chaldææ, nunc Meſopotamiæ, quæ ab Orientalibus Diarbeer modo dicitur, regia eſt, quam prædictus Almanſur in ampla ſupra Tigrim planitie collocavit, duaſque in urbes diviſit, quas flumine interlabente ſublicius pons cymbis ſupra fluvium impoſitis conjungit. Hanc igitur hoc in loco extructam multis annis Almanſurus gubernavit, & poſt ipſum alii Chalifæ, ut Negmiddin, Fadhl-allahemir-elmumenin & alii uſque ad 339 ab Hegyra annum, quo eam rex Aadhd-eddaule, & Saif-eddaule ceperunt, qui cum ſucceſſoribus ſuis ea potiti ſunt, donec Othomannicus imperator Selymus multis copiis atque ſubſidiis in ſuam redegit ditionem, qaam modo Baſcia multis Ianizaris militibus ſtipatus gubernat ac moderatur. At de his plura apud Ahmad Abi-Bacrum Baghdadicum in ſuis annalibus invenies.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 59

Cæterum urbs hæc nobilis eſt ſcholis, quæ omni ſcientiarum genere floruerunt & adhuc florent. Hic Ahmad Aſlalami poeta celeberrimus carmina ſua ſcripſit, de quo rex ſæpe dicere ſolebat; En deorum nuncius Mercurius ad nos de cœlo delapſus. Hic etiam Alpharabius celebris Philoſophus ac Medicus, quamquam ex hac urbe non ſit oriundus, ſed de Farab in Turcomannia non ignobili urbe, tamen & Philoſophiæ & Medicinæ ſtudiis imbutus eadem ibidem ſumma cum laude publice profeſſus eſt, & poſt longos labores multis relictis in urbe auditoribus in Harran Meſopotamiæ urbem ſe recepit, ubi Ariſtotelis librum de auditu inveniens quadragies perlegit, & eidem libro ſupraſcripſit, Vellem iterum legere. Hinc demum Damaſcum profectus obiit anno ab Hegyra 339. Hæc Ben-caſem in libro de viridario electorum.

CAPVT III.

De Bochara Avicennæ patria, & ejuſdem vita, ac ſtudiis.

Bochara, Europæis Bachora, vetuſtiſſima urbs ad Euphratis fluvium, non longe ab oſtio, qua parte reſpicit Arabiæ deſertæ montes, ſita eſt. Patria eſt Honain Abu Ali Ben-Sina, quem Avicennam Latini vocant, quamquam ejus pater ex Belch urbe de Choraſan fuerit. Ludovicus Nonnius forte vellet eſſe Avicennam ſibi conterraneum, nam in ſua Hiſpania aſſerit Avicennam Corduben-

dubenſem eſſe : ſed Ben-Caſem diligentiſſimus author, qui virorum illuſtrium vitas ſcriptas reliquit, contrarium affirmat, cum Avicennam in quodam Bocharæ pago natum eſſe teneat anno ab Hegyra 370. Avicenna ergo his in partibus natus omnes ſtudiorum ſuorum gradus evaſerat, cum necdũ octavum decimum ætatis annum attigiſſet, nam medicinæ ſtudiis teneris ab annis ſe dedit, inquit Ben-Caſem, adeoque in illis profecit, ut ipſe primus auſus fuerit de Regum ac Principum ſanitate philoſophari, & apud illos medici officium exercere. Iſtud privilegium nulli ante ipſum medico fuerat conceſſum, quoniam illius terræ reges nulla medicorum ope utebantur ante Avicennam, ſed naturæ beneficio, aut aliqua herbarum vi ſecreta, ac tuta experientia ſanabantur. Cæterum Avicenna libros fere centum, à ſe conſcriptos, edidit, teſte eodem auctore ſupra citato : ſcripſit enim de Medicina multos libros, de Philoſophia nonnullos, epiſtolas familiares, theſaurum in explanationem nominum tum herbarum, tum lapidum, carmina quoque de anima, atque etiam de ſanitate conſervanda. Vixit annos 58, ac tandem anno ab Hegyra 428, in urbe Hamadan obiit.

Quidam tamen inter Orientales tanti viri gloriæ fucum offundentes, non ab Avicenna tot compoſitos fuiſſe libros aſſerunt, ſed à ſummo quodam medico, cui famulabatur, ita digeſtos, ac poſtea ab ipſo Avicenna exſcriptos & vulgatos : ſuamque opinionem hoc commento ſtabilire nitun-

ituntur. Fuit (inquiunt) in partibus orientalibus inſignis quidam medicus, qui arte ua cæteros omnes anteibat, ac inde ſummis Principibus notus, tantum gloriæ & ivitiarum cumulavit, ut ipſorum pleroſue opibus ac divitiis ſuperaret. Ea fama nulti illecti ſuos filios huic medico diſciulos dare, atque etiam ut famularentur pſi magna vel mercede vel pretio vel preibus tradere conabantur, ſed ille, ne ſuæ loctrinæ ſecreta alii detegerent, nullos oluit arcanorum ſuorum conſcios juxta e intra privatos parietes habere. Avicenæ mater, ſagaciſſimi ingenii mulier, licet aupercula, hunc agreſſa medicum, ipſi uum filium famulandi gratia offert, ac ummum ſe filiumque ſuum beneficium cccepturos teſtatur, ſi quæ ipſe omnia ſous facere non poterat, coquere herbas uta, pelves mundare, domum verrere, æc per Avicennam fieri pateretur; ſurlum ipſum eſſe à natura ac perinde muum, nihilque eſſe periculi, cur de ſcieniæ arcanis timeret. Ille mulierem vera licere ratus, Avicennam tamen interrogat, qui à matre inſtructus tamquam aures non habuiſſet, nihil reſpondit, ſeque ta ſtolide geſſit, ut eruditionis cujuſlibet incapacem animum habere fuerit viſus. Cum tamen die quadam ille probare vellet, an ita duras aures haberet Avicenna, pelvem, qua eradendis pilis tonſores utunur, à ſummo culmine deorſum mittit ad Avicennæ pedes, qui nec ad tantum ſonitum improviſum converſus, tamquam nihil audiiſſet, ſedulam demandatæ rei cu-

ram demonſtravit. Ab eo tempore medicus ille, certior factus Avicennam omnino & ſurdum & mutum eſſe, cuique nihil præcipi niſi per digitorum micationem, aut ſignis aliis poterat, ipſi in dies magis fidere cœpit, ac ſua ſcripta omnia, cum domo exiret, propalam in cubiculo reliquit, quæ clanculum ac ſagaci diligentia exſcripta, Avicenna matri fideliter cuſtodienda tradebat. Mortuo tandem poſt longum tempus medico illo, Avicenna ſilentium linguæ prodidit, medicinam profeſſus, quæ didicerat ad praxim reduxit, & vulgatis præceptoris ſui ſcriptis tanquam ſuis, tantam doctrinæ famam apud ſuos comparavit, ut in ſummorum Principum notitiam necnon amicitiam venerit, adeo ut omnes ipſum ſuæ ſanitatis ac vitæ arbitrum libenter evocarent. Hæc illi, quæ ut libet ſe habeant, aliorum judicium eſto.

CAPVT IV.

Damaſci nomina, Deſcriptio, Vbertas terræ, atque Viri illuſtres. Damaſcenum ferrum. Vita Poëtæ Almotenabbi.

DAmaſcus Arabibus Sciam & Demaſc, Syris Darmſuc eſt. Sciam à Sem Noe filio multi nomen ſortitam eſſe volunt: Demaſc autem à Demaſco Canaani filio, qui eam erexit, nomen deſumpſiſſe Abi-Attaher affirmat: Darmſuc denique quaſi doro ſumoco, hoc eſt terram rubram Syri vertentes, in qua Adam formatus eſt, non male appellant. Metropolis eſt totius Syriæ nobiliſſima, quæ qualibet frugum copia

copia mire luxuriat , ſive arboreos fructus , ſive vinearum proventus requiras. Olivetis vero ditiſſima eſt. cumque omnium ferax ſit , tum vel præcipue locupleti ferri vena dives eſt , cujus temperatura adeo fœlix eſt, ut maximæ apud omnes nationes ſit auctoritatis : nam præter Abana & Pharphar amnes , quorum aquis invictam armorum temperiem parant artifices , peculiaris ipſis eſt etiam ratio ferri temperandi , quod tali induſtria paratur , ut neque ſcutum , neque galea , vim ipſius remoretur. Suburbani etiam agri amœniſſimi, & aquarum copia,quas Naaman Syrus ſupra cæteras laudibus celebravit , auræ lenitas, aëriſque clementia urbis fœlicitatem ita pandunt , nt merito à ſcriptoribus paradiſus terreſtris nuncupetur. Vrbs hæc in ampla ſita eſt planitie ad Libani, ibi Hermon dicti , radices,ſex millia paſſuum ambitu ſuo continens, totaque duplici muro cincta, fortique munita arce,à quodam Florentino in urbis umbilico quadratæ formæ conſtructa , muris foſſiſque cincta, ad quam per unicam tantum portam Orientali ex parte ponte ſublicio intratur. Hanc deinde ornant limpidiſſimi ac ſaluberrimi fontes , nundinarũ fora ampliſſima arcuato ſed magnifico opere conſtructa, publica ædificia,uti ſunt meſcuitæ,balnea, & peregrinorũ hoſpitia, textrinæ demũ,ubi ſerici textores & polymitarii artẽ textoriã omnis generis ſerici exercent. Hanc nobilem urbem ſubactis Mamaluchis & Ægypti imperio devicto à Selimo, anno ab Hegyra 922, Baſcia Iani-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 59

zerorum militum copiis inſtructus moderetur. Hic adhuc ſpectare licet locum ex quo Spiritus ſancti tuba Paulus demiſſus eſt prope portam, quam Chriſtiani vocant portam Divi Pauli, ſimulque cernere domum Ananiæ, ubi beatus Paulus illuminatus, & fontem, ubi baptizatus eſt. Iuvat etiam cernere locum, ubi, ut incolæ tradunt, occiſus fuit Abel à fratre nequiſſimo Caino, qui locus diſtat uno fere milliari ab urbe. Hac item in urbe, omnibus anteactis ſæculis, ſtudia litterarum atque diſciplinæ floruerunt, doctiſſimique viri in ea extiterunt: inter quos ſanctus Ioannes Damaſcenus, qui vitæ ſanctimonia atque Theologiæ doctrinis claruit. Eam quoque illuſtravit Poetarum Arabum facile Princeps Almotanabbi, qui literis & armis præſtantiſſimus erat, ac propterea ſæpe de ſe dicere ſolebat carmine Arabico: *Equi & campus me cognoſcunt: bellum, concertatio, charta & calamus.* Hic Mohamedi omnibus viribus aſſimilari ſtudebat, ſed res non eumdem habuit eventum, nam ille cum eleganter, ornateque ſcripſiſſet Alcoranum, hic tum ſoluta tum ligata oratione mirum in modum excelluit: ille armis, hic arte militari præſtitit: ille Nabion id eſt, propheta nuncupatus eſt, hic Motanabbi, hoc eſt, prophetans voluit appellari: ille vivens & poſt mortem infinitos fere populos ſeduxit, hic vero dum vitam ageret non paucos ad ſe traxit, tamen poſt obitum anno 354, ac ætatis ſuæ 51, omnes ejus ſectatores diſſipati ſunt. Huic ſane defuit calliditas illa atque pietatis larva, qui-

quibus hominum mentes impoſtor ille ini-
quus obcæcavit.

Refert quoque Ben-Caſem, præſtantiſ-
ſimum Philoſophum Mohamedem Abi-
Abdillah publice hac in urbe Philoſophiæ
ſtudia profeſſum eſſe, ſuſtinuiſſeque om-
ne contrarium convenire cum ſuo contra-
rio aliqua in re, excepto Deo, qui nulla
in re cum creaturis poteſt convenire, ſcri-
pſiſſeque ingens volumen de unitate exi-
ſtendi principiorum, tandem obiiſſe Da-
maſci anno ab Hegyra 638, ætatis ſuæ 78.
Innumeri ſunt pene alii, qui hac in urbe
floruerunt.

CAPVT V.

Haleppi nomina, encomia, ſitus, emporium, divitiæ, portus, atque mercatores. Muſcus, & alia eorundem merces.

HAleppus, quæ ab incolis Haleb ſem-
per dicta eſt; Bellonio Hierapolis
eſt, teſte Mylio; Berrœa Gyllio, & Antio-
chia Villanovano: eſt totius Orientis cele-
berrimum & nobiliſſimum emporium,
populi frequentia, ac mercium opulentia
cæteras Syriæ urbes longe ſuperans. Ad
hanc urbem Perſæ, Armeni, Orientales
Indi, atque fere Europæi omnes undique
terrarum confluunt. Portus ejus, à quo
trium dierum ſpatio diſtat, Eſcandaruneh
ab incolis, ab Europæis Alexandreta (u-
trumque enim nomē parvam Alexandriam
denotat) nuncupatur, ad quem naves gre-
gatim ſe undique locorum conferunt. Vrbs
tota tribus amœnis collibus diſtincta ja-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 59

cet, ita ut pars ejus in planitiem porrigatur, pars altera in clivos amœnos blande aſſurgat: amnis deinde haud magnam aquarum copiam ſecum trahens, urbem alluit & rivulis ex iſto per hortos atque ſata arte diductis irrigat. Agro fœliciſſimo feraciſſimoque frumentorum, olivarumque cingitur. At præcipue ditat urbem arborum mororum ampliſſima planities, quibus ingens bombycum copia alitur. Vrbis vero ambitus ſex millium paſſuum continet, quamquam mœnibus foſſiſque cincta ſit, quæ hoſtilem impetum ſuſtinere nequeant, fortiſſima tamen arce, que urbis medium occupat locum, defenditur ac munitur. Hanc anno ab Hegyra 922, hoc eſt anno ſalutis 1515, Soltan Selim in ſuam poteſtatem redegit, & infinitas pene divitias in ea reperit. Nam auri argentique facti, teſte Sciarfeddino, qui duobus tomis Othmanorum victorias complexus eſt, ſupra myriadem habuit centum quinquaginta millia, quæ ſumma tunc temporis erat maximi momenti; infecti vero ingentem vim: holobrezitæ vero ac ſericæ veſtis; holoberæ præſtantiſſimæ, & coccineæ ſupra trecenta millia, gemmarum etiam atque unionum ſummam copiam. Denique præter alias innumeras divitias, armamentaria octo armis inſtructiſſima poſſedit, quæ omnia ita militum animos erexerunt, tantumque virium ac roboris dedere, ut eodem anno multas alias provincias audaciſſime aggreſſi ſint & ſubjugarint. Non minori tamen ſplendore atque opulentia nunc fulget, quam

priſcis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 59

riſcis temporibus, imo modo ædificiis tque negotio fœlicior eſt & illuſtrior, deo ut poſt Conſtantinopolim & Cairum nter Othmanis ſubjectas urbes primas eneat: cujus ſi gloriam, ſi opes, ſi rerum omnium abundantiam ſpectes, reginam nter Orientis urbes eminentem dixeris. Caravannæ huc undique terrarum conveniunt, ut ſimul Meccam & Medinam peregrinationis cauſa petant. Huc etiam ſæpe Sultanni Turcarum exercitus conveniunt, & non raro Imperator ipſe; ac ſi ſola capax eſſet in univerſa Syria tantorum exercituum alendorum, qui ibi diu commorantes, vires reficiunt, ut deinde invadentes Perſam facilius expugnare poſſint. Incolæ ejus ſunt fere ex omnibus nationibus, nam in ipſa degunt Muſlemanni, Maronitæ, Græci, Armeni, Neſtoriani, Iacobitæ, & nonnulli Coptitæ, Iudæique quamplurimi.

Mercatura in ea exercetur nobilis, nam cum ſumma bombycum copia, ut dictum eſt, in ejus ampliſſimo territorio alatur, maxima ſerici vis reperitur. Lapilli etiam non pauci, uti Margaritæ, Carbunculi, Sapphiri, Adamantes, Sardonyches, alieque lectiſſimæ gemmæ copioſe hinc diſtrahuntur. Bezuar item lapis ſubniger ad viriditatẽ tendens, olearũ fere conditarum referens colorem, quẽ caprarum ſilveſtrium è ventre Indi Orientales Perſæq; collimitanei eruunt. Ambarũ etiam ac Bengeuinum, ſtorax ſeu ſtyrax, Maclabus, Aloes lignum, ac Libanicum, & Baghdadicum manna, varias in partes abunde diſpenſantur. Muſ-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 59

cus præterea Orientalis præſtantiſſimus & longe Occidentali melior, qui ex parvo ſubrubri coloris animali hoc modo extrahitur: Baculo animal pluribus uno eodemque loco ictibus verberatur, adeo ut ſanguis in unum concurrat locum, ac tum pellis inflata ſanguiniſque plena ita ſtricte ligatur, ut inde ſanguis concluſus egredi nequeat: pellem illam in unam aut plures veſicas contractam exſiccari ſupra dorſum animalis ſinunt, donec abſque ulla vi nulloque adhibito inſtrumento eæ veſicæ cadant, ubi ille ſanguis ſuaviſſimus in muſcum beneolentem poſt unum menſem converſus reperitur.

Hinc oriundus eſt nobilis ille Grammaticus Othman Abu-Homar, cognomine Ben-ellhhageb celebris, qui Caſiam atque Sciaſiam de grammatica ſcripſit, qui poſt ſpatium temporis ſe Damaſcum recepit, ubi obiit anno 672, ætatis ſuæ 72.

CAPVT VI.

Libani etymon, laudes, cedri deſcripta, vina, loca munita, flumina, veteres ac novi incolæ, ubi de Maronitis atque eorum Patriarcha.

Libanus ab Arabibus Lobnan, à Syris Lebnon dictus, mons eſt in Syria celeberrimus, ſic denominatus à vocabulo Syriaco Lbunto, quod thus denotat, non vero albedinem. Is cedrorum ſuaveolentia, Machlabi plantarum atque thuris præſtantiſſimo odore, cæterarumque arborum atque florum fragrantia ita abundat, ſicut

in

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 59

Canticis paſſim videre eſt, ut inde po-
us ſuaveolens, quam albus denominan-
us ſit.

Montis hujuſce laudes atque gloriam
acræ paginæ ſatis ſuperque celebrant.
Nam de hoc in omnibus fere Bibliorum
præſertim Prophetarum libris ſit mentio.
Hinc nati ſunt tot Satrapæ, tot filii Ena-
him, totque Gygantes. Ad latera ejus
abitabat Amorrhæus, Phereſæus, He-
hæus, & Evæus, atque omnes fere for-
iſſimi Hebræorum adverſarii. Hic erat
lla domus ſuperbiſſima, ſeu Libani turris
entum longitudinis cubitorum porrecta,
uinquaginta latitudinis, cujus rudera ad-
uc in ipſo Libani ſaltu viſuntur. Hic ce-
dri extant ſuaveolentes, ex quibus ſapien-
iſſimus Salomon ligna pro Dei templo
excidenda à decem virorum millibus cu-
abat. Hic cernes hortorum fontem pla-
idiſſimum, qui Syriace ab incolis Nahro
Kadiſcio, id eſt flumen ſanctum vocatur,
ujus copioſiſſimam ſcatebram vidimus,
tque ex ejus gelidis aquis placide hauſi-
mus. Hic ſpectantur non hominum arte,
ſed naturæ quædam contra hoſtes intra vi-
vum ſaxum munimina ampliſſima, quo-
rum oſtia belli tempore atque obſidionis,
vel quælibet muliercula adverſum exer-
citum integrum facile defendere valet.
Vniverſus autem montis ambitus, ut inco-
læ ferunt, 600 fere paſſuum millia com-
plectitur. Soli cœlique mira felicitas, ſi-
quidem mons iſte non inveſtis aut ſterilis
eſt, ſed denſis virentibuſque nemoribus
ornatus; campi ſubjacentes uberrimi, &

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 59

opimæ meſſis feraces, ac omni frugum genere mira luxuria abundantes, aquis perennibus irrigui, quibus peregrinantes ſitim paſſim levare poſſunt. Vina profe-runt generoſiſſima ac nutritiva, grata guſtui, non ingrata ſtomacho, corpori ſalubria, quæ nullum ventri tumorem, veſicæ nullum gignunt impetum, ſed cibum concoquunt in ipſo ſtomacho, peccanteſque abſtergunt humores, & naturæ vires fovent: adeo ut merito Oſeas capite 14 cecinerit, *Memoriale Iſrael erit ſicut vinum Libani.* Quinetiam ipſum Noam vineam plantaſſe hoc in monte, in quodam pago Saidania dicto, Deiparæ Virgini ob imaginem à Divo Luca depictam ſacro, noſtrates plurimi prodiderunt. Fluvii ex eo plures emanant, & præcipui ſunt Iordanes qui ex duobus fontibus Iur & Dan, aquis & vocibus commiſtis nomen atque ſcaturiginem trahit: Pharphar & Abana, atque Tripolis fluvius. Vberrime etiam hoc in monte creſcunt cupreſſi, pini, buxi aliæque frondoſæ arbores, cedri preſertim, quarum ſpeciem ut oculatiſſimi teſtes deſcribemus. Cedrus ſæpe à Salomone decantata creſcit ſummo in monte, cujus ſi altitudinem ſpectes, pino excelſior eſt, ſi craſſitiem, quatuor interdum, interdum quinq; viri brachiis conjunctis truncum amplecti non poſſunt. Rami non ſurſum elevati, ſed omnes per tranſverſum porrecti, longe lateque ſe diffundentes ordine quodam pullulant, ita ut ſit ramulus ramulo ſic ſpiſſe conjunctus, alterique copulatus, ut non natura ſed arte mirabili ex-

nſos exiſtimes : atque ita multos & ſe-
ere & ſupinos jacere ſupra hos ramos
on ſemel vidimus. Folia vero denſa in-
r ſe frequentiaque, anguſta tamen ac
ura, ſpinoſa ſed perpetuo virentia. Li-
num nodoſum & paulo contortum, du-
um tamen, incorruptbile, ac ſuaveolens.
ructus Cypariſſi conis non abſimiles, qui
ummi tenax ſed mire fragrans tantum
mittunt. Hunc ergo montem Maronitæ
ncolunt, qui à Divo Marone Abbate vitæ
nctimonia pietateque perilluſtri, atque
ejus diſcipulis originem trahunt, vel ut
uibuſdam placet à Maronia terra. Vtrum
bet tamen verum fuerit nec ne, parum li-
uet, non deſcendunt tamen ab ullo Ma-
one hæreſiarcha, cum nullus iſtius nomi-
is extiterit, neque unquam Maronitæ
æreſeos labe coinquinati. Effutiant quic-
uid voluerint nonnulli adverſarii, qui ob
anem quandam mundanamque delecta-
ionē, ſemper proni ad aliena ulcera lam-
enda videntur; malunt enim falſa men-
aciis confirmata ſcribere, quam veritatē
ndagantes bene de aliis ſentire. At his ſi-
entium imponemus, donec alia ſeſe op-
ortunior offerat occaſio.

Iſti igitur totum montem prædictum
oli occupant, magnamque argenti vim
ngulis annis Domino illius terræ, præter
rdinaria vectigalia, ne ullus cum ipſis
abitet alienæ religionis cultor, neque ul-
us, ut in partibus Græcorum fit, rapiatur
n captivitatem pro Bizantino principe
nfans, impendunt. Vbi omnia Chriſtianæ
eligionis Catholicæ officia adminiſtrare
libere

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 59

libere poſſunt, immo & campanis ſoli utuntur, cum cæteris nationibus ſint interdictæ. nam cum ſemel in Moſlemaniſmi primordiis ad campanarum ſignum collecti Chriſtiani Moſlemannos invaſiſſent, clademque ipſis ingentem intuliſſent, illis omnino regionibus campanarum uſum interdixerunt, quas in ſuum dominium atque poteſtatem poſtea redegerunt. Maronitarum Patriarcha, qui Antiochenus eſt, ſumma obſervantia atque obſequiis colitur ab univerſo populo, ipſeque cum univerſo clero ſuo maximo amore ac reverentia fertur in ſanctiſſimum Romanum Pontificem, quem & ſummum paſtorem, Chriſtique in terris legitimum atque unicum vicarium agnoſcit atque fatetur. Sacra celebrat lingua Syriaca, atque reliqua quæ ad Dei cultum pertinent. Multa alia de his vide apud eos qui de ſanctiſſimo ſepulchro, ejuſque viſitatione in Palæſtina, quam modo terram ſanctam vocant, peregrinationes ſuas ſcripſerunt.

CAPVT VII.

Arabiæ deſertæ limites. De Mecca, ejus Dominio ac territorio, deque templi ipſius origine, ſtructura, ſacrificiis & ad illud peregrinationibus. Arma ac pugna Meccæ interdicta.

MEcca urbs, Arabiæ deſertæ matrix nobiliſſima, quæ & Becca dicta reperitur in Alcorano, à Zardo falſo Arach denominatur: Arach enim eſt ad Euphratis ripam, Mecca vero, ut diximus, in Arabia deſerta

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 59

eſerta non longe à linea æquinoctiali
onſtituta. Quidam autē ſitam eſſe volunt
ı Arabia fælici,ſed valde aberrant à com-
nuni Arabum Geographorum ſententia,
am & hic noſter author ait, arbore qua-
am ſeparari terminos Iaman à terminis
Ieccæ, & Ben-Caſem dividit Hagiaz Pe-
inſulam,quæ territoria Meccæ ac Medinę
omplectitur, à Iaman, & communiter
pud orientales regimine diſtinguuntur,
Iagiaz enim à Domino Meccæ,Iaman ve-
o à Baſcia gubernatur. Hæc igitur apud
Moſlemannos ſanctior urbs eſt, nō ob Mo-
amedis ſolum revelationes, quas ibi ha-
uit, ſed præcipue ob fanum illud, ſi reli-
ionē ſpectes,profanum,ſi ſtructurā,ſuper-
iſſimum, & hoc Kabe (ſcilicet quadrata
omus) Mohametæi indigitant: quod fabu-
oſe ferunt primo ædificatum fuiſſe ab An-
elis,& ab Adam ipſo ſæpe viſitatū; ne ta-
nē aquis una cū terra obrueretur, tranſla-
um ad ſextū cœlū, quod Dar-Aſſalā,ſcili-
et habitaculū pacis Moſlemanni vocitāt:
oſt diluviū vero Abraham aliam domum
riſtinę omnino ſimilē ædificavit,quia um-
ra illius ei de cœlo miſſa eſt. Hæc Iacub
Ben-Sidi Aali. Et quidem hæc eſt ſacellum
uoddā non nimis amplum,quadratę figu-
æ,ut nomē ipſum exprimit,quatuor portis
dapertum, per quarum unam patet mini-
tris aditus, aliæ vero ſemel in anno ape-
iuntur; totum vero auro fulget & veſte
olobrezita undequaque tectum, & ne
llus cominus accedat ad parietes, ferro
ereleganti opere elaborato ipſos circum-
ederunt: intra illud nemo mortalium in-
greditur

greditur præter ſeniores quoſdam, qui ſacelli curam gerentes longa ad pectus demiſſa barba diu noctuque ibi manent. Iuxta hoc ſacellum deinde cernes ampliſſimam aream marmoreis ſtratam lapidibus, quam in gyro ornant octo ingentes faces, atque triginta ſex aureæ lampades perpetuo accenſæ. Patent ad hanc aream ſimulque ad ſacellum prædictum tres aditus ſeu ſemitæ, quibus tam viri quam fœminæ nudis incedentes pedibus perveniunt ad ſacellum, quod ſumma reverentia ſuo modo atque cultu preces ſuas obmurmurantes ſepties circumeunt, angulos deoſculantur, gemunt, & Abrahami ac Mohamedis auxilium patrociniumque implorant. Ambit deinde totum hoc ſpatium perelegantis ſtructuræ quaſi murus ſuperbum ædificium, in quo ſexdecim portæ numerantur principaliores, per quas patet ingreſſus egreſſusque, ubi infinitæ cernuntur lampades appenſæ, & incredibilis magnitudinis faces ſeu luminaria accenſa. Intra hoc ſpatium, nempe inter columnarum atque pilarum ordines, officinæ ſunt Aromatopolarum, lapilloſque ac holoſericas veſtes vendentium, quorum tanta eſt copia ut vix exprimi lingua poſſit, India namque major quæ ultra Gangem eſt, ſummam unionum copiam atque lapillorum mittit, Bengala & Arach ſericas veſtes copioſe liberaliterque ſuppeditant, Arabia fœlix etiam ſuos lapillos atque pretioſa aromata adminiſtrat, Æthiopia denique eadem affluenti atque larga manu adſert. Non enim hic aut tem-

plum

emplum aut urbem eſſe diceres, ſed to-
us mundi nundinas ſimul collectas in-
iereris. Videres hic, niſi rideres potius,
ominum turbam deoſculantem atque
nplectentem maximo cum ardore & af-
ctu lapidem quemdam, quem ipſi Ha-
iar Alaſuad, ſcilicet lapidem nigrum, vo-
itant. Ajunt enim hunc lapidem eſſe mar-
aritam ex paradiſo, cujus lumen uni-
erſum Meccę territorium illuſtrabat, quæ
imen ob hominum ſcelera denigrata eſt.
oram hoc Mohamedes, teſte Iacub Ben-
idi Aali, plorare, dolere, veniam pecca-
orum à Deo implorare, gemituque ac la-
rymis auxilium contra hoſtes poſcere
ræcipiebat. Poſtquam ſacellum illud,
tque lapidem prædictum inviſerunt, ſe
d aliud intra templum ſatis amplum ſa-
ellum conferunt, ubi puteus eſt, dictus
am Zam; & eſt, inquit auctor præfatus,
ons ſeu ſcatebra quæ fluxit ſub pedibus
ſmael dum gemeret ſitibundus, quam
Hagar primo videns filio ait lingua Copti-
ica Zam, Zam, hoc eſt, Siſte gradum. Ex
hoc puteo multi ſunt qui aquam exhauri-
int, atque dant peregrinis, quibus præce-
otum eſt corpus & caput eadem aqua ter
avare, atque ex eadem bibere, ſecum-
que ſi poſſint deferre, Deumque orare ut
ibi ipſis ſanitatem concedat, veniamque
peccatorum tribuat. Huic ſtructuræ acce-
dit nobilis diſciplinarum Academia, bene-
ficio & munificentia Solimanni anno fere
ab Hegyra 949 erecta, qui & ſumptibus
architecturam mirabilem & proventibus
yceum ipſum ditavit.

His

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 59

His templi viſitationibus peractis peregrini omnes decimo ab urbe milliari ad templum quoddam ſupra collem extructum proficiſcuntur, eoque turmatim confluentes, pro conditione atque ſtatu, unum aut plures arietes ad ſacrificandum emunt. Et quia multi eſſe apud Moſlemannos ſeu Mohamedis ſectatores ſacrificia inficiantur, fideliter hic quæ Iacub Ben-Sidi Aali de cæremoniis, conſuetudinibus, victu & veſtitu ſuorum docet, proponemus. Sic enim loquitur: Dhahhia (ſic „vocant Arabes ſacrificium) eſt jugulatio „quadrupedum in Dei oblationem & „cultum, eaque ſunt agni ſex aut ſeptem „menſium ad minimum, cameli quinque „annorum, vituli vero duorum. Maſcula „eligantur præ fœminis, eaque munda, „candida, nullaque labe naturali aut vio„lenta infecta: ſint quoque pinguia, cor„pulenta, & cornigera. Vnuſquiſque te„netur ſuas victimas propria manu jugu„lare ac diſenterare, aut ſaltem, ſi jugu„lationi adeſſe non poſſit ob aliquas ur„gentes neceſſitates, alios ſubſtituat, qui „id ſuo loco præſtent: ſinguli enim, ante„quam quicquam manducent, particulam „tenentur aliquam ex victimis edere, re„liquum vero ſi poſſint, pauperibus hilari„mente elargiri. Qui ad has oblationes „admittuntur, unum offerant arietem pro „ſe, alium pro mortuorum animabus, ali„um denique pro Mohamede, ut in die „judicii à calamitatibus eos liberet. Hæ „victimæ Deo offeruntur (inquit prædi„ctus auctor) ad Abrahami imitationem,

qui

qui Iſmaelem filium ſuum Deo immolare voluit, quique urbe cum filio egreſſus, duxit eum ſecum ad quemdam collem (quem illi vocant Mena) ubi Deo ipſum in victimam offerre volebat, ſed cum gladius ſcindere ejus collum non potuiſſet, apparuit intra manus ejus aries candidus, pinguis, & corniger, quem Deo pro filio immolavit.

Hic dum talibus ſacrificiis peregrini incumbunt, Arabes Beduini, ſeu deſerti cultores, frequentes, ac velut ſturni ſpiſſi Caravannas aggrediuntur, eaſque deprædantes ſtatim in aſperos colles & loca invia tali velocitate ſe recipiunt, ut eos non currere ſed volare diceres. Neque ſolum peregrinos invadunt, ſed cum poſſunt, urbes pagoſque diripiunt: & quamquam in territorio Meccæ, quod ex parte orientali ſex occupat milliaria, ex ſeptentrionali duodecim, ex occidentali 18, ex meridionali denique 24, omnino arma interdicantur, ideoque Mecca & Medina Alharamain vocentur, ſcilicet duo loca in quibus pugnæ atque arma interdicta ſunt, tamen iſti nunquam à bello, vaſtitate, ac domorum urbiumque deprædatione deſiſtunt, propterea ſæpe peregrini in iſtis locis arma ferre coguntur, ut inimicorum vim atque audaciam repellere poſſint.

Meccæ territorium ob aquarum pluviæque penuriam, ſterile admodum atque infœcundum perhibetur, ideoque olera pauca, pauciſſimæ plantæ in ipſo conſitæ cernuntur: non enim incolæ aut vinearum deliciis, aut denſorum nemorum a-

mœnitate, hortorumque irriguis fontibus virentium fragrantia fruuntur, ſed perpetuo æſtu, perpetuiſque ſolis ardoribus tam terra quam indigenæ torrentur. Et hæc eſt forte cauſa, propter quam arborum ramos, ſi qui ſint, apud ipſos frangere, fractoſque deferre nefas eſſe ducant. Tantum balſami arbuſta ex urbe Cairenſi huc delata fœliciter creſcunt, atque modo ita ſunt propagata, ut omnis ſuaviſſimus balſami liquor nonniſi ex hac urbe per univerſas regiones copioſe affatimque diſpenſetur. Hic deinde ſumma columbarum copia invenitur, quæ quia ſunt de genere atque ſtirpe ejus quæ ad Mohamedis aures (ut Moſlemanni nugantur) accedebat, eo pollent privilegio atque authoritate, ut non ſolum eas occidere, ſed aut capere, aut fugare nefas eſſe exiſtiment.

Hujus urbis dominium, univerſamque Medinæ terram, quaſi hæreditario jure poſſidet Scerifus quidam, qui Alaman-Alhaſcemi, id eſt, dux ſeu anteſignanus Haſcmæus nuncupatur, qui de Haſcem Mohamedis proavo originem trahit; & quamquam olim Ægypti Sultanorum, ac modo Othomannorum pareat imperio, nunquam tamen ſuo dominio auctoritateque fuit ſpoliatus, immo Othomannus imperator non ſe Meccæ Medinæque aut Dominum aut imperatorem, ſed ſervum humilem perhibet. Scerifus igitur iſte, qui etiam Emir, quaſi Meccæ rex ſeu imperator nominatur, quámquam non paucos habeat proventus, multaque ſunt peregrinorum munera, aliorumque Principum dona,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 59

ona, ob affectantium tamen imperium atrum diſſenſiones, Arabumque Bedui-orum continuas pugnas invaſioneſque, mper fere pauper eſt. Hanc enim ob uſſam annuorum Ægypti vectigalium rtiam partem, atque ut peregrinantes ad eccam ab Arabũ invaſionibus protegan-r, Othomannus imperator elargitur.

CAPVT VIII.

ledinæ etymologia, Mohamedis origo, fuga, fraus, dominium, ſepulchrum, uxores, liberi, ſocii. Mohametanorum æra; diſſenſio inter Perſas & Turcas.

MEdina, ſcilicet urbs per antonomaſi-am dicta, & Medinat-Albani, hoc t civitas prophetæ, quia Mohamed pri-o cum Meccam patriam deſerere coa-us eſſet, ſe in hanc urbem, quæ Iathreb cebatur, recepit, ac ejus dominus factus t. Non igitur quia ex ipſa ſit oriundus, multi male ſibi perſuadent, Mohame-es dictus fuit Medinenſis. Siquidem Mec-æ natus, ibique educatus, tum demum idem ætatis ſuæ anno 40, & Alexandri lagni 933, ut notat Ben-Caſem, cœpit aledictam & execrabilẽ ſuam evomere octrinam, & clam primo, deinde palam, npudentiæ larvis indutus, novas opinio-es ſpargere, novaſque leges diſſeminare uſus eſt. Hoc ut ad magiſtratus au-s pervenit, publico edicto tanquam rbis peſtis ejectus eſt, anno ætatis æ juxta Ben-Caſem ſententiam 52,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 59

juxta vero Abdillatif Ben-Iuſof, 53, ad hanc urbem, quæ tunc temporis Iathreb dicebatur, fugit, & ab hac fuga quæ Arabice Hegeraton, aut Hegera dicitur, æram Moſlemanni deſumunt ſuam: quæ incidit circa annum Domini 622. Et quamquam hic annus, qui Chriſticolis eſt 1619, ſit ipſis 1028, quia tamen juxta annos lunares, quos 354 diebus conſtare docent, enumerant, aliquot menſibus ſupra 31 annos circulus lunaris ſolarem hucuſque exceſſit. Vnde menſes illorum errantes ſunt, ac incerta ſede vagantur.

In hac igitur urbe, arte, dolo, ac fucatis verbis paulatim ad ſummos evectus honores, excuſſo ſubjectionis jugo & Eccleſiaſticus atque Politicus Princeps eſt declaratus. Is ubi primum ſe ad tales honores evectum eſſe ſenſit, amicitiam multorum ſibi conciliare ſtuduit, ac ſimul ſuas leges palam publiceque promulgare. Secundo itaque anno ſuæ fugæ cœpit jejunii leges ſancire, tertio vinum ſuillamque carnem interdicere, & ſic deinceps ſua omnia deliria, novæ doctrinæ ſpecie promulgare, dominiumque, quod uſurparat, ſtabilire, ita ut intra octavum à ſua fuga annum, Munam urbem & Meccam patriam, à qua fuerat turpiter expulſus, in ſuam ditionem redegerit, & ſic audacter ad alias conquirendas regiones, ſuamque infamem legem promulgandam perrexerit.

Quod vero ad Mohamedis uxores attinet, quamquam quatuor in matrimonium eum duxiſſe Ben-Caſem aſſerat, multas

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 59

men pellices , plureſque concubinas ad-
diſſe dicitur ; nec mirum. nam cap. de
çca , quod Surato-Ibaqra indigitatur ,
s præcepit , Mulieres ducite ſingulas ,
nas, ternas, quaternaſque, pellices vero
ncubinaſque tot poſſidete , quot alere
teſtis. Quod ſi tot fœminas aliis permi-
, cur id ſibi prohiberet ? cui uni decem
ophetarum in coëundo vim ac robur
eum conceſſiſſe (teſte Ben-Sidi Aali) im-
denter jactabatur : immo quaſcumque
rtationes ſalax vir iſte, effrænus, ac
ne belluinus, quæcumque contra natu-
n ſcelera , ac ſtupra , quæ ſceleſtiſſime
trabat , in Deum Angelumque Gabrie-
n referre non verebatur. Deum enim
omnia Angelo dictante ſibi conceſſiſſe
dacter gloriabatur. Porro uxorum legi-
narum prima Chodaige dicebatur , de
a duos ſuſcepit filios , & filias quatuor :
inab ſcilicet & Fatema , quam in uxo-
m duxit Aali : tertia Om Calthum , &
arta Rakia , quas ambas in matrimo-
um duxit Abu-Becr. Secunda uxor nun-
patur Aiſce filia Abi-Bacri primi Chali-
, quæ tantum erat ſex annorum , teſte
n-Caſem , dum Mohamedes illam in
trimonium duxit, & hanc matrem fide-
m Moſlemanni appellant , quæ præter
guarum cognitionem hiſtoriis Arabum
lvendis diligenter incumbebat, & hæc
de Mohamedem diligebat , laudibuſ-
e ſemper efferebat. Tertia fuit nomine
ria , quæ Mohamedi peperit Ebrahim ,
i Caſem cognomento erat, indeque paſ-
Mohamedes vocatur Abulcaſem ; alii

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 59

tamen volunt alium fuiſſe Ebrahim à Ca-
ſem, & conſtanter hanc opinionem am-
plexus eſt Ben-Abdillatif, ſed contrarium
Ben-Caſem tenet; atque demonſtrat, Mo-
hamedem tres tantum filios maſculos ha-
buiſſe, Ebrahim ſcilicet ſeu Caſem, qui
octodecim menſibus tantum vixit, Tajeb
ac Taher, quos Chodaige procreavit, &
ambo in cunabulis perierunt. Vltima de-
nique Mohamedis uxor Zainab appella-
tur, & hanc etiam fidelium matrem mult
vocant, quæ prius fuit uxor Zaidi Ben
Harteh Mohamedis Domini, eodem
Ben-Caſem teſte, quam à Domino re-
pudiatam lætus duxit Mohamed in uxo-
rem.

Socios ſeu conſiliarios habuit quatuor
primus fuit Abdollah qui & Abi Bacr di-
ctus, iſque intimus Mohamedi ac ſinceru
amicus. Hic cum ditiſſimus eſſet, propri
pecuniâ large & liberaliter Mohamedi
neceſſitatibus ſubveniebat, quo tandem
mortuo ei in dignitate ſucceſſit, atqu
primus Chalifa ſive ſucceſſor extitit. Ob-
iit anno ab Hegyra 13, & ætatis ſuæ 63
atque prope Mohamedem in eodem tu-
mulo ſepultus eſt. Secundus ſocius fui
Homar filius Chattab, cognomento Faruq
qui Abi Bacro ſucceſſit, & decem anni
ſexque menſibus ſucceſſoris officio fun-
ctus eſt. Iſte primus fuit, qui rex fide-
lium vocatus eſt, ac Moſlemannorum An-
nales ſcripſit, & Alcoranum in volume
redegit, & qui Ramadani jejunium ob-
ſervari curavit. Denique eodem citat
auctore teſte, occiſus eſt anno ab Hegyr

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 59

, atque prope Abi Bacrum ſepultus
rtius ſocius fuit Othman, qui tertius
alifa extitit, & duodecim quibus re-
avit annis, in ſuam ditionem Cyprum,
iſabur, Maru, Sarchas & Mauritaniam
egit, ac demum anno ab Hegyra 35
it, ſepultuſque eſt in urbis cœmeterio.
artus denique ſocius atque Chalifa fuit
i, qui Emir Elmumenin etiam dicitur,
c eſt rex fidelium. iſte occiſus eſt anno
Hegyra 40, ætatis vero ſuæ 63, atque
ultus eſt in urbe Kerbelai. Erat etiam
gnatione junctus Mohamedi, ejus ſcili-
patruelis, fratrum enim filii ambo
nt, ac ipſius gener, atque familiaritate
eris ab annis conjunctus, & ſimul cum
hamede Moſlemannica lege fuit im-
tus, quam ob cauſam ſæpe dicere ſole-
t, Ego ſum primus Moſlemannus. Inde
ut Perſæ tanquam hæreticos alios tres
alifas deteſtentur, atque eorum ſcripta,
cunque invenerint flammis exurant, &
deliter in eorum obſervatores animad-
tant; quia ſcilicet impudenter impru-
nterque ſe Aali prætulerunt, & digni-
e jure teſtamenti debita eum ſpolia-
t, propterea perduelles atque hæreti-
Perſis tenentur. Hinc bella, conten-
es, diſſidia, interneciones, ac denique
ium vaſtitates, agrorum depopulatio-
, oppidorumque incendia inter Per-
, Arabes ac Turcas orta ſunt: ita ut in
mutuo tanquam in hoſtes acerrimos
hæreticos abominabiles crudeliter ſæ-
nt.

Tandem hic Pſeudopropheta anno un-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 59

decimo poſt ſuam Hegyram ſeu fugam: uti Ben-Caſem capite 31 de cantu ac vocibus afferit, ætatiſque ſuæ 63, relicto Abi-Becr ſucceſſore, animam ſuam Medinæ diabolo tradidit ſine fine in gehennæ tormentis cruciandam, ibidemque ſepultus eſt in tumulo Aaiſce uxoris ſuæ. Hîc ſuperbum templum atque ingens, pereleganti architectura munificaque arte eſt erectum, quod quotidie Othmannorum ſumptibus aliorumque principum donariis certatim ſplendideque augetur, illuſtraturque. Intra hoc ædificium ſacellum extat non perfectæ quadraturæ, venuſtiſſima teſtudine tectum, ſub qua eſt urna lapidea Hagiar Monavat, ſcilicet lapis lucidus dicta, quæ, ut dictum eſt, ad Aaiſce Mohamedis uxorem pertinebat. Hæc tota auro ac ſerica veſte eſt tecta, ferreiſque cancellis auratis undequaque circundata. Intra hanc, quæ auro gemmiſque fulget, Mohamedis fœtidum cadaver fuit collocatum, quod nec in aërem elatum, nec vi magnetis ſurſum, aut alia arte elevatum, ſed humi lapidea urna forte vacua miſere jacet. Templum hoc Moſlemanni peregrini poſt reditum à Mecca inviſunt, & eo libentius, quia Mohamedes adhuc vivens dicere ſolebat, Qui tumulum meum poſt obitum inviſerit, ac ſi me viventem inviſiſſet, & ego ad vitam illi omnibus voluptatibus affluentem concedendam apud Deum intercedam; propterea gregatim omnes ſummum huic loco honorem deferunt, ſummaque veneratione eos cancellos (cum nemini pateat aditus ad prædictam urnam)

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 59

nam) amplectuntur ac deoſculantur, & elices ſe ac beatos prædicant. Hinc fa-um eſt, ut multi hujus loci deſiderio pa-iam conſanguineoſque reliquerint, ple-que etiam tali inſania dementiaque capti erint, ut ſibi ſponte oculos eruerint, ne ilicet quicquam mundanum, ut in-aiunt, viderent, reliquumque vitæ cur-culum ibi peregerint,

Cæterum Medinæ ambitus eſt duorum illium paſſuum, eſtque muri circuitus, uem Aadhd Addaule rex Baghdad anno 64 condidit. Ejus territorium, præter actylos atque nonnulla olera, arbores ut fruges profert nullas, ac uti in Arabia eſerta ſita eſt, ita tota ſterilis atque in-ulta, aquarum penuria laborat, Solis ar-ore, arenarumque calore torretur.

CAPVT IX.

De Metſr ſeu Alcairo, ejuſque animalibus, ſegetibus, incrementi Nilıaci ſignis miris, pullis, tabellariorum officio fungentibus, columbis atque gallinis, productis incolarum veſtibus, ac puellis nudis.

METſr non ſolum urbis, ſed totius Ægypti regni nomen eſt, à Meſraim Noe filio ſic dicta, inquit Mohamed Siria-ita. Vrbis vero nomen præcipuum ab in-olis Alcahera, ſcilicet victrix dicitur, ab uropæis Alcairo, ſeu Cairo, olim autem Memphis vocabatur. Atque hæc metro-olis eſt totius Ægypti regni atque ma-rix nobiliſſima, quæ Mamaluchis deſtru-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 59

ctis & à Solimanno Bizantino Principe devictis, à Baſcia militia Turcica 25 millium Spahiorum Ianizerorumque munita ſummo ſplendore regitur & gubernatur. Porro urbs dives eſt caſſiæ arboribus, quarum truncus, rami, & folia nucibus adeo ſunt ſimiles, ut quoties non pendent fructus, nuces eſſe dixeris. Eſt quoque ſaccari arundinum, frumenti atque reliquarum ſegetum feraciſſima, cum bis in anno in nonnullis adjacentibus terris frumentorum abundantiſſima colligatur meſſis, fœnum vero quater: olera, uti fabæ, ciceres, lenticulæ, atque ſimilia fere ſemper vireant. Adde ingentem candidiſſimi ſalis inexhauſtamque copiam; nam aqua Nili in foveas concluſa, abſque ullo artificio, fere intra triduum, Solis ardori expoſita, in ſalem nitidiſſimum concreſcit. Superioribus etiam annis, celebris erat balſami plantis, quæ modo Othomannorum juſſu tranſlatæ ſunt ad urbem Mecchenſem, & præter numero ſeptem arbuſculas, quæ in proregis viridario ſumma diligentia adſervantur, nulla in univerſo Ægypti regno inveniuntur. Arbuſculæ hæ cubiti altitudinem non excedunt. At Meccæ fœliciſſime, ut dictum eſt, creſcunt; harum folia ſunt Æmaraco ſive majoranæ ſylveſtri ſimillima, ſuccus vero, qui balſamũ eſt, educitur è trunco aut ramis, parva facta inciſione.

Animalia in ipſa reperiuntur plurima: equus præſertim marinus, qui molem corporis ingentem cum habeat, pedes & collum perbreves, caput maximum, deformis admodum redditur; nihil aliud

tamen,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 59

men, ex tanto animali laudatur, aut in pretio eſt, præter caudam ac dentes. Illa enim equorum collis camelorumque appenſa, pulchrum ac venuſtum ipſis miniſtrat ornamentum. Dentes vero, ut fertur, contra vertiginem & capitis dolorem proſunt; ex illis quoque fiunt annuli, quos non tantum ornatus gratia in dextro pollice geſtare ſunt ſoliti, ſed etiam ad hunc uſum, ut fortius arcuum ſuorum nervos adducant, nec pollicem criſpatum offendant. Capiunt venatores hanc belluam foveis levi tegumento ſtratis, in quas, cum noctu ad oryzam edendam egreditur è Nilo, cadit, neque evadere poteſt. Item crocodilus, qui terra æque ac flumine gaudet, iiſdem excipitur inſidiis, cujus in nece ploratus effictitius eſt, ac plane nugatorius. Extat præterea chamæleon animal quadrupes longitudine unius palmi, formam lacertæ viridis referens, niſi quod hoc ſit grandiuſculo corpore, variiſque coloribus affectum. Roſtrum aut lacertæ aut ranæ ſimile habet, linguam acutam, qua muſcas venatur, caudam prælongam, exilem ac teretem, dorſum gibboſum atque aſperum, inceſſum tardum teſtudinis ſimilem, ventrem flaccidum, ſtrictumque, corpus minime opacum, imo ſubdiaphanum ac tranſparens, in quo unum tranſpicitur inteſtinum, pellis modo nigra, modo viridis, ſæpeque verſicolor cernitur, ova quæ dactylorum fere nuclei molem referunt, quæque pelle tenui ſerpentum ovorum inſtar, circunducta, producunt. Qui vero hoc animal aeris alimento ſemper vivere,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 59

viv ere, in colores quoſcunque, quos pro-
xime attingit, converſione ſubita ob cor-
poris ſubtilitatem variari, aut magnitudi-
ne (ut Democritus, teſte Plinio libro 28
cap. 8.) crocodilo ſimile tenent, ridicula
omnino ac nugatoria docent. Quare præ-
ter innumeras experientias hac de cauſa
ſpeciatim factas, mercatores Europæi plu-
res fide digniſſimi, hoc animal vitellis,
caſeo, hortorum herbis veſci teſtantur, &
panniculis verſicoloribus appoſitum nun-
quam priſtinum colorem mutaſſe, non ra-
ro ſe vidiſſe affirmant. Quod ſi forte ali-
quando ſubjectum colorem accepiſſe id
comprehenſum ſit, nihil mirum videri de-
bet, quandoquidem, & qui purpura in-
duuntur, colorem illum etiam à ſua veſte
mutuantur, & in aliorum vultus tranſmit-
tunt. Quare variæ illæ colorum mutatio-
nes ad naturam animalis potius, quam ad
objectum colorem, referendæ ſunt.

Illud vero ea in urbe ſingulare eſt, quod
nullibi forte terrarum reperitur, ut pulli
ex ovis, non naturali gallinarum calore,
ſed ignis naturalis beneficio, hominum-
que artificio recluduntur. Incolæ enim
conſtruunt ſibi furnos duorum fere altitu-
dinis cubitorum, atque una tantum porta
anguſta adapertos, in ſuperficie vero pla-
na ſuperiori, ubi nulla ſunt ova, carbones
accenſi, canalibus quibuſdam circumdu-
ctis apponuntur, in inferiori autem ova
quamplurima (ſinguli enim furni plus mi-
nuſve quatuor aut quinque millia ovorum
capiunt) ordine diſponuntur, ac, ut dixi-
mus, carbonibus in illis canalibus poſitis

ignis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 59

nis admovetur, qui diu noctuque ar-
ns temperatum præbet calorem ad 21
em, qua pulli incipiunt excludi ovis, uſ-
e ad 23, qua tran acta, ſi quæ rema-
nt, ex quibus non oboriantur pulli, in-
lia atque corrupta eſſe deprehendun-
. Pulli igitur tanta copia excluſi, intra
eas educantur ſpatio octo aut decem
erum, quo tempore elapſo accedunt ru-
ti homines, qui ſecuram pullorum cu-
n promittunt, quorum nominibus in al-
rel.tis, ſingulis, menſura quadam li-
ea ſine fundo, quaſi modio, dantur tot
nſuræ, quot volunt, eo pacto ut una
lorum pars ſit pro terræ Domino ſeu
Turcarum Imperatore, altera pro fur-
rum magiſtro, tertia denique pro iis,
pullos educarunt. eaque induſtria exi-
o tempore, tota Ægyptus maxima pul-
um repletur copia.
Eſt etiam aliud illa in urbe mirandum,
notatu dignum, quod refert Abu-Cha-
Ben-Aali, de Nili incrementi certa &
n fallaci aut errabunda cognitione; nam
et, inquit, intra decimæ quintæ diei
tium uſque ad vigeſimam ſecundam
bii Atthani (hoc eſt Iunii) cadere ros
dam, qui quamquam nullum apparens
num aut palpabile imprimat in terra,
que ullum relinquat veſtigium depre-
ndendi an ceciderit, terramque made-
erit, uti rores efficere ſolent, incolæ ta-
n quodam naturæ ſecreto id cogno-
nt, atque certo ſciunt. ſiquidem decima
inta die ejuſdem menſis aut decima
ta terram, ſive arenam de Nili ripa
deſu-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 59

deſumentes ponderant ſtatera, atque ean
ipſam uſque ad ſecundam diem aſſervant
qua die iterum eam arenam ponderant,&
ſi graviorem eſſe deprehendant, certo ce
cidiſſe rorem affirmant: ſin vero ejuſden
ſit ponderis, eam repoſitam tertia die de
nuo ponderant, ſicque ſemper faciunt,do
nec ea terra gravior deprehendatur; ma
jor namque ejus terræ gravitas, roren
cecidiſſe indicat, eſtque argumentum Ni
liaci incrementi certiſſimum. At in eo na
turæ evidens miraculum (ſubdit idem au
thor) ac hujus roris vis virtuſque in e
conſiſtit præcipue,ut præter Niliaci incre
menti certiſſimum ſignum, aer purgatu
ac ſalubris reddatur, morbi, letiferæ pe
ſtes, febreſque annuæ, quibus miſere an
guntur incolæ, ceſſent,& quod magis eſt
omnes qui iis febribus letalibus labo
rant, ſtatim ad ſanitatem reſtituantur.

Singulare etiam, atque incredibile fer
videtur, quod non ſolum hac in urbe, ſe
in Aleppina, Damaſcena, ac Tripolitan
ſpectatur, columbas ſcilicet quaſi homi
num nuntiatrices novarum rerum even
tus, pacis bellique ſucceſſus mira veloci
tate denunciare. Siquidem ſæpe hæ co
lumbæ Damieta egreſſæ ad hanc urbem
(intereſt enim ſpatium octoginta leuca
rum,) in qua Proregis ſedes curiaque eſt
abſque ulla mora, ulloque periculo un
aut altero die ſe conferunt, atque ſchedu
las ipſarum pedibus aut collo alligata
deferunt. Nec ſane hæc aut falſa ſunt, au
fallaci arte geruntur, ſed hominum ſaga
citate mire excogitata. Quare dum ova i
nid

do materno, ac innato foventur calore, t dum neceſſarios expetunt cibos pulli; ovida mater atque amans diſtrahitur, Damietam uſque aut aliam in urbem portatur; quæ quia tenellos juxta natu- leges pullos alere tenetur, compelli- r quodammodo atque amore naturali gitur nidum inveſtigare, dulcique ſuos ca nutrire. hoc modo mater ſæpe aſſue- cta, ſtatim atque ob urgentes neceſſita- dimittitur, in eam urbem, ex qua abſ- cta erat, alis explicatis evolat. ut au- n ſciatur epiſtolam eſſe redditam, ha- nt alias columbas ſimiliter inſtructas, r quas, ſi opus eſt, reſcribunt.

Porro urbs, quæ admodum frequens ac ertiſſima populo eſt, incolas habet præ- r Spahios, Ianizaros ac non paucos mer- tores admodum viles ac effœminatos, llique virtuti deditos, qui laborem vir- temque peroſi, telluris ubertate aeriſ- æ clementia abutuntur, ac modo ſupi- modo ore proni humi jacentes, in So- , qui æque ipſis hyeme fere ac æſtate tum præbet calorem, apricantur, & ſere otioſam ætatem traducunt. Inco- um veſtes, nobilium præſertim, talares t, ac ea forma, quæ infra dicetur. Ple- i, præter ſubuculam quæ ad ſuras uſ- e pendet, ac zonam coriaceam, qua t cincti, nihil, quo ſe tegant, habent: nes tamen tam viri quam fœminæ, tam biles quam ignobiles, barracano ſeu gmento quodam laneæ materiæ incon- li, quod illis pro pallio inſervit, utun- ; fœminarum tamen barracana laxiora

fluxio-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 59

fluxioraque ſunt, quæ à capite uſque ad talos pendent, quibus faciem ac reliquum corpus tegere poſſint. E contra vero puellæ hic ſunt quatuordecim & quindecim annorum plures, quæ hominum aſpectum non verentes, abſque ulla tunica ulloque velamine nudæ omnino incedunt. At hoc frequentiori in uſu eſt in circumjacentibus pagis, in illo præſertim itinere, quod ad urbem Hieroſolymitanam ducit. nam Caravannis has in partes iter facientibus puellæ ex pagis omnino nudæ exeuntes multa obſonia divendunt. neque enim hi puellis ante circumciſionem, quæ fit anno 14 aut 15, aut ante matrimonium, ullum datur induſium; Lacedæmoniorum more: quæ intecto corpore, donec nuberent, incedebant.

CAPVT X.

De Tripolis nomine, ubertate, balneis, templis ac mercibus. De bombycibus, & Serici formatione.

TRipolis, quæ ab incolis Tarabolos dicitur, Syriæ urbs eſt antiquiſſima, cujus meminit Quintus Curtius libro ſecundo, & Plinius libro ſexto. nomen à tribus quibus olim conſtabat urbibus, vendicavit. Ad unum ſita eſt milliare à mari, duobus diſtincta collibus, ita ut pars ejus in clivos amœnos blande aſſurgat, pars altera in planitiem porrigatur. Ex ea parte qua mare reſpicit, ornat eam, ſimulque divitem reddit, planities ampliſſima ar-

boru

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 59

rum mororum, quibus ingens bomby-
m copia alitur, atque citrorum horti,
anatorumque ac ſacchari arundineta:
l alia vero qua Libanum reſpicit, oliva-
n guſtu ac ſuavitate præſtantiſſimarum
raciſſima ſilva, quindecim millium paſ-
um latitudine, longitudine vero octo
tenſa, opimam atque opulentam reddit:
jus vero totius ſpatii medium dirimit
ne æqualiter, ſecatque placidus amnis,
i originem è Libano trahens, agros
mpoſque urbis placide irrigans, utram-
e ripam mire fœcundat. Is deinde ur-
m interfluens, agroſque ſuburbanos al-
ens, ad unum ex urbe milliare mari ſe
miſcet. Adde etiam placidiſſimum fon-
n ab radicibus Libani ſcatentem, qui
a aquarum copia totam urbem amœ-
m reddit, deinde per aquæductus unius
atio milliaris uſque ad mare excurrens,
s, qui in portu commorantur, recreat ac
ficit. Demum urbs hæc frugum omni-
narum ſuavitate atque guſtu præſtantiſ-
narum feraciſſima eſt, vini oleique ple-
i, frumento atque cæteris ſegetibus opi-
a. In hac fœliciter, ut cæteras omitta-
us, creſcit arbor quædam, ſeu potius
tex, Almauz dicta, vulgo poma Adami,
que ſtipite viridi, folia habens in digi-
rum modum protenſa, nullos tamen pro-
cens ramos præter ea folia, quæ ſunt
n longa, & lata, ut quiſque facile uno
ntum tegi atque cooperiri poſſit. Fru-
us à ſtipite pendentes fabarum recentiũ
quis inſtar ſemel arbor hæc profert,
que ſunt ſapore delicati ac dulces, gra-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 59

tique palato, colore dum maturi ſunt ſub flavo, odore roſis non abſimiles, guſtuque fere peponibus, forma oblonga, cortice craſſa, quæ facile veluti ficus detrahitur, ſemen nullum habent, ſed ſtipites album in terram gummi emittunt, quod in aliam creſcit fruticem.

Quamquam urbs nullis ſit cincta muris, ſeptem tamen quadratis ſed fortibus turribus ad maris littora ſitis cuſtoditur, imminetque ei ex editiori colle, qua parte Libanum reſpicit, arx munita, quam ajunt incolæ à Chriſtianis Francis eſſe conſtructam.

Intra urbis ambitum ædes quamplures lapide quadrato conſtructæ, elegantibus ſtoreis, tapetibus ſuperimpoſitis, pulvillisque ſtratæ, parietes avium, florumque picturis ornatæ viſuntur. Superba etiam conſpiciuntur balnea, ea forma, ut ingredientibus prima fronte ſeſe offerat amplum atque ſpatioſum apodyterium eminenti teſtudine tectum, in cujus medio extat marmoreum labrum, frigidum fontem excipiens; parietibus vero circumquaque murus adjectus eſt latitudinis unius cubiti, alteriuſque altitudinis, quem loturi aſcendentes veſtes exutas eo in loco reponunt: balneatores autem ſtatim loturis duo offerunt linteola, quorum uno corpus, alio caput tegant: & ſic involuti atque crepidati ad penitiora pergunt loca, ubi inveniunt plures cellas caldarias, & ad ſudandum aptiſſimas, alias frigidarias, in quarum ſingulis labra aquarum calidarum ſimo animalium calefactarum

conti-

ntinentur. hinc balneatores poſt ſudo-
m egreſſi ad amplam cameram paten-
nque accedunt, in qua plura habentur
ptiſteria aquarum calidarum frigida-
mque capacia, ubi quiſque aquas pro
o arbitrio temperare, ac ſe lavare,
put libet, poteſt. Omnes vero hæ cel-
 atque cubicula ſunt pulchro artifi-
o concamerata, quorum ſuprema pars
cularibus verſicoloribus, quæ Cam-
t incolæ vocant, lumen excipien-
us, ornantur. Ad hæc balnea tam
i quam fœminæ accedunt, ſeparatim
men lotiones peraguntur; nefas enim
ud ipſos, atque omnino illicitum, &
na mortis cautum eſt, ne ulla fœmina
o ſociata ad balnea admittatur, ſed
 viri matutinis horis, fœminæ vero
meridianis accedant, aut diverſa bal-
a adeant: atque ita nihil ibi indeco-
n, nihil turpe aut libidinoſum ullo
cto committitur. Id autem mirandum,
od tam Moſlemanni quam Chriſticolæ
nes promiſcue ad balnea accedant,
 ullo pacto diverſę religionis conſortiū
tent, ſed ſimul omnes balnea fre-
entent, ſeque invicem tam viri quam
minæ amore proſequantur. Cernuntur
am hoc eodem loco munifica Chriſtia-
rum templa in Moſchæas (proh dolor)
nverſa: atque etiam alia Moſchæa-
n, ſive ut nominant Meſcuitarum ſu-
ba ædificia, ſumma arte, marmo-
, aut ſaltem quadrato lapide con-
ncta urbem ornant, quarum hæc eſt
ographica deſcriptio. Adeunti hæc

templa, primo occurrit ampla area marmore ſtrata, cujus medium quadratum lavacrum occupat, ubi ad orationem acceſſuri ſuo more ſe lavant & abſtergunt, poſt ad ingentem aulam accedunt nullis imaginibus, aut aliis picturis, non auro aut gemmis fulgentem; ſed nudi parietes conſpiciuntur, ut docet Ben-Sidi Aali de Meſcuitarum ſtructura. Pavimentum totum eſt ſtratum ſtoreis, quibus plebeii inſident, ditiores tapetibus, quos ipſis mancipia ſubſternunt, utuntur. Ex teſtudine ſeu fornice plures pendent lampades, quæ orationis tempore accenduntur, & ea finita extinguuntur. Hæc templa ſunt fere ubique locorum ſphæricæ formæ, & laminis plumbeis tecta: his adjunctæ ſemper ſunt præaltæ turres quædam, quæ Moslemannis inſerviunt pro turribus Chriſtianorum campanariis: hæ ſunt cylindricæ, atque teretes, quarum faſtigia quatuor ſunt adaperta feneſtris, Meridiem, Orientem, Occidentem atque Septentrionem reſpicientibus. Has turres ſtatis horis eorum doctores conſcendunt, & valida voce ex iſtis feneſtris clamorem intendentes, digito in altera aurium inſerto, homines ad orationem convocant, quo finito, lotioneque legali facta, omnes calceis in limine portæ ordine relictis ſummo cum ſilentio diſcalceati ad inſtratum pavimentum accedunt. Emamus ſive anteſignanus orationem incipit, omnes ſequuntur, & dum flectit genua, alii idem præſtant, & illo erecto cæteri ſe erigunt, & ipſum vocem attollentem vel deprimentem adſtantes

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 59

antes imitantur; ubi neminem, tuſſien-
m, oſcitantem, deambulantem aut con-
bulantem videre eſt, ſed ſummo ſilentio
atione peracta reſumptiſque calceis
ſcedunt.

Fœminæ autem nullæ poſſunt his ſta-
tis horis ad Meſcuitas accedere, ſi viri
lſint, nec ullam virorum ſocietatem ha-
ere poſſunt, excepto anteſignano, qui
s dirigit ac orandi modum docet, ut
fert author ſupra citatus. Permittitur
men illis non templum ingredi, ſed ad
res ſe ſtatuere, indeque cito antequam
rorum oratio peragatur, diſcedere de-
ent. Ac ſubjungit idem auctor, fœmi-
arum eccleſiam eſſe partem propriæ do-
us interiorem. tantum enim apud illos
eſpectæ ſunt fœminæ, ut multi eas non
aradiſum ingredi, ſed ad fores cum Chri-
ianis, virorum gloriam inſpecturas con-
bulentur, non obſtantibus quæ Moha-
ed in Alcorano fœminis etiam in para-
ſo promiſit.

Porro quod ad magnum Tripolitanæ
bis ſplendorem facit, mercatorum om-
um receptaculũ atque emporium quod-
am eſt, quo ex omni orbis parte terra
arique pretioſiſſimæ quæque merces ad-
cuntur, atque hinc in longiſſimas mun-
partes diſtrahuntur. Huc enim variæ
tiones, Orientales Indi, Arabes, Æ-
yptii, Europæi, deinde fere omnes, uti
nt Galli Maſſilienſes, Turonenſes, Lu-
dunenſeſque; Itali deinde, Veneti, Si-
ili, Hiſpani, Angli, Belgæque confluunt.
erces præcipue hic proſtant, goſſipium,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 59

filamenta goſſipina, tapetes, lana, cineres ad conficiendum ſaponem: ita ut ſæpe Venetorum naves his cineribus onuſtæ videantur, ac denique, ut alia omittamus, oleum præſtantiſſimum, ac ſerici maxima vis ob ingentem bombycum copiam, qui hoc pacto aluntur: Minutiſſima bombycum ſemina (vere incipiente, dum tempus incaleſcere, arbores germinare, morique folia producere cœperint) variis linteis candidis involuta, aſſidua diligentique cura diebus 12 plus minuſve, interdiu mulierum ſinu, noctu temperato goſſipii calore confoventur. Vbi vero vermiculi generati, tenellis mororum foliis ſubſtratis imponuntur, ac in orbiculis quibuſdam ex boum fimo confectis duarum aut trium hebdomadarũ ſpatio repoſiti mororum foliis aluntur; donec adultiores evadentes, & albeſcentes ad hortos moris albis conſitos aſportentur, ubi amplis caſis ex ſtoreis confectis, palis, ac cervis fultis reconduntur. Porro ii, qui horum curam gerunt, mororum arbores foliis denudant, eaque virentia ad has caſas conferunt, reptantibuſque per ſtoreas fulcris ſuſtentatas bombycibus ea in alimentum bis in die præbent, donec tandem albeſcentes adultioreſque effecti, ſpumam emittere, filaque ducere incipiant; hoc enim ii, quibus hi ſunt curæ, animadvertentes, ſurculos ſimul colligatos & connexos ipſis apponunt, quos bombyces aſcendentes, albos aut flavos globulos mira arte intus incluſi texunt, ac in orbem glomerant. Expleto tandem hoc

c texendi genere, ſericei illi globuli
iliguntur, & in ahenum ſupra focum
ndens aqua ferventi plenum injiciun-
: artifices fila extrahentes, ingenti ala-
o rotæ inſtar contorquent. Ex his orbi-
is meliores durioreſque eliguntur ad
bolem propagandam: nam bombyces
s irretiti involucris in candidos papi-
nes mutantur, ac naturæ inſtinctu ſpo-
l illa dura perforantes, exeunt, qui de-
m ex mutuo maris ac fœminæ con-
eſſu ſemina producunt, quæ diligenti
ra conſervantur, ut ſequenti anno no-
proles modo præſcripto propagetur.
ores autem incolarum hujus urbis, in-
menta, cibi, Chriſtianorum conditio-
s, ac denique fœminarum ornatus,
ia non ſolum huic urbi, ſed etiam uni-
rſæ Syriæ conveniunt, ſequentibus ca-
ibus proponuntur.

CAPVT XI.

variis Orientalium veſtibus, munditie orna-
tuque, ac fœminarum luxu.

ORientalium veſtes fere omnes tala-
res ſunt, quarum aliquæ inferiori
tremitate dextrorſum ac ſiniſtrorſum
iter conciſæ, aliæ ad talos uſque de-
entes integræ. Superior enim veſtis
nicas habet cubito tenus laxiores, &
talos etiam pendet: interiorem ve-
, quæ ut plurimum è materia goſ-
ina eſt, alii ad talos, alii ad ſuras,

 ad

ad crura alii gerunt, quam fluxior zona ſerica au goſſipina, aut etiam coriacea artificioſe elaborata cingit. Veſtes iſtæ ſunt holoſericæ aut byſſinæ, aut undulatæ ſeu cymatiles, aut denique goſſipinæ, quibus collariis carentibus orientales pro cujuſque conditione ſe ornant. Capitis velamina, quamquam omnes tulipanto ſeu cydari utuntur, varia tamen ſunt, atque juxta varios ſtatus dignitateſque varii geſtantur tulipanti. Principes enim atque magnates candida tela ſed tenuiſſima Indica, mira arte contorta, oblonga potius quam ſphærica utuntur. Cadii ſeu Iudices Muſdii, qui ſcilicet rebus ſpiritualibus præſunt, ingenti tulipanto longitudinis ſcilicet quinquaginta aut ſexaginta ulnarum tenuiſſimæ goſſipii materiæ in ſphæricam formam fabricato multis circulis contorto utuntur. Cives etiam ejuſdem formæ, ejuſdemque materiæ cydarim ſed minoris molis, paucioribus gyris aptatam gerunt. Scerifi ſeu nobiles de ſtirpe Mahametæa originem trahentes tulipanto viridi pluribus etiam ſpiris circumvoluto capita tegunt. Milites atque dominorum ſervi tela etiam candida utuntur, ſed forma oblonga, ita ut ſuperior apex ſit fluxior, laxiorque, ſtrictior inferior. Chriſticolæ vero pro cujuſque conditione ſerico, aut tela tenui aut goſſipio verſicolore, ſaltem non albo, formæque non rotundæ capita circumvolvunt. Maronitarum vero Patriarcha cæterique ſuffraganei Epiſcopi, capiti impoſito nigro capitio, tulipantum ingens ſuperimponunt, forma

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 59

rma ſphærica convolutum , colore ta-
en cyaneo : reliqui ſacerdotes eodem
olore ac forma , ſed minori mole , in
yrum etiam edito , capitio excepto , u-
ntur.

Fœminarum deinde indumenta , pro-
erum præcipue , ſumptuoſa valde ac ſu-
erba ſunt , quia non ſolum ex ſerico , &
yſſo , ſed auro argentoque , ſplendida
rte ac munifica contexta , ad talos uſque
endent; ubi vero in publicum prodeunt,
quod illis præter balnea raro concedi-
ur) peplo laxiſſimo albo totæ circum-
olvuntur , faciem vero totam reticulo
x equinis tenuiſſime contexto velant ,
a ut alios ſpectare , non autem ſpectari
oſſunt : quod ita diligenter obſervant,
t ne maritus quidem ſuam uxorem queat
iternoſcere. Quod ſi uxor maritum ob-
ium inveniat , ne ſalutare quidem lice-
et, aut vix eum alloqui poſſet , quoniam
urpe apud ipſos eſt fœminam aliquo
iro ſociatam aut cum ipſo jocantem pa-
am videre. Induſia habent ad ſuras pen-
lentia , quibus tamen laxiores adſuuntur
nanicæ , ſubligacula vero ex tenui aut
ela , aut goſſipio ad talos uſque defluen-
ia gerunt , quæ tam viris quam fœminis
ommunia ſunt. Dum etiam per vicos in-
edunt , ocreatæ , aliæve caligatæ profi-
iſcuntur , quod ſi breve iter ſint confe-
turæ , calopodiis utuntur elegantiſſimis
rteque venuſta confectis , auro ac variis
coloribus pictis, quæ domi etiam ipſis in-
erviunt; Procerum tamen fœminæ iiſdem
ex argento aurato frequentius utuntur, in-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 59

dutæ pedes, ſoleolis ſimili arte atque induſtria verſicoloribus. Collum deinde condecorant torque, brachia onerant ornantque plurimis monilibus aureis aut argenteis, ſæpe unionibus ac gemmis cælatis, pedes pedalibus, aures inauribus, annulis denique digitos. Capillos etiam tæniis ſericis, aut byſſinis compoſitos, ex quibus quatuor pendent argenteæ vel aureæ catenulæ, ab occipitio poſt tergum demiſſos condecorant. Hæc omnia, præter plurima alia, undeque terrarum ſumma cura requiſita curioſeque collecta, in opulentiſſimo honeſtiſſimi viri omnique virtutum genere ornatiſſimi Iacobi Guitardi ſcrinio ac muſeo videnda cuique patent.

Chriſtianorum fœminæ eodem modo ornare ſe ſolent; at non tantam audent pompam laſciviamque oſtentare. Hæ capiti uſcuffiam imponunt altam ac teretem, ex qua pro cujuſque conditione ac fortuna plures pendent nummi aurei aut argentei, & huic album aut alterius coloris velum ſuperimponunt ad ſuras uſque pendens. Oculos pene omnes ſuperciliaque collyrio quodam ac ſtibio illinunt, genaſque fucant. Manuum palmis, unguibuſque pulverem quemdam ſubviridem aqua immixtum venuſtatis cauſa applicant, qui exſiccatus eas rubras efficit. Tales fucos, ſicuti & nummos, quorum ſupra meminimus, & pleraque alia multa, videre eſt inter res mirabiles & antiquas Ioannis Baptiſtæ du Vallii: qui tanta diligentia ac ſagaci indagatione eas undique requiſitas aſportavit, ut quacunque de re fere

ſe ſermo inciderit, illam, ſi rara ſit, ſta-
x ex ſuo gazophylacio promat, uſum
endat, & proprietates doceat. Sed ut
propoſitum redeamus, munditiem om-
s tam viri, quam fœminæ diligenter
unt atque obſervant, adeo ut dum al-
m aut veſicam exonerant, ſummopere
eant ne quid urinæ veſtes maculet,
derent enim iſti hoc pacto ſe eſſe im-
ndos. Vt vero hoc fugiant periculum,
nes ſe fœmineo modo, dum mejunt,
urvant, & aquis, quas ſecum deferunt,
deferendas curant, ſe luſtrant, vel la-
ibus, ſi aqua deerit, tribus, vel trila-
o ſaxo tergere ſe debent, ut monet
n-Sidi-Aali capite de lotione. Et ab his
eo cavent, ut ſupra bruta animalia aut
ere aut mingere nefas eſſe ducant.
apropter ſemel vir honeſtus, ac no-
is Gallus cum ad urbem Tripolitanam
r faceret, & aſino, ut plerumque mos
, inſideret, ac veſicæ purgandæ neceſ-
ate urgeretur, jumentoque ſuo deſcen-
re ægre ferret, ſuo loco incautus
ngere cœpit. Hujuſmodi rem aga-
es cum vidiſſent, omnes furibundi
rabie provocati, objurgant, contu-
eliis afficiunt, ac lapides in eum con-
iunt, eum, ſublato altero pede, ju-
enti dorſo dejiciunt, conatique ſe Ita-
o licet corrupta lingua explicare, ut
petum illum ſuum aliqua ratione tue-
ntur, dicebant: *Non ti bergognar? ti ſar
ſceria ſopra le gente di Dio? vallah ti ſtar
fer*, Hoc eſt, non te pudet creaturam
ei animatam urinæ tuæ ſpurcitiis ma-
culare?

culare? per Deum te modo infidelem eſ[illegible]
agnoſcimus.

CAPVT XII.

Varia circa Orientalium cibos ac potus prop[illegible]nuntur.

ORientales quamquam ſua non tar[illegible] opipare accommodent convivia, ne[illegible] tam curioſe, ut Europæi faciunt, apparen[illegible] aut tantis gulæ irritamentis ad edendun[illegible] ſe provocent, laute tamen ſatis ac ſplen[illegible]dide convivantur. Porro quotidiani eo[illegible]rum cibi, præter panem frumentaceun[illegible] optimum, qui ubique pondere venalis ex[illegible]tat, ſunt carnes vervecinæ, ob paſcuorum[illegible] ubertatem, bonitatemque ſapidiſſimæ[illegible] quæ variis modis parantur: aliæ enim eli[illegible]xæ, aut minutim in fruſta conciſæ ac ſine[illegible] oſſibus aſſatæ accommodantur, aliæ lebe[illegible]tibus impoſitæ ſine aqua coquuntur, aliæ[illegible] in minutulas partes diſſecantur, atque ex[illegible] ipſis multis aromatibus conditis artocrea[illegible]ta conficiuntur; aliæ denique pilis mar[illegible]moreis contuſæ, farre commixtæ & in glo[illegible]bulos coactæ, cacabis juſculo decoquun[illegible]tur, ipſiſque cedunt in cibum. Frequentior tamen cibus tum apud magnates, tum a[illegible]pud plebeios eſt oryza variis modis ac[illegible]commodata. Volatilium etiam tam dome[illegible]ſticorum quam ſilveſtrium carnes maxima[illegible] abundant copia. ibi enim gallinæ, capones, turtures, perdices, columbi, turdi, ſofriat, anſeres, anates, aliæque id genus aves, ſine larido tamen accommodatæ, vili pretio emun-

nuntur. Abſtinent tamen omnes à ſuffo-
to ac ſanguine, & Moſlemanni à carne
lla. Bellariis ſeu dulciariis eduliis valde
lectantur, ſolent enim placentas confi-
re ſaccharo & amygdalis aut nucibus
neis, malis etiam citrinis melle condi-
, oryza ſaccharo aut melle ac butyro
cta, *Zarda* ab illis dicta, muſto ad mel-
ſpiſſitudinem cocto, uviſque paſſis, Da-
aſcenis præſertim. Fructus, ut nuces,
us, pyra, amygdala atque ſimilia o-
ittimus, quia communia ipſis ſunt. His
aque paratis hora prandii aut cœnæ in-
ante, manibus lotis precibuſque præmiſ-
s ad menſam accedunt, quæ eſt illis co-
um rotundum, cui panem obſoniaque
ponunt. Panem cultris non ſcindunt,
d manibus frangunt. Furculæ apud ip-
s in uſu non ſunt, ſed tantum cochlearia
gnea variis coloribus picta, & ubi hæc
pus non ſunt, tres digiti, ut monet Ben-
di-Aali, ſupplere debent. Culinæ uten-
lia, uti ſartagines, ollæ, cucumæ, cacabi,
nea ſunt ſtanno obducta; quæ vero ad
nenſam attinent, ut lances, patinæ, paro-
ſides & ſimilia, è ſtanno Anglico ſeu
ornwalino, quod vulgo ſtannum ſonans
u tinniens dicitur, conficiuntur. Etiam
alde ſunt in uſu vaſa Indica, vulgo por-
ellana dicta, quæ ipſis quotidie inſer-
iunt. Alia materia aurea, aut argentea
mnino eſt illicata, quam Mohamedes, ut
dem auctor ait, vel præcipue prohibuit,
uoniam hujuſmodi vaſis diabolum uti,
Mohamedes nugabatur.

Potus communior ac frequentior aqua
eſt,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 59

eſt, nobiliores tamen ditioreſque aquam ſaccharo dilutam, ſæpe etiam ambaro & muſco mixtam potant. Vina Syriæ generoſiſſima ſive alba ſive rubra, quanquam plerique ipſorum bibant, apud ipſos tamen ſervantur nulla, nec minus divenduntur, ſed tamen apud Chriſticolas venalia extant, poſtulantibuſque pecunia diſpenſantur. Æſtivo tempore Acſama utuntur, potus enim iſte melle uviſque paſſis aqua mixtis, ac nive conficitur, qui caloris ardorem temperat, corpuſque totum refrigerat.

CAPVT XIII.

De linguis variis Orientalium, ac præſertim de Arabica, ejuſque limitibus, ubi de Alcorano, & ſcriptoribus Arabibus.

Octo in Oriente hodie potiſſimum linguæ vigent principaliores, Arabica nempe, Perſica, Turcica, Hebraica, Chaldaica, Syriaca, quæ parum differt à Chaldaica, Græca, & Armena. Arabica tamen ut cæteris communior, frequentior, nobiliorque, magis eſt in uſu, quæ non ſolum Arabibus vulgaris eſt, ſed Africanis etiam, Barbaris, Nubis, Ægyptiis, Syriſque omnibus, ut deinde ſacra eſt apud Turcas, Perſas, Indoſque plures. Tantum illa extenditur quantum Moſlemannorum ſceptrum, Mohamediſque nomen propagatum eſt. Siquidem nullus Turca eſt aut Perſa, honeſtior

tior præſertim, qui Arabicam ignoret
guam: cujus præceptis omnis fere ſuos
cros imbui curant, ut doctiores eva-
t ac legibus Mohamedis incumbere
int. Hac enim lingua Alcoranus ſcri-
s eſt, nullique mortalium poſſibile eſſe
unt, hunc unquam in aliam linguam
ito modo transferre. Indeque factum
ut Alcoranus nulla alia lingua, exce-
Arabica, reperiri poſſit, ac proinde
raque in ipſum extant commentaria.
etiam lingua publicæ preces domi
iſque fiunt, atque hac ut plurimum le-
decretaque traduntur; hac, inquit Za-
, beati in paradiſo utuntur, hac deni-
fere omnia Philoſophiæ, Medicinæ,
ologiæ, Legum, Rhetorices libri ſcri-
ſunt.

erſica enim, Poetis ſublatis, atque hi-
icis nonnullis, pauca ſcripta ſunt: Tur-
aut pauca aut nulla habet: Chaldæa
Syra fere extinctæ ſunt: Græca &
nena in Oriente omnino dilapſæ ſunt:
Hebraica vero, veteris teſtamenti ſubla-
uthoritate, Rabini præter fabulas ſcri-
runt nihil. At lingua Arabica ſemper
uit ac floret; hanc enim philoſophi no-
iſſimi, Averroes, Algazeles, Abu-Becr,
arabius, qui à Moſlemannis ſecundus
nominatur philoſophus, Mohamed
-Iſaac, qui firmamentorum clavem
ſcripſit anno 663, & Mohamed Ben-
illah de elementorum contrariorum-
exiſtentia, ornarunt. Aſtrologi nobi-
imi Giafar Abu-Maaſciar Belchita, Mo-
med Abu-Rihan Chovarezmita de ca-
none

none in Matheſis ac aſtrorum intelligentiam anno 421, Abu-Naſr Commita de inſtructionibus in Aſtrologiam anno 357 Abu-Giafar, & Ben-Haſan Tuſæus de ſignis aſtrorum condecorarunt. Eam etiam illuſtrarunt Mathematici inſignes Abu Zaid Ben-Honain, qui Euclidem in Arabicam linguam tranſtulit, & Thabet Ben Corra, qui eundem Euclidem à multis mendis correxit, atque commentariis anno ab Hegyra 282 illuſtravit. Medici: Alfarabius ſupradictus, à quo Avicenna multa deſumpſit. Honain Ben-Iſac Abadita, qui multa in artem medicam ſcripſit anno 260, Ebn-zina, ſeu Avicenna Abu-Aali Bocharita, & Aali Ben-Iſa, qui de ſimplicibus atque compoſitis medicamentis ſcripſit. Mohamed Ben-Abdillatif cognomento Ebn-Elbitar, de plantis Ægyptiacis earumque virtute ſcripſit anno 646, & Mohamed Ben-Eladib de cauſis morborum. Hiſtorici: Bidhavi de Chaliſis ac Sultannis. Chalaccan de hominum memoriis anno 601. Ebrahim Ben-Hela de imperio Dailemitico anno 383. Iſmael Ben-Aali, & Abdollah Ben-Aſaad Iamanita temporum eventus calamitateſque ſcripſit uſque ad 750. Legiſlatores, atque ii, qui de Alcorano ſcripſerunt, enumerat centum quinquaginta Ben-Sidi Aali in ſuo de dogmatibus Moſlemannorum libro. Rhetores, Grammaticique innumeri fere ſunt, quos diligenter apud Ben-Caſem laudatos inter legendum nomine, cognomine, patria & anno reperies. Nec noſtrum hic inſtitutum eſt omnes

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 59

bicos ſcriptores recenſere, cum de his
alogum ampliſſimum Thomas Erpe-
s, vir ſane doctiſſimus, omnique ſtudio-
m genere excultiſſimus, in lucem eden-
m promittat: at his paucis ante oculos
poſitis, Arabicam linguam à præſtan-
imis viris fuiſſe excultam, ſufficit de-
nſtraſſe.

CAPVT XIV.

Orientalium, Moſtemannorum præſertim, ogmatibus, Græcorum ſchiſmate, ac hæreſi-us Neſtorianorum, Iacobitarum, & Copti-arum.

Vm jam aliquid de Orientalium
, nonnullis urbibus, ac moribus, dixe-
us, abs re non erit ſi breviter pauca de
orum cultu ac religione tractaverimus.
uidem in Oriente, ut notum eſt, de-
nt Moſlemanni, qui Mohamedis ſecta-
es ſunt, & Chriſtiani, ac Iudæi, quo-
 hîc nullam faciemus mentionem.
orro Chriſticolæ in Oriente, omnes
iſtum Dominum Dei filium pro ho-
num ſalute incarnatum credunt, ac
ntur, & ſacroſanctum ipſius Euange-
 omnes ſummo honore venerantur.
a tamen infenſus generis humani ho-
zizania ſeminare non ceſſat, ſanctiſſi-
mque Chriſti unicam Eccleſiam ubi-
 terrarum ac gentium, tanquam leo
ens, affligere ſemper conatur, multo-
 mentes ſeduxit, variaſque in hæreſes
eas ac lethales induxit. Et quidem

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 59

Melchitæ, ſeu Græci, qui per totum Orientem longe lateque ſunt ſparſi, Spiritum ſanctum à ſolo Patre procedere, Purgatorium nullum exiſtere peſſime crediderunt; indeque illis odium inteſtinum in ſummum Pontificem, atque in omnes ei in ſpiritualibus ſubjectos, ita ut eidem veraciſſimo Chriſti in terris Vicario primatum pertinaciter abnegent. Atque hos Georgiani in omnibus ſequuntur. Neſtoriani, qui hæreſim à Neſtorio ac Theodoro Mopſueſteno exhauſerunt, per univerſam Chaldæam, unde etiam Chaldæi dicti ſunt, Meſopotamiam, Indiam Orientalem, qua de cauſa etiam Sancti Thomæ Chriſtiani nuncupantur, ſparſi, regiones illas inhabitant. Hi duas in Chriſto perſonas conſtituunt, Chriſtumque non eſſe dicendum Deum incarnatum, ſed Deiferum, quia per cohabitationem ſolam puro homini ac ſimplici eſt Deus copulatus, ſtolide arbitrantur; hinc etiam virginem Mariam non Deiparam, ſed Chriſtiparam appellandam eſſe contendunt. Tum Græcis etiam, Spiritum ſanctum à Patre & Filio procedere negantibus, temere aſſentiuntur. Neſtorio deinde à Concilio Epheſino damnato ſummum honorem deferunt, ac tanquam virum ſanctiſſimum, cujus oſſa, quæ in Thebaide conſepulta, ſolo contactu mortuum reſuſcitaſſe nugantur, publicis precibus invocant ac venerantur. Iacobitæ, Dioſcoriani, & Eutychitæ, ſic ab hæreſiarchis Iacobo Baradeo, Dioſcoro, & Eutyche dicti, à Concilio Chalcedonenſi ſunt damnati.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 59

bitæ quidem ac Dioſcoriani per to-
Syriam ſunt diffuſi, Eutychiani ve-
quos in omnibus Coptitæ ſequuntur,
univerſam Ægyptum, Nubiam, Æ-
piam, atque Indiam ſuperiorem ſe
tant, ac diffundunt. Omnes hi à
dicto Concilio hæretici ſunt decla-
, quia Chriſti naturas, humanam
et & divinam, duaſque voluntates
operationes confundentes ac permiſ-
es, unam tantum in eo conſtitue-
negant enim poſt Verbi unionem
carne, duas naturas inconfuſas,
voluntates, duaſque operationes
ermixtas in Chriſto Domino, ſed
n tantum ex his conflatam autu-
t. Vt vero hanc ſuam hæreſim alí-
exteriori ſigno profiteantur, uno
um digito crucis ſigno ſe muniunt,
ic unam Chriſti naturam, operatio-
, voluntatemque teſtentur. Ad hæc,
feſſionem nullam admittunt, ſed eo-
multi in Eccleſiæ parietibus factis
minibus peccata ſua confitentur, alii
Deo ſoli, qui cordium ſcrutator
, confitendum ajunt. Coptitæ vero
Ægyptum, Nubiam & Æthiopiam
bitant, ut diximus, circumciſionem
e Iudaico addiderunt, quam ad ſa-
m eſſe neceſſariam affirmant, &
in Euangelio ſcriptum eſt, *Ipſe vos*
zabit Spiritu ſancto atque igne, aquam
mentariam non ſufficere contendunt,
ferrum ignitum, quo puerorum fron-
s, aut genis, aut temporibus cru-
ignum inurunt, adhibent. Armenos,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 59

Pauliſtas, aliaſque ſectas Orientales, br-
vitatis cauſa omittimus, quoniam eas om-
nes ſacri Doctores fuſe confutarunt, n-
viſum nobis tam fœtida ulcera defricar-
Accedamus ergo, petita venia, & ſerva-
modeſtia Chriſtiana, ad ea quæ de cul-
vano, ſuperſtitioſoque impoſtoris ac pſe-
doprophetæ Mohamedis docet Sidi Be-
Aali, in ſupra citato libro. Moſlemanni ig-
tur vox etymologiam habet à verbo Aſl-
ma, quod, ſe dedit, obtemperavit, ac fid-
lis factus eſt, denotat. Inde Iſmaeli-
omnes Moſlemanni dicti ſunt, quaſi De-
obedientes ac fideles.

Horum igitur cultus, religioque, in-
conſiſtit, ait Iacub Ben-Sidi Aali, ut cr-
dant omnia colloquia à Gabriele Ange-
facta Prophetæ noſtro, dum ipſum de ii-
quæ credenda ac facienda, interrogaba-
„ quæ ſunt ea, quæ ſequuntur. De dogm-
„ tibus Moſlemannorum eſt, ut omn-
„ credant in unum Deum, cui nullus ali-
„ eſt par, (& hanc ultimam particula-
„ directe contra Chriſtianos protulit, q-
„ tres in Deo æquales perſonas veraciſſ-
„ me credunt ac fatentur,) teneantq-
„ Angelos ſervos Dei eſſe, & credant i-
„ Scripturam, quæ miſſa eſt ad Apoſtolo-
„ quæ ex communi opinione ipſorum d-
„ viditur in centum & quatuor libros
„ quorum decem ad Adamum miſſi ſunt
„ quinquaginta ad Set, & triginta ad E-
„ noc, (quem Edris vocitant) & decem a-
„ Abraham, lex ad Moſem, Pſalmi ad Da-
„ videm, Euangelium ad Iſa, ſeu Ieſu-
„ Chriſtum, Alcoranus denique ad Mo-

„ ha-

amedem. Vt quoque teneant hos miſ-
ſos eſſe ob hominum utiliratem, & cre-
dant in diem reſurrectionis poſt mor-
tem, & aliquos eſſe ad ignem prædeſti-
natos, alios ad paradiſum, juxta Dei vo-
luntatem. nam in Alcorano dicitur: Ne-
mo ex vobis eſt, qui non habeat locum
ſuum in paradiſo, & locum in inferno
determinatum, Credant etiam bonorum
præmium, malorum autem ſupplicium,
& Sanctorum interceſſionem. De do-
gmatibus eſt etiam, ut firmiter credant
in calamum divinum, qui digito Dei
creatus eſt. Calamus iſte ex margaritis
eſt confectus, ejus longitudinis, atque
ſpatii, quod vix eques velox conficere
poſſit annis quingentis. Eo fungitur
munere, ut ſcribat ipſemet omnia præ-
terita, exiſtentia, ac futura: atramentum
quo ſcribit, eſt ex lumine, linguam ve-
ro, qua ſcribit, nemo intelligit, præter
Archangelum Seraphaelem. Credant
etiam ſepulchrorum ſupplicium: nam
ſolent ſæpe mortui cruciari in ſepulchris
ſuis, ut factum eſt in quodam ſepulchro,
quod eſt intra Meccam & Medinam.
Et ex pluribus ſufficiant, ne plus æquo
eſſe videamur.

CAPVT XV.

De Moſlemannorum præceptis, ac legibus, quæ ſpectant circumciſionem, orationem, jejunia, bellum, pacem, lotionem & alia.

MOſlemannis omnibus Hebræorum
more pręputiorum circumciſio præ-

cepta eſt, quæ non octavo à natali d
juxta Iudæos celebratur, ſed poſtqua
pueri octavum, nonum, decimum, u
decimum, ac duodecimum attigerint a
num: ut ſic, inquiunt, quid agant, inte
ligant; ac fidei profeſſionem cum r
tionis uſu teſtentur. Fœminæ vero quan
quam juxta multorum opinionem hu
legi ſubjectæ non ſint, pleræque tamen
ut in Ægypti regno fit, huic legi
ſubmittunt: ibi enim puellæ tredecim
quatuordecim, & quindecim annoru
circumciduntur: At Sidi Ben-Aali capi
de circumciſione ait, circumciſionem m
ſculis legem eſſe, fœminis vero honor
cauſa.

Iiſdem ſecundo loco oratio præcip
tur, preceſque horariæ, quas in tem
plis aut domi foriſque peragere deben
Quinquies ad has preces interdiu, n
ctuque accedunt. Primæ orationis tem
pus eſt hora antelucana, cum appare
incipit aurora: ſecunda fit circa mer
diem: tertia poſt meridiem antequam S
declinare incipiat: quarta poſt Solis o
caſum dum ſtellæ apparere incipiunt
quinta denique prima noctis vigilia, ſi
tertia noctis parte, quæ licita eſt, inqu
Ben-Sidi Aali, uſque ad mediam noctem
quo tempore tranſacto illicita omnino e
His ergo præciſe horis adeo ſunt intent
ut nemini illas abſque peccato tranſgre
liceat, imo, ait Ben-Sidi Aali, ſi quis
mare fuerit dejectus, ſciatque oration
tempora inſtare, ſi poteſt, orationis lege
complere debet; ac mulier, inquit, du
pa

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 59

parturit, non eſt ab hac lege immunis, ſed infantis caput aliquo in loco reclinare debet, & ſtatutum orationis tempus adimplere. quod in hac ſecta arduum omnino eſt.

Viatores autem omnes ſtatim atque orationis tempus inſtare advertunt, à via parum ſemoti ſe lavant, ſi aqua adſit, alioquin terra leviter effoſſa ſe lavare ſimulant, & illinc non diſcedunt donec orationem compleant ſuam. Præcipitur etiam in pauperes ac pupillos eleemoſynæ erogatio: qui vero adeo tenui ſunt fortuna, ut pauperibus elargiri nequeant, xenodochiis inſervire, & in publicis viis ſternendis laborem inſumere tenentur, quoniam ſe Deo ſatisfacere hoc modo arbitrantur. Item Ramadhani jejunium obſervare, quod triginta diebus conſtat. Iejunium vero incipiunt ab aurora uſque ad Solis occaſum, donec certo noctem adveniſſe, aſtraque apparere cognoſcant, tunc enim oratione veſpertina peracta menſæ ſe apponunt, & quibuſlibet cibis veſcuntur, nullo autem modo à carnibus aut aliis ſe abſtinent cibis, excepto vino, quod jejunii tempore omnino eſt interdictum, quoniam in tranſgreſſores ſevere animadvertunt. Et licet interdiu non ſolum à cibo ſed potu abſtineant, noctem tamen totam in epulis ac dapibus & crapulis uſque ad auroram conſumunt; tabernæ enim, Ramadhani tempore, nocte cuique patent, quam cum canticis ac ſtrepitu, non aliter ac bacchanalibus diebus, inſomnem tranſigunt.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 59

Cuilibet eorum etiam, ſemel ſaltem in vita, Mecchenſis templi, atque Medinenſis viſitatio, ſummopere commendatur: de qua quoniam ſupra capite ſeptimo ſatis dictum eſt, nihil hic ſubjungemus.

Præcipitur etiam decertatio ac pugna contra ſuæ fidei hoſtes. Mohamedes enim, inquit author idem, in mandatis habuit, ut non amplius Chriſti exemplo, humilitate, precibus, ſuaſionibus, ac monitis ad legis obſervationem homines inducerет, aſt ferro ac bellis fidei reſiſtentes invaderet, & tanquam divinæ juſtitiæ vindex, ſicarius iſte in tranſgreſſores animadverteret, pertinaces ac perfidos pro tanto ſcelere ulciſceretur; obtemperantibus vero, & ultro huic legi ſe dantibus innumeras fœminas pulcherrimas, voluptates copioſiſſimas, flumina multa lacte & melle ſcatentia, paradiſos ſeptem, bonis omnibus affluentes pollicetur. Immo præſcriptum eſt illis, teſte Ben-ſidi Aali, ut ſi proprio ſanguine Principi opem ferre nequeant, ſua ſaltem pecunia, ac bonis, ei ſuccurrere teneantur. Suiſque proponunt, ſi quis ipſorum in bello moriatur, ſtatim in cælum evolaturum: propterea certatim quemlibet laborem aggredi, ac omnia ad necem pericula ſubire non dubitant. Hac de cauſa ſolent apoſtatis, qui ad Moſlemannicam tranſeunt profeſſionem, ſagittam tradere, quam digitus index ſurſum erectus ſuſtentat; ſagitta quidem bellum adverſus fidei ſuæ hoſtes denotat, unicus autem digitus, Dei unitatem, contra Chriſticolas, qui ſanctiſſimæ Trinitatis perſonas veraciſſime

ſime credunt, indicat. Demum lotio
rporalis aqua naturali, quæ triplex eſt
ud illos. Prima enim & quotidiana ante
rarias preces, quæ legalis eſt apud ip-
, de qua fuſe tribus capitibus tractat
n-Sidi Aali. Ea hoc modo fit, primo de-
datis cubito tenus brachiis manum ac
achium dexterum lavant, deinde ſimili
cto ſiniſtrum, poſtea naſum, aures, fa-
em deinde totam, collum, capitis ver-
tem, pedes uſque ad juncturas, ſi ſint
nudati, alioquin calceorum extremi-
tes ac ſuperficiem, poſtremo pudenda:
mque talibus ſe luſtrant aquis, preces
o modo obmurmurant. Cum vero has
iones ad leviora delenda peccata fieri
tument, pro gravioribus emundandis
lneis utuntur, ac lotione totius cor-
ris ad crimina delenda opus eſſe nu-
ntur.

Tertia demum lotio fit cum alvum aut
ſicam exoneraverint: non enim charta
t linteo utuntur, ſed aqua frigida qua
denda ipſi aut ipſorum mancipia lavant:
fas enim eſſe ducunt, ſi veſtimenta ullo
odo, aut urina, aut alia re, proxime in-
neſta, fuerint maculata: imo ſi id acci-
, luſtratione tunc opus eſſe opinantur.
di Ben-Aali autem duobus capitibus,
ntre veſicaque expurgata, oſtendit mo-
m ſe abſtergendi, lavandique: ſed quia
atu inſulſa ſunt, & auribus mundis in-
ata, illa ut futilia plane omiſimus. Ad
c demum imagines, aut pictæ, aut ſcul-
æ, omnia furta, homicidia, rapinæ, adul-
ria, caro etiam ſuilla, vinum, ſanguis,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 59

morticina, ſuffocata, ac immunda anima-
lia apud ipſos prohibentur.

CAPVT XVI.

*De Moſlemannorum atque Chriſtianorum te-
ſtamentis ac funeribus.*

AVctor ſupra citatus poſtquam de lo-
tione, jejunio, eleemoſynis tractavit,
fuſe etiam de cura circa moribundos ge-
renda, de teſtamento, exequiiſque in fine
ſui libri pluribus agit. Moſlemanni igitur
ſtatim atque ſentiunt ſe morbo gravatos,
Abedum ſeu Pium aut Santonem accer-
ſendum curant, qui ipſos in fidei ſuæ
profeſſione confortet, cæleſtia eis pro-
ponat, & aliquid pro opportunitate ex
Alcorano recitet. Interim ſi morbus in-
graveſcat, atque vicinæ mortis inſtare
periculum ſentiant, loti teſtamentum fa-
ciunt, atque omnia quæ furto, rapinaque
ſunt ablata, creditoribus ſyngrapho ſo-
lutionis dato, juxta leges reſtituere te-
nentur: ſi quæ vero furto latrociniiſ-
que dolove ſint uſurpata, neſciantque
cui ſint reddenda, aliquam argenti vim
publicis ædificiis, uti xenodochiis,
Moſchæis ſive Meſcuitis, balneiſque,
pauperibus etiam ac religioſis ſuis le-
gant. Quinetiam hac de cauſa multi
captivi libertate donantur, ut ab Avi-
cenna factum legitur: alii libros in
uſum communem teſtamento deſignant,
alii denique alia pro libito ſtatuunt. At
Ben-Sidi Aali de Mohamedis præcepto
eſt

e ait, ut bonorum tertia pars in uſum
blicum cedat, xenodochiis, atque Me-
itis legetur. Qui autem ab inteſtato
ritur, eum ab aliis mortuis objurgari
gantur.

Vbi vero animæ corporis vinculo ſunt
utæ, cadavera lavari proximi conſan-
inei curant, & goſſipio nares, os, ocu-
, aureſque obturantur: tum melioribus
duuntur veſtibus & candidis induſiis,
buſque capiti tulipantus imponitur, ca-
vera demum feretro imponuntur, & ad
emeteria, quæ extra civitatem ſunt, in-
enti comitatu efferuntur eo ordine, ut
ntones religioſique præeant, poſt hos
liqua virorum turba confuſim, quam
quitur feretrum, quod fœminæ ploran-
s, mœſtaque voce ac lugubri ejulantes
bſequuntur, ſtriduliſque clamoribus uſ-
ue ad ſepulchra comitantur. Ibi veſtibus
is quibus ornata ad ſepulturam erant,
oliantur, ac albo linteo ab imo uſque ad
erticem involvuntur, atque facie ad me-
diem verſa, terra teguntur. His peractis
ultæ funduntur pro defuncto preces,
ultæque pauperibus, ut idem faciant,
ogantur eleemoſynæ.

Porro Chriſticolæ in illis partibus quot-
uot ſunt, dum tali in ſtatu verſantur, ſan-
am ſumunt Euchariſtiam, quam confeſ-
o præcedit ſacramentalis, deinde aut
erbis aut ſcriptis teſtamentum confi-
unt. Interea Sacerdos jam jam mori-
urum monere, adhortarique non ceſ-
t, ut Chriſtianam religionem conſtan-
r ore & corde confiteatur, fideique arti-
culos

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 59

culos omnes affectuoſe amplectatur, ac denique ad vitam æternam hac ſpe eum venturum pollicetur, Eo demum mortuo thura in cubiculo odoreſque incenduntur, dein cadaver albo linteo involutum, feretroque impoſitum, quatuor ad cœmeteria bajuli efferunt, illudque plures viri comitantur, ac multæ ſubſequuntur fœminæ. Interim proximiores conſanguineæ affineſque plorare, cineres ſupra caput faciemque ſpargere, veſtes dilacerare, capillos evellere, genas vultumque percutere, & demum ejulantes, horridos ad cælum clamores extollere non ceſſant. Viros etiam videres diſcinctos ad feretri latera calamitatem ſuam deflere, tulipanti tænias explicare, barbam evellere, ac lacrymis gemitibuſque terram implere. Vbi vero ad ſepulchrum ventum eſt, laicorum corpora, ſindone alba involuta, aut etiam veſtibus induta, facie ad orientem verſa humantur; Sacerdotum vero, Pontificum præſertim corpora, veſtibus ſacerdotalibus induta, in ſella ſtatuuntur, ac lapide ora ſepulchrorum occluduntur. Supra deinde ſepulchra thura cremantur, atque multæ funduntur preces. His peractis fœminæ in gyrum ſepulchrum ordine ambiunt, & næniis mœſtis ac lugubribus, ſtriduliſque vocibus de morte amici conqueruntur, querulaſque cantilenas in defuncti laudem affinis canens, omnes alias reſpondentes, ad lacrymas excitat. Sacrum ad hæc pro mortuo celebratur, quo peracto omnes Sacerdotes, qui ibi interfuerunt, multique clerici, alii etiam ſæ-

culares

s à defuncti hæredibus ad pran-
convocantur. Accumbentes autem
proximior conſanguineus inter e-
ſæpiuſcule, ut pacem ac requiem
efuncto precentur, monet, horta-
hi vero alta voce, Deus miſereatur
cujus cauſa hos edimus cibos, re-
ent. Prandio vero finito, mortui hæ-
verbis amicis ſolantur, ac requiem
precantes diſcedunt.

CAPVT XVII.

m ſit Moſlemannorum de Deo, de Chri- deque Virgine, doctrina & opinio.

Oſlemanni omnes, Arabes ſcilicet,
Perſæ, Tartari, ac Turcæ, unum
omnipotentem, creatorem cæli ac
ſapientiſſimum, æternum, atque
præmia, malis ſupplicia tribuentem
ntur atque prædicant, tamen verum
u, qui tribus perſonis adorari, & coli
mnino negant, tribuſque potiſſimum
entis ex Alcorano deſumptis ad
inram perſonarum Trinitatem ne-
m temere ducuntur. Primo, Deus
otens eſt ens ſimpliciſſimum, ergo
ſolus ac ſingularis. ſi enim trinus
plures eſſent, ac proinde non ſim-
Cum vero nullam aliam generatio-
quam carnalem per commixtionem
& fœminæ eſſe norint, ſecundo ar-
ntantur: Deus nullam habuit uxo-
itur neque liberos. Tertio ex abſur-
d trahunt argumentum: Si plures
eſſent,

eſſent, inde deſtructio univerſi ſequeretur. nam fieri poſſet (inquiunt) ut aliqua diſcordia diſſentioque inter illos oriretur, ac proinde maxima creaturis incommoda. Aliud quoque argumentum Mohamedes acutum, ſcilicet, capite de mulieribus ſub fine addebat, ubi ſic: Maria mater Chriſti quanquam juſta ac pia eſſet, fœmina tamen erat, ciboque indigebat, igitur Deus eſſe non poteſt. Inſipiens vir iſte atque omnino ignarus, beatam Virginem ut tertiam Trinitatis perſonam à Chriſtianis coli, adorarique putabat. At hæc argumenta cum aranearum telis ſint debiliora, Chriſtianorum mulierculis, ut levia ac inania diſſolvenda relinquimus: neque talia ullum merentur habere reſponſum. At vero nos ex ipſo Alcorano, etiam invito Mohamede, divinas perſonas, Chriſtique divinitatem, quam accerrime impugnat, fatendas compellemus. Capite enim de mulieribus, quod *Surat Anneſa* indigitant, paulo ante finem ait: Profecto Iſa (ſeu Ieſus) filius Mariæ miſſus eſt Dei, & eſt verbum ejus collocatum in ipſa, ac ſpiritus de ipſo, hoc eſt de Deo. Et capite de fœderibus, quod *Surato-Lookud* vocant, paulo etiam ante finem, ſic ait: Memento ô
„ Ieſu fili Mariæ beneficii mei erga te ac
„ matrem tuam, dum te corroboravi ſpiri-
„ tu ſanctitatis, alloqueris enim homines
„ in cunabulis & adultos, & creabis de
„ luto volatilia, inſufflabis enim in lu-
„ team formam, & creabis volucres per-
„ miſſu meo. Subdit deinde: Leproſos
„ mundabis, cœcos illuminabis, ac deni-
„ que

-te mortuos reſuſcitabis. atque eadem
-ſi ſæpe repetit. En quomodo ſuo ſe gla-
-jugulat impoſtor iſte, quomodo duas
-atiſſimæ Trinitatis perſonas, Verbum
-cet atque Spiritum ſanctum agnoſcit,
-omodo etiam Chriſtum appellet Deum,
-uem enim creatio pertinet, niſi ſolum
-pſum Deum. Attamen miſer iſte atque
-piens quod hic acerrime impugnat,
-i ultro concedit. Tanta nempe vis ve-
-is eſt, ac virtus, ut eam ſæpe hoſtes,
-m ab ipſa extorres, obtorto velut col-
- proferre ac fateri cogantur. Ad hæc
-m verum Prophetam natum de Virgi-
-virum non cognoſcente, & à Gabriele
-elo annunciata, capite de familia Am-
-,quod *Surato Al-Amram* vocant, inge-
-ac ſponte fatetur. Porro ob talem tan-
-que Chriſti dignitatem atque arctam
- Deo familiaritatem, quodque Pro-
-a inſignis, & omni virtutum genere
-eret, ſceleſtiſſimorum ac perditiſſimo-
- hominum ludibriis eum exponere,
- bonitati indignum eſſe putabat, ac
-nde cruci affixum, atque mortuùm,
-nino negabat. At alium in Chriſti ſimi-
-linem ac formam mutatum, ejus loco
-dæis crucis patibulum atque mortem
-uiſſe exiſtimabat. Sic enim capite de
-ulieribus loquitur; Ob turpem illo-
-m (ſcilicet Iudæorum) ſermonem
-ſubintellige, ſupplicio affecimus eos,
-el quid ſimile) in Mariam atque in
-eſſiam Ieſum filium Mariæ miſſum
-ei, dum occidiſſe illum gloriabantur.
-t ſane non occiderunt eum, neque cru-
,, ci

„ ci affixerunt, ſed alium in ejus ſpeciem
„ atque ſimilitudinem mutatum. Et paulo
„ poſt: Certo non occiderunt illum, ſed
„ Deus ad ſe eum tranſtulit, & in die ju-
„ dicii erit teſtis ſupra eos (hoc eſt ſupra
„ Iudæos atque Chriſtianos.) Similia habet capite *de Al-Amram*, ubi de Virginis nativitate, annunciatione, atque Chriſti Domini miraculis, & in cælum tranſlatione ſeu aſcenſione, falſa veris mixta tractat. Ob hæc Moſlemanni omnes tali opprobrio atque infamia crucem habent, ut eam miſeros Chriſtianos adultos, qui ad Mohametæam legem tranſeunt, ter pedibus conculcare, terque conſpuere cogant. Cæteros vero Chriſtianos imprudentiæ atque ſtupiditatis arguunt, qui Chriſtum probra, & crucis ignominia turpem, acerbamque mortem perpeſſum eſſe affirmant. His plura jungere promptum fuerat & facile, ſed ne leves aliorum nugas effutire, aut infidelium in Chriſtianos opprobria repetere videremur, ea omnia ſilentio potius tegenda, quam typis vulganda, ſumus arbitrati, dicendique finem fecimus, graviora molientes.

DE

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 59

De moribus atque inſtitutis
VRCARVM ARABVM,
aliarumque , quæ Mahumedem ſequuntur, gentium.

Operâ & ſtudio

HRISTOPHORI RICHERII
Cubicularii Regii , & Cancellario
Franciæ à ſecretis.

DE moribus Turcarum dictu-rus, non alienum eſſe videtur, de lingua, qua utuntur, pauca prælibare. Turcis non unam eſſe linguam conſtat. nam & ſuâ, hoc eſt , Turcicâ, eos lin-m uti , & Arabicum ſermonem , atque o Sclavonicum ac Græcum ſæpiuſcule rpare palam eſt. Turcicæ voces pri-m ſibi locum vendicant , ut quæ ipſis n hominibus Turcis natæ ultro in os iant , & in effundenda barbarie aptio-s accommodatioreſque ſunt. Earum id-o uſus Imperatori,totique ejus cohor-berquam familiaris. Sed eadem pene ria eſt Arabicis , quas Turci à pueris ſcere ſolent,cum primum ſua religione buuntur. Legem enim Arabicis literis ſcriptam habent , & in omnibus pu-is privatiſque rebus Arabicis literis untur. Hominibus quietæ vitæ, ut Con-ntinopolitanis civibus & totius Græ-c civitatibus Græce loqui & ſcribere tile genuinumque eſt. Sed latiſſime

patet ſermo Sclavonicus, qui quod multus in ore omnibus Ianitzaris, ea de cauſa unicum hunc ſonat univerſa propemodum militia. Cumque hi fere in caſtris degant, tecti caſtrenſi tentorio munitionis expertes, parum tamen cæteris cedunt habitandi felicitate. Nam univerſi humillime habitant, & exceptis ſolum Principum domibus, balneis, ac delubris, quorum ſtructuram, quod lapidea ſit, paulo excellentiorem putant, aut ligneum eſt, aut terreum eorum ædificium. Nec deſunt, qui in æſtiva, ſpretis ſuis domibus ſponte diſcedant, quique in Numidum morem certis ſedibus deſtituti, & ſoli pecoris curæ adnati, vagentur, ac in omnem greges ſuos regionem, uti temporum locorumque fert natura, circumducant. Cæterum omnes cujuſcunque ſunt ſtatus conditioniſque, ſumpturi cibum aut urinam reddituri, aut naturam exoneraturi, aut aliud facturi quidpiam, humi ſedent, decore tamen, nempe indumentis ad hoc affabre comparatis & compoſitis. Etenim ad celandam, ſi qua inſit, deformitatem, talaribus veſtibus & laxis tam fœminæ quam viri induuntur. Nec profecto ullum hominum genus noſſe eſt magis verecundum, magiſque munditiæ ſtudioſum. Quippe qui ne pullos gallinaceos quidem, aut canes in ſuas cœnationes admittant. Quod ſi quid ab his forte animantibus vel ſupremis labris tantum delibatum ſit, id protinus tanquam pabulum venenatum abjiciunt. Ab omni porro morticinio abſtinent, quod id putidum ſit; & vino; quod

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 59

od omnium turpitudinum irritamen-
d: & ſue, quod illo animali nullum ſit
mundius, ſuillaque carne veſcentem
aminatum iri credunt. Quod ſi pul-
ſibi, aut animal aliud quodpiam in
is apponere ſtatuant, id prius ſex aut
em dies penes ſe vinctum tenent, &
ore interea cibario ſaginandum cu-
: menſæ poſtea etiam ægre apponi-
Quæ quidem menſa ut plurimum è
ro corio eſt: niſi forte cervinum ſit;
tunc hirſutum eſſe nec ulla ea parte
latum, religioſum non eſt. Adde quod
verecundantis naturæ opus, videri à
piam aut cuiquam loqui nefas putant.
ue ideo prius in publicum prodeunt,
quam omni ea parte laverint: eoque
ine balneas reperire eſt oppidatim
quam communeis, ad quas is, quem
unx vocant, luſtrandus ſecedat. Ne-
eſt qui domum, aut ſacrarium, aut
m ubi ſeſſurus ſit, non depoſitis cal-
ingrediatur. Nam apud eos calcea-
ſedere flagitium eſt. Vtque res com-
ius lepidiuſque fiat, ſcandularum,
us *Batmagh* nomen eſt, uſum fœmi-
præſertim noverunt: & vulgo lo-
ubi conſidetur, laneis ſcirpeiſve
ibus, vel tabulis conſertis, ad coer-
a ſoli humidi vitia præparant. Lege
uique viro licet duodecim legitimas
es habere & ancillas quotquot li-
it. Ex quibus cum liberos ſuſcepe-
licet & eadem lege vernulis tanquam
is hæreditatem inire. Id in cauſſa
nare potentiores & quicunque per

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 59

fortunas poſſunt, oppidatim ſingulas uxores habeant, & ancillas & liberos. Pauci autem duas eadem in domo uxores alunt, ad jurgia potiſſimum devitanda. Sed & viris liberum eſt conjugum repudium. Vnde vinculum matrimonii, quod ipſi *Kebin* vocant, in poteſtate viri, non uxoris eſſe prædicant. Quod tametſi ſolvere is poteſt ex animi ſententia, ſolius tamen authoritate ſacerdotis necti conſuevit: idque ad generandam tantum ſobolem, non autem ad libidinem. Libido quam ſit in fœminis rara, pudor earum ſatis docet: utpote quæ ſimpliciſſimo habitu mitras capitibus imponunt, tum vela ſuperingerunt, eo tantum conſilio, ut mitra velo diligenter decenterque involuta, verſatilis ejus extremitas in dextram propendeat: ut ſi domum exire, aut domi viro videri contingat, (nam mulierem uxorem ore aperto in virorum conſpectum venire, & domi aut foris patere, item forum adire, emere, vendere, turpe & flagitioſum eſt) è veſtigio os obducant, & illud demptis oculis virili conſpectui ſubripiant. Locum idcirco in delubris longe à viris ſejunctum, atque ita undique obſeptum habent, ut nemo quiſpiam introſpicere poſſit. Nec eo fœminæ omnes indiſcriminatim, ſed optimatum ſolummodo uxores conveniunt: neque alias unquam niſi ſacro & ſolenni apud eos die, qui à planeta Veneris nomen habet, idque orationis tantum meridianæ tempore. Cæterum fœminam equo inſidere monſtrum eſt, & virum publice cum uxore colloqui,

s, aut privatim cum eadem laſcivire ri-
ulum. Sed ad tantam virorum ſeveri-
m accedunt Eunuchi, quos domi viri
ncipes abeuntes in uxorum cuſtodiam
nquunt. Qui virilis ſexus ex talibus
rimoniis naſcuntur, ii vel ad Impera-
em duci, ut ejus beneficio edoceantur,
à parentibus erudiri ſolent. Qui autem
mperatorem ducuntur, (id autem ex
re fit; nam quinto quoque anno ipſe
ollo minores quam viginti annorum ju-
es, libertinorum præſertim filios, toto
imperio conſcribit) eos velut aulæ de-
atos, alios aliis Principibus educan-
, & arma aut artes edocendos parti-
Hoc idem de paris ætatis venalibus
os habet innumeros, quippe cum ei
da omnis decumana ſit, tum præci-
captivorum, quorum ſuis pro decu-
, quam maximum poteſt nume-
n venalitiis imperat) facere conſuevit.
os omnes, ut annum vigeſimum at-
erunt, ad ſeſe revocat, & in nume-
n *Ianizarorum* adſcribit, adſcriptiſ-
æra conſtituit. Quum autem huic
nti ſcalpere, aut pingere impium ſit,
mo omnium, ſpretis iis artibus, du-
æ ac labori non ſtudet, & vitam in
ationibus, ac ſtudiis rei militaris col-
at. Itaque ſi quando in ullam regni
partem bellum ſenſerit imminere Im-
rator, de habendis toto Imperio ſuo de-
tibus non magnopere laborat. Etenim
is ad Provinciarum urbiumque præfe-
s literis, quibus & neceſſarius mili-
m numerus comprehendatur, & locus

ac dies qua ſiſti Imperatori oporteat deſignetur, ſinguli pro ſe publico præconio mandata faciunt, tantundemque militum evocant, quantum Imperatori ſatis eſt. Cum quibus univerſis ipſi præfecti, ſuiquiſque cum oppidanis ac Provincialibus condicto die & præſcripto loco ſiſtuntur. Quod ſi, qui accerſiti ſunt, ceſſatores ad diem non veniant, eorum confeſtim impenſa quaterni aut quini ſubſtituuntur, qui cum in exercitum coaluere, *Eſchetibor* vocantur. Delectus qui à Principe habentur, equitum ſunt ac peditum. Vtrorumque plura ſunt genera. Nam, ut hos primo expediam, Prætoria cohors fortiſſimorum peditum eſt, qui eorum lingua *Ianizari* dici ſolent. Hi initio quidem pauci fuere, ſed nunc ad quadraginta millia excreverunt. Imperatorem, *Aga* duce, (ita enim eum qui ejuſmodi ordini præeſt appellant) perpetuo circumeunt. In quibus ſagittarii ſunt ad quinque vel ſex millia, qui quod ſiniſtrorſum arcus ſuos intendunt ac remittunt, *Czolaclar*, hoc eſt ſiniſtri, populariter dicuntur. Sunt in iis ducenti cæteris proceriores & militari diſciplina magis clari, qui ab equitante Principe ne latum quidem pedem diſcedunt, iis *Solachi* nomen eſt. Omnes enim *Ianizari* ab aliis peditibus, amictu breviore, & mitris niveis acuminatis diſtinguuntur: item armis, quæ ſcutum ſunt & enſis, quem *Cymitharram* vocant, & arcus: denique officio; illi enim caſtra muniunt, atque oppugnationes moliuntur. Alterum genus eſt peditum, quos ſingulæ provinciæ

æ ac civitates, mandato Imperatoris, is ſumptibus, nempe collata in ſingus menſtrua ſtipe, ad bella mittunt. *Aſapi* ominantur, & quadraginta millium & ullo plurium eorum eſt exercitus. A *Iazaris*, & habitu & officio diſcrepant. Miis ſiquidem rubris, enſe & ſcuto, & lonori haſta inſtruuntur: quorum quidem eſt oſtileis equos incaleſcente prælio congere. Sunt & alii qui ſponte ſua bellum eunt, lixæ, una cum calonibus, fabri linarii, & qui pugnantibus neceſſaria miiſtrant, vias aperiunt, abrupta loca adæuant, pontes faciunt, aggeres cumulant, nnia quæ expugnationibus accommoda nt diligenter curant.

Atque hæc quidem ſunt Turcicorum editum genera. Equitum vero quidam *pachi oglani*, vel unico verbo *Spachioglani*, & *Spahiglani*, vocantur. Hi autem omum ſunt ſelectiſſimi, & partim equitius præfici ſolent, partim etiam peditius. In his vis omnis eſt Turcicæ militiæ, gationes obeunt, & *Sangiachatibus*, hoc t provincialibus præfecturis, atque id enus muneribus funguntur. Hi denique ias ſororeſve Imperatoris ducunt tanam cæteris omnibus clariores ac de rincipe bene meriti. Capite quoque ut ii mitrato ſunt, & aureis, ſericiſve verſioloribus indumentis utuntur.

Hi numero mille, quorum eſt exeunm urbe Principem, dextra comitari. ævam vero mille alii equites cingunt, *laſtri*, ſive *Soluphtari* appellati. quorum dem omnino eſt cum *Spahiglanis* &

vitæ, & nobilitatis, & veſtium, atque armorum ratio. Iis adhærent alii quoque mille equites *Vluſagi*, conflati partim ex Ianizaris egregio aliquo facinore nobilitatis, partim etiam ex ſervis, de *Baſſa*, aut *Belerbeio* pugna aliqua bene meritis: ut qui fidelem iis, promptamque operam imminente periculo præſtiterint. Poſt hos *Charippici* pari numero & conditione, niſi quod hi levis ſint armaturæ. Ex his equitum peditumque generibus porta Principis conſtat. Sed alii ſunt equitum ordines ſub *Belerbeiis*, *Subaſii*, ac *Timoriotes*, ſeu *Thimarcini*. Ii ſunt qui pro numero villarum aut locorum, quæ Turcæ Principis mandato poſſident, ab iis, agente id conſuetudine aluntur, ac trium *Aſprorum* millium ſtipendium in ſingulos annos capiunt. Alii ſunt *Mozellini*, lecti ab iis, quibus olim Turcarum Imperatores acquiſitos bello agros diviſerunt. Sunt & *Alcanzi*, ſive ut quibuſdam placet *Acorizii*, hoc eſt fatales ſeu fortunæ milites, ad triginta fere millia. Militant nullo ſtipendio, ſed unis ſemper aut binis caſtris reliquas copias antecedentes excurrunt prædabundi, & quintam prædæ partem ad Imperatorem manubiarum nomine deferunt. Omnes autem ejuſmodi copiæ in duos exercitus dividuntur, Europæum atque Aſiaticum. His præſunt *Belerbeii*, hoc eſt, præfecti præfectorum, ſeu Principum principes. Qui quidem numero duo ſunt, quorum hic Aſiæ præeſt, ille Europæ. Alter legatus Imperatoris in Anatolia, *Cutheia* quæ urbs Galatiæ eſt, ſedem habet, alter in *Roma-*

nia

Sophiæ, quæ in Servia eſt, habitat.
que plures ſub ſe *Sangiachatus* tenet,
angiachu, hoc eſt provinciarum præfe-
, qui ad eum Magiſtratum facto aliquo
nio aſſumuntur, mandata dat. *Sangia-*
vero *Subaſiis*, de quibus ſupra, quod
t, præcipiunt. *Baſſarum Viſirorum* aliæ
partes. Nam Imperatori conſilia ſug-
unt, & cum iis ipſe de negociis belli
pacis agere conſuevit. Plures tribus
quatuor eſſe non ſolent, & bellum
que ii aliquando moliuntur. Huic mi-
e nullus eſt vexillorum uſus. Verum
duces ac præfecti caſtrorum, quos
bbaſtos vocant, lanceam præferunt in
mo propenſos certi coloris pilos ha-
tem, quod ſignum qui ſub eorum præ-
ura ſunt perpetuo ſequuntur. Siquan-
vel coeundum fit, vel diſcedendum,
in aciem prodeundum tympano ac ſi-
a copiæ convocantur citanturque.
qui ſilentii Turcæ adeo ſunt ſtudioſi,
nemo omnium niſi in caſtris armetur,
captivos noctu elabi facile atque effu-
e patiantur, ne quem præter morem
multum, in perſequendis rapiendiſve
itivis excitent. Qui præfectis caſtro-
m ſubſunt centuriones, *Tſchertbaſchi* vo-
tur, ſinguli centenis *Czingeris* hoc eſt
tum equitibus vel peditibus præſunt.
mo eſt omnium, qui non ſe quaſi bello
um vita ac factis comprobet. Eaque
cauſa, quando nomina referunt in al-
n, ſi qui domi relicti ſint, magnam ſi-
factam eſſe injuriam putant. Tantus
militiæ honos. Nulla eſt concio, nul-

lus hominum conceſſus, nulla convivi
in quibus non pro iis qui militant, pr
ces dicantur: multo autem religioſius p
iis Deos ſollicitant, qui pro ſalute com
muni mortem oppetiverunt. Felices it
que apud eos qui foris inter haſtas ſagi
taſque hoſtium, non domi inter fœmin
rum lachrymas occubuere. Nulla acc
ptior præda captivis eſt. Nimirum in
ſunt opinione, neminem qui ſervum ha
beat, ulla inopia unquam laboraturum
Eaque de cauſa bello captos ſumma di
ligentia conſervant, non humanitatis qu
dem, qua moveantur, ſed utilitatis tantu
gratia, ſi quam ſibi ex ſervis factis hau
mediocrem fore proſpiciunt. Nimirum
iſti nationi ſervos habere, more veter
emere, vendere perquam familiare eſt
Atque ejus commercii nomine, oppida
tim deſignantur venalitii, magnis cum
privilegiis, qui in eam tantum curam in
cumbunt, ut ejuſmodi hominum copiam
comparent, venundent, commutent, p
gnorentur, prout cujuſque libido eſt a
que uſus, nullo interim fortunarum ſua
rum publicive boni detrimento. In ean
quoque rem paſſim fora ſunt conſtituta
in quæ venales deducti, nudi licitatori
bus oſtenduntur. Quorum tam virili
ſexus, quam fæminini membra etiam pu
denda, emptoribus contrectare licet
hinc ſcilicet ut præſentiant, juveneſne
ſint, an affecta jam ætate; virgines, a
corrupti, ſani, an valetudinarii. Quod
ſi empti diffugiant, onus ſervitutis dupl
majus quam antea receptis imponitur

Tun

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 59

m ſi ſecundo peccent, virgis aut ſe-
i eos cædere, aut cibo, ac potu in-
dicere ad mortem pœna eſt. Ma-
illis cautio, qui pro retinendis ſervis
m aliquam libertatis proponunt. Quam
hel polliciti, dubium non eſt quin
ſtant. Nam tanta eſt iſtis homini-
s dictorum conſtantia, tanta etiam
fide ſuorum ſecuritas, ut in conven-
nulla unquam ſyngrapha, nulla obſi-
tione, nullo chirographo utantur: ſed
promittentis verbo, vel ipſa nomi-
ejus qui paciſcitur auditione ſtent
nia. Ea autem lege ſervi à Dominis
numittuntur, ne ad ſuos manumiſſi
ad alios exeant, ſed in Turcæ di-
ne perpetuo morentur. Quod factum
o, cum ob majorem clientelam,
n ob religionis Mahumedeæ incre-
ntum. Cujus quam ſeveri obſerva-
es ſint, & quid ſibi, nobiſque futu-
n credant, jam nunc dicam. Hoc
go ad populum concionantur, fuiſſe
m nobilem Prophetam *Miſſah*, hoc
Moſem, qui primus divinitus legem
it, & librum *Teſrit*, quem Græci Pen-
euchum appellant, condidit. Quo
dem divino beneficio, ſervatum fuiſ-
prædicant omnem ejus tempeſtatis
minem. Verum ſacrilegus hominum
or cum ejuſmodi legem antiquaſſet,
tanti expiationem flagitii, deſigna-
n aſſeverant alterum Prophetam
it, hoc eſt David, qui pariter librum
pſit *Czabur*, hoc eſt Pſalterium, &
em ſimilis prærogativæ impoſuit.

Sed

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 59

Sed ejus ſanctione humano ſcelere ne
xu ætatis labefacta, tertius ſucceſſit Pro
pheta *Ieſſe*, id eſt, Ieſus Chriſtus, cum leg
ſuperne accepta, & libro *Viglis*, hoc eſt
cum Euangelio in communem omnium
ſalutem. Atqui diſſipata abrogataque eju
lege, denique miſertum eſt hominum, &
legatus huc miſſus Mahumedes Prophet
quartus, pari cum ſuperioribus privilegio
nempe qui quartam legem cum libro Al
corano conſtituit. Qua, perfidia human
perrupta, alium quoque venturum exiſt
mant. Prima Mahumedeæ legis præcept
ſunt, omnem utriuſque ſexus hominem
nubili ætate matrimonium contrahen
oportere, & ſingulos quinquies orare quo
tidie, deſignatis ad hoc quinque tempo
rum differentiis. Orationis primæ, So
oriens eos admonet. Ea fit valde ſuperſti
tioſe, nempe per quatuor *Erket*, & du
Czalamat. *Erket* vocant geminatam cor
poris inclinationem cum totidem proſtra
tionibus. *Czalamat* vero ipſa eſt tacita ora
tio, quam fundit ſupplex ſedendo poſt ſin
gula *Erket*, cum ſalutatione dextra læva
que, & pacis impreſſione, quam deſigna
ambabus manibus os obducentibus. Al
tera ſub meridiem celebratur per decem
Erket, & quinque *Czalamat*. Quarta ſub
occaſum ſolis, per quinque *Erket*, & qua
tuor *Czalamat*. A cœna ultima, ea ſero fi
per quindecim *Erket*, & octo *Czalamat*. Pri
ma lingua eorum *Dangnamias* dicitur, ſe
cunda *Orlenanias*, tertia *Kindinanias*, quart
Achſamnanias, quinta *Laczinanias*. Eas ora
tiones lege coguntur ſinguli cum tribul
ſuo

ſ, in *Meskita*, hoc eſt ſano communi fa-
e, niſi legitime impediantur. Cum pro-
hibet negotium, ubivis locorum orare
t. Et eandem tempus orandi veniam
bet, ut ſcilicet hora intempeſtiva ſup-
ri poſſit quod legitima fuerat intermiſ-
n. Religioſius orant Veneris die, apud
s reliquis celebriore. Sunt tamen
feſti omnes dies, nec ab opere ullo ab-
etur. In ſingulis civitatibus fanum ali-
od princeps eſt, quod ipſi *Evemeſgit* vo-
t: quo dicto die univerſi conveniunt,
e quoque Imperator una cum aliis, cum
eſt, & viri cæteri principes. Oratur
ridie, & ſtatim orationem ſequitur pub-
a quædam concio, largitioniſque Impe-
toriæ liberalitas. Cenſores habent, qui
glectæ orationis inſimulatos pluribus
pliciis afficiant. Eos enim per oppi-
n trahunt, appenſa collo tabella & cau-
vulpinis, ad hæc pecunia mulctant. Id
em præcipue fieri ſolet neglecta verno
unio oratione. Lavari triplici modo
ent, antequam orent. Aut enim aqua
grum corpus perfundunt, & quicquid
eo pilorum eſt, excepta in viris barba,
fœminis coma, corradunt, præſecant
am pedum ac manuum ungues diligen-
ime, & ea fortaſſe ratione circumci-
ntur. Hæc autem lotio eſt, poſt quan-
nque maculæ contrectationem neceſſa-
, & dicitur ab illis *Czoagermeg*. Aut ſe-
tiore loco pudenda & podicem ablu-
t, fitque cum opus aliquod naturæ fe-
unt. Vocatur ea lotio *Tachriat*. Aut
nque ſenſus aqua purgant, manus ad
cubi-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 59

cubitum uſque, os, nares, aures, pedes, crura, & tibias, eo quo dictum eſt ordine. Et eam lotionis formam *Auptas*, ſive *Abdas* dicunt. Hanc autem facere ubique licet. nec tamen neceſſe eſt ut omnem orationem præcedat, niſi id labes aliqua vitiati corporis efflagitet. Verum ſi à prima oratione ab omni vitio abſtinetur, eadem die nulla repetenda lotio eſt. Luna annum metiuntur. Et ut lunam unam pro menſe, ſic duodecim lunas pro anno numerant. Sed per lunam unam quotannis jejunio perſunguntur, atque interdiu quidem ab omni cibo & potu ſibi temperant, noctu vero perbacchari laudabile eſt. Abſoluto tempore jejunii ſtatam feriam, hoc eſt, Paſcha unum in memoriam illius arietis, qui inopinanti Abrahamo in victimam loco filii objectus eſt, noctis porro ejus qua Alcoranum cælo ad ſe miſſum prædicant, celebrare conſueverunt, ſepulchris mortuorum inviſendis, fundendis ad ea orationibus, conſumendis ibidem cibis quotquot ſecum attulerint. Mutuis demum datis oſculis in hæc verba prorumpunt, *Baaram Glutioczong*, hoc eſt, ſit tibi hoc Paſcha fauſtum ac felix. Iterum ſexageſimo poſtea die pari omnino ſuperſtitione feriantur. Ejus alterius feriæ cauſſa eſt annuus peregrinorum adventus in locum qui ab aliis *Mecca*, ab iis *Mekite* decitur, ubi ſepultum ferunt Mahumedem, trans Ieroſolymam ſexagenorum dierum itinere. Quo perveniri nequit, niſi camelis, in iis à Sultano ad tranſmittendas arenas diſpo-

ſitis

Qui hoc iter peregerunt vocantur
Katſchilai, & multis præmiis exor-
r. Etenim honorifice ab omnibus
i, ac in teſtimoniis dicendis, trium
m loco haberi ſolent. Haud ſecus
s atque victoribus oratur, & eorum
a conſtituta ſunt duo xenodochio-
genera: unum cui nomen eſt *Seu-
erei*, ædificium ingens in ſolitudi-
, quo ipſi viatores receptentur: alte-
n oppidis eſt, *Hymarath* magna tem-
ples ab regibus poſita, & multis fe-
iſque prædiis dotata, ad quotidie
recreandos, quicunque advenerint,
rinos præcipue & literarum ſtudio-
Quibus refectis, mos eſt animæ
atoris bene precari, & interim reli-
n in commune diſtribuere: fitque
randii & cœnæ tempore. Sunt &
s frequentia gymnaſia, in quibus
a regia, atque edicta, quæ pro
adminiſtrando ſunt, edocentur.
a didicere, duplici gradu Magi-
us præfici conſuevere. Magiſtra-
feriores *Munetſchim*, ſuperiores
ris, dicti. Qui diſciplinam minus
Tauſmani appellantur: quibus qui-
lcoranum, & ceremonias quæ ad
n legis pertinent, didiciſſe ſatis eſt.
rdotes ſunt qui à vulgo nihil dif-
. Dant nimirum ipſi operam uxori-
beris, familiæ, negotiationi, uſu-
enationi. Plurimi ſunt Turcarum
ota ſuſcipiunt. Quidam auſteram
vovent: & hi omni tempore nu-
latis tantum pudendis incedunt.

Alii

Alii *victus* abſtinentiam, qui rariſſime c
bo ac potu fruuntur, alii paupertatem ſ
quuntur ex voto: his in diem vivere ſat
eſt. Alii perpetuum ſilentium ſervant,
nomine mutorum *Czamutlat* vocantur. S
orſim alii à populo ducunt dies. Quibu
dam nemora & ſolitudines placent. Ali
hoſpites in ſuas domos, quæ *Tekie* dicu
tur, oppidatim excipere religioſum. Qu
dam mendicitate continua victitant. A
in oppida gelidam recentemque aqua
important, petentibus nulla mercede in
pertiuntur. Quod ſi quid gratuito off
ratur haud recuſant. Alii ſanctuaria i
habitant tanquam vigiles, & voluntari
populi donis reficiuntur. Quidam ſu
quibus *Neſtes Ogli* nomen eſt. Eos rum
eſt ſine virili ſemine conceptos ac nato
Sacerdotes feriari ſæpius ſolent, nunc
vota populi reddant, nunc majorum m
moriam ut renovent, aliquando commu
neceſſitate adducti ad imbres impetra
dos, aut ſerenitatem aeris precibus ob
nendam. Ad has ferias convenit omnis
cinia & epulatur. Cum Muſicus ſump
incuſſoque tympano modulari incipit, c
teri ſequuti ſigillatim choreas ducere. F
ria illis *Machia* dicitur & ludus *Czama*
qui fit ſaltatione & tripudio, & decora
que ad motus accommodata membroru
omnium agitatione: ad hæc ſub fine
circulari motu, & velociſſima totius co
poris revolutione: in quo vis ipſa lu
conſiſtit Vbi vero ludum ſinguli luſeru
tum univerſi coire, & promiſcue collud
re, quibuſdam interim precum vocib
edit

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 59

atis, pro ſalute eorum qui vota hæc nun-
paverunt, ſeu liberales domos ac viati-
ſunt impertiti. Vtuntur & cantionibus
rthmicis, idque viciſſim efficiunt, ut
licet quod unus dixerit, alii repetant.
bent etiam quos à morte divos factos
rent. Quorum omnium facile princeps
Sdichaſi, quem victorem fas eſt inter-
tari. Sepulchrum ejus *Ottomanni* ac
manni finibus intermedium eſt, numen-
e invocari ſolet omni bellica expedi-
ne. Tum *Harſchi petteſch*, peregrinatio-
i ſubſidium, peregrinis in honore eſt.
rtio loco eſt *Askic paſſa*, id eſt patronus
oris, ſumpto ab amore nomine. Con-
tio præeſt, partus difficultati, habendæ
am prolis deſiderio, viri ac fœminæ ſe-
dæ diſcordiæ. *Van paſſa* diſſidentes ani-
s lenit. *Sekech paſſa* perturbatis & triſti-
ſolatio eſt. Denique alii ſunt *Gotuel-
tſchin & Bartſchin paſſa*, qui ambo peco-
cuſtodiæ præſunt atque conſervationi,
Chiridelles, qui neceſſitate affectis viato-
us opitulatur. Apparet is, ut rumor eſt,
tori ſimillimus, equo glauco inequi-
s: invocatus citiſſime adeſt. Quod ſi
men ignoretur, ad Dei implorationem
am præſto eſt. Sacerdotum quatuor
t genera. Quidam velut gubernacula
ent populi, ſacriſque dignitatibus præ-
t, ſacrificia privata ac publica procu-
t, religiones interpretantur. Inſerunt
nionem, neminem unquam niſi lege
humedis ſervatum iri. Alii ſunt quos
go *Derniſcher* vocant. Hi autumant, le-
m nihil prodeſſe, ſed gratiam Dei tan-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 59

tum, qua neceſſe ſit omnem hominem ſervari, quæ ſine lege & merito ſatis ad ſalutem multa eſt. eam ipſi *Rachmatallac* dicunt. Tertium genus eſt eorum qui *Czoſilar*, id eſt contemplantes appellantur. Hi perſuaſum eſt unumquemque debere merito ſervari: meritum ad ſalutem ſatis eſſe, etiam ſine gratia aut lege. Hanc ipſi opinionem *Pereketallech* vocant. Poſtremum genus eſt eorum qui *Horiſe* appellantur, id eſt factioſi. Hi docent, unumquemque lege quam teneat ſervatum iri, & unicuique genti legem latam eſſe à Deo qu cælum mereri debeat, & æqualiter omnes leges utiles eſſe iis, qui eas ſevere diligenter & inviolate obſervarint, ne ullam alteri eſſe præferendam. Animad verti in hos ſolet acerbiſſime, ut in factioſos omnium perditiſſimos. Comprehen incendio tolluntur. Turcæ furtum inpri mis acerbe puniunt. Homicidium grav ſupplicio expiant, in cætera negligentiu animadvertunt. Commentantur fabula turque multa de Antichriſto, quem *Tetſch* vocant. Ad ultimum tamen, Mahumede ſuum univerſos, cujuſcunque ſint vel ſe ctæ vel religionis, poſt diem divini jud cii, ab inferis revocaturum arbitrantur.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 59

EX IOANNIS COTOVICI VLTRAIECTINI

ITINERARIO HIEROSOLYMITANO ET SYRIACO,

De ſacris, ritibus, moribus & inſtitutis Mahometæorum,

EXCERPTA.

CAPVT I.

Mahometæorum ſectæ origo, atque inde nata hæreſis Perſarum.

EX Mahometæa, quæ Turcis Mauriſque communis eſt, non ſolum per univerſum Oſmanidarum imperium, puta Ægyptum, Syriam, Armeniam, Meſopotamiam, Chaldæam, Cappadociam, Aſiam minorem, Imperium Trapezuntinum, Græciam omnem, inſulaſque Maris Mediterranei & Archipelagi, Peloponneſum item, Epirum, Ætoliam, Achaiam, Macedoniam, Sclavoniam, Boſnam, Walachiam, Serviam, Bulgariam, Mœſiam, Vngariam, ſive Pannoniam, aliaſque regiones; verum etiam apud Scythas, Tataros hodie (vel ut alii volunt) Tartaros appellatos, Perſas, Indos, Arabes,

Æthiopes, Africanoſque cæteros longe lateque dominatur. Hi quidem omnes unum Deum creatorem univerſi confitentur, & adorant; Mahometem autem nuncium, atque prophetam Dei ultimum, itemque Paracletum in Euangelio promiſſum, cæteriſque qui ante eum fuerunt, & digniorem, & gratiorem, ac Deo chariorem affirmant. Opinionibus tamen circa legem doctores, & Mahometis in Caliphæ dignitate ſucceſſores, plurimum inter ſe differunt, varioſque ſectantur interpretes: quod ut exponam noſtro propoſito non videbitur abſonum. Heraclio Cæſare cum magna ex parte Imperium Rom. concidiſſet, nova è profundo barathro erupit religio, ſeu clades potius, ac lues humani generis. Ea initium ſumpſit ab Arabe quodam Mahomete nomine, qui humili & ſordido loco natus, ad majora adſpirans, auſus eſt Prophetam ſe dicere à Deo miſſum, qui leges perennes, noviſſima ſacra mortalibus traderet: cui nec acrimonia ingenii defuit, nec peritia ſacrarum rerum, quam ex Iudæis & Chriſtianis hauſerat. Hic flagitia ſua, ac mores quantumvis perditiſſimos callidiſſime ſcivit occultare; & ſi quando emergerent, in Deum & religionem transferre, ut facile barbaros & rerum ignaros à veri cognitione averteret, atque in ſuam ſententiam traheret: eoque magis, quod novas leges (quas ſtupidis ea tempeſtate Arabibus & idololatris impoſuit) ad Gabrielem angelum referret: quo monitore ſeſe omnia gerere mentiebatur. A Chriſtiano au-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 59

n Monacho Sergio, hæreſeos damnato,
i ab Italia profugo, adjutus, hæreſim
nium peſtilentiſſimam in lucem edidit,
o potius omnes antiquarum hæreſium
ces, quas diabolo imbuente ſorbuerat;
novavit, Cum Sabellio & Arrio Trini-
tem abnegavit: cum Ebione & Neſto-
Chriſti divinitatem abjecit: cum Ma-
donio Spiritum ſanctum Deum eſſe no-
t: cum Manicheo mortem Chriſti ne-
vit: cum Cerintho circumciſionem te-
ndam docuit. Ad hæc leges ſanxit, quæ
rtalibus maxime arriderent, neque ju-
rent quidquam, quod explendæ libidini
verſum eſſet; ut ſic homines ſeveritatis
gum ſuarum pertæſos ad ſe pelliceret.
eque improbam ſpem fefellit eventus:
m ut ſunt plerique magis ad vitia quam
virtutem proni, brevi factum eſt, ut
am multi à Chriſtiana fide deſciſcen-
, peſſimam ejus legem amplexi fue-
t. Quibus artibus tandem regnum
eptus, hoc ſucceſſu lætatus, nefariam
reſim longe lateque diſſeminavit: jacto
idem dolis fundamento, gladiis tamen
olato imperio: nam quos arte capere
u potuit, viribus in novum dogma ſub-
gavit. Quo humanis exempto rebus, po-
ri aucti viribus & potentia, mirum in
odum Imperii ſui limites propagarunt,
jam Aſiam, atque Africam pæne totam,
magnam Europæ partem invaſerint,
ctoriiſque frequentibus ferme Mundum
cupaverint univerſum. Proximi in re-
o ſucceſſores fuere Ebubeccir, Omer,
ſman, denique Alim: qui tanqua n ſa-

crorum reges ſupremi legis Mahometææ Caliphæ, plurima Mahometis ſcriptis addiderunt. Hos, itemque Ebuhaniſen, Malichim, Schaaffim, & Achmetem Sem belim, velut eximios Mahometææ legis doctores, ſeu Imamos, aut Santones, Turcæ, Arabes, Tartari, Indi, Africanique Mahometani omnes venerantur. Contra Perſæ hos omnes, Ali ſeu Hali excepto, veluti hæreticos deteſtantur, ſcripta & libros eorum, ubicunque reperiant, flammis exurunt; crudeliter etiam in eorum obſervatores animadvertunt; Scheichadaris vero atque Haruſtis doctrinam veluti legitimam, ac cæteris ſinceriorem, & ſaniorem amplectuntur; quos tamen reliqui Mahometææ ſectæ cultores execrantur. Hinc cruentum & vehemens inter Perſas & Turcas jamdudum ortum eſt bellum, atque ingens odium, ut in ſe mutuo, tanquam hoſtes accertimos, & hæreticos peſtiferos, crudeliter ſæviant. Imo in eam rabiem progreſſa eſt religionis diſſenſio, ut Muphtis (qui eſt apud Turcas ſupremus ſacrorum antiſtes) in Perſas ſententiam tulerit, qua gratius eſſe Deo affirmat religionis cauſa Perſam unum occidere, quam ſeptuaginta Chriſtianos, Mahometææ legis hoſtes acerrimos. Sumpſit autem hæc nova Perſarum opinio exordium à Santone quodam Scheichadare nomine. Is regnante Vſſum Caſſane Perſarum rege, poſteaquam diu latuiſſet, & ab hominum converſatione remotiſſimam duxiſſet vitam, tantam ſanctitatis opinionem, atque auctoritatem apud vicinos populos eſt conſe-

nſequutus, ut ſimul atque è latebris
odiiſſet, ingens hominum multitudo (ut
nt ſemper humanæ mentes novarum re-
n cupidæ) ad novum Doctorem è vi-
ıis regionibus confluxerit, eique ad-
ſerit. Inter cæteros vero quidam Er-
bil, illuſtri natus familia regulus, Iſ-
elis Sophi Perſarum poſtea regis pa-
. Qui cum cauſæ illius, tanquam rectæ
igionis, ac ſanioris doctrinæ patroci-
m ſuſcepiſſet, ejus fretus viribus, in
za Perſidis oppido novam doctrinam
mum diſſeminavit. Docebat autem ille
n eſſe præſtandam fidem tribus Maho-
tis prophetæ ſociis, ac primis illius in
gno & Caliphæ dignitate ſucceſſori-
s: verum iis poſthabitis, ſolum Alim,
alvi eſſe vellent, in omnibus ſequen-
m: eum namque fuiſſe legitimum Pro-
etæ ſucceſſorem, ac verum Legis inter-
etem, & Calipham, non alios. Ad ſuam
o doctrinam comprobandam, Aliſque
ctoritatem & dignitatem corrobo-
ndam, majorem denique dictis ſuis
em acquirendam, revelatum ſi-
à Deo afferebat, Angelum Gabrie-
n è cœlis in terras quandoque miſ-
n, qui Alcoranum divulgaret, eum-
e Dei præcepto Ali primum traderet,
errore decepum Mahometi obtu-
ſe, Deum vero ea re nihil offenſum,
ippe qui hunc quoque tali dono di-
um cenſeret; prætuliſſe tamen Alim
hometi, vel ſaltem æquaſſe. Hinc quo-
e Mahometem Alim tanquam cæte-
i digniorem, & rebus gerendis ma-

giſidoneum,atque etiam ſibi propinqui-
rem, ut qui eſſet ipſius gener, teſtamen
non ſolum hæredem inſtituiſſe, ſed & C
lipham & regni ſucceſſorem declaraſſe
Ebukebirem nohilominus, ſpreto Pr
phetæ ultimo elogio, quorundam adjutu
favore per injuriam ſe Calipham conſt
tuiſſe. Hunc ſecutos Oſmerem, & Oſm
nem, Ali interim dignitate ſibi teſta
menti jure debita ſpoliato, in ſpelunc
quadam abdita latente, & privatam du
cente vitam, donec tandem illegitim
exſtinctis Caliphis, Dei judicio in debit
ſibi Caliphæ dignitate ſuccederet. Ideo
que cum manifeſte inde conſtate dicere
primos illos poſt Mahometem Reges ſu
premæ Prophetæ voluntati reſtitiſſe, &
decretum irritum feciſſe, perduelles at
que hæreticos exiſtimandos, adeoqu
quæcunque literarum monumenta poſt ſ
reliquiſſent, flammis eſſe mandanda. V
vero ſui aliquo ſigno à cæteris ſecerne
rentur, voluit ne lineis involucris, ut Tur
cæ, faſtuoſe caput ornarent, ſed tegmin
tantum laneo & vili uterentur. Hinc Per
ſæ etiamnum, contra morem Turcarum
nequaquam tulipantho albido, ſed rubr
è lana pileo, duodecim habente plicas
vel tulipantho lineo verſicolore caput te
gunt: qui idcirco à Turcis contemptim
Cuſelbaßi, id eſt. Rubri capite, appellantur.

C A

CAPVT II.

variis Mahometaæ Legis cultoribus, eorumque conditione varia.

Rævalent cæteris omnibus Mahometææ legis cultoribus quatuor præciæ nationes, viribus, imperio, & nume-: Arabes, Tartari, Perſæ, & Turcæ. In-r hos Arabes, uti legis primitiæ, vetubreſque cæteris, ſuperſtitioſi admodum zelotypi inprimis, maxime in Chriſtias odio ardent. Perſæ contra mitiores, nigniores, & humaniores, Chriſtianis n adeo ſunt infenſi. Tartari Gentilium ibus ex parte dediti, feroces quidem, in Chriſtianos inhumani, cæteris tàmen pliciores rudioreſque habentur. Tur- vero Chriſtianorum infeſtiſſimi hoſtes, minandi libine agitati, ac Marti quommodo conſecrati, armis potius vant, quam religioni. Hinc regnorum plitudine, potentia, fælicitate, ac rem geſtarum gloria cæteros omnes Mametæos longe antecellunt. Turcarum tem alii ſunt nati, alii facti. Hi vel riſtianæ vel Moyſaicæ Legis deſertes, Mahometanam ſectam ultro amectuntur, vel à pueris in ſervitutem ducti, propriæ Legis neſcii, falſa Mametis lege imbuuntur. Ea enim eſt ſera ſane Chriſtianorum in Europa Turca degentium conditio, ut vel iti filios à ſe divelli parentes patian-: cui namque terni ſunt filii, horum

tertius Chiauſii arbitrio eligendus ju
tributi cedit Imperatori. Hebræi, cu
Mahometæam legem profiteri volunt, ja
circumciſi, abjurata tantum Moyſaica Le
ge, ſolo juramento profeſſionem ſua
edunt: ita tamen, ut baptizati prius Chr
ſtum Mariæ Virginis filium fuiſſe Me
ſiam, à Deo patribus promiſſum, & à Pr
phetis prænunciatum, jam in cœlo co
pore & anima manentem fuerint confeſſ
Chriſtiani adulti prius circumciduntur
& crucem ſibi oblatam ter pedibus co
culcant, & ter conſpuunt; hæc ſubju
gentes verba. *La Illah Illa allah, Mahom*
ruſul Allah: id eſt, Non eſt Deus niſi v
rus ille Deus, qui creavit cœlum & te
ram, Mahometes nuncius Dei. Interi
tres ex adſtantibus Turcis totidem cœ
lum verſus ſagittas emittunt; quæ priu
quam in terram decidant, nomen ei Tu
cicum imponunt. Marem thulipanto
ſplendidiſque veſtibus ornatum toto b
duo per urbem equo vectum circumdu
cunt, ea ratione ne quis poſtea injuri
eum veluti infidelem laceſſat, ſed omne
liberum ac Mahometæi juris homine
eſſe agnoſcant. Si honeſtioris conditi
nis ſit, Chelibæi, procereſve urbis, ne
non Genizari, equitantem per urbem ho
noris cauſa comitantur; ſolemni ſan
pompa. Præcedunt ſigniferi, templorum
inſignia Dei nomine inſignita geſtante
ſuccedunt tibicines, tympaniſtæ, aliiqu
diverſa pulſantes inſtrumenta ſtridula
ſubſequitur multitudo populi, virilis ſe
xus homines; hi ſuum *La Illah Illa alla*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 59

a voce decantantes, tanto ſtrepitu,
oque ſtridore voces tollunt, ut adſtan-
ön & prætereuntium aures obtundant.
er hos medius equitat Novitius; quem
tique ſequuntur nobiles ac milites Ge-
nri, in præſtantiſſimis equis. Tertio
em die circumciditur: & ex eo tem-
e Muſulmanus, id eſt Orthodoxus, aut
cte credens ab omnibus appellatur;
eſtque libere Mahometæorum in-
di templa, intereſſe ſacris, ac legere
um ſacros codices, necnon quæcun-
e munia, præter eccleſiaſtica, ut nati
hometani, obire. Turcæ, Mahome-
que cæteri liberos ſuos non octavo à
ali die, quemadmodum Hebræi, cir-
ncidunt, ſed cum ad minimum octa-
n, nonum, decimum, undecimum, aut
decimum annum attigerint. Sunt qui
decimum tertium annum circumciſio-
m differant, exemplo Iſmaelis filii A-
hæ: ea quidem ratione, ut per ſe fi-
i ſuæ profeſſionem edat, quidve agat,
elligat, ſciatque fidei, quam quiſque
nfeſſus eſt, aliqualem reddere ratio-
n. Circumciduntur Turcarum fi-
tvel in templis, vel in ædibus paren-
n, proximis conſanguineis convo-
is; & quemadmodum noſtris libe-
r nomina in Baptiſmo indimus, ſic
chometæi ſuis infantibus nomina in
a ſtatim circumciſione imponunt.
elibæi ſeu primates Turcici cum fi-
m circumcidi volunt, feſtum diem
unt, & ſolemne convivium celebrant.
er epulas tempuſque cœnæ adduci-
tur

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 59

tur puer circumcidendus , cujus glandem illius artis medicus retegit, & replicatam pellem forcipulis apprehendit , deinde quo metum adimat puero , ait ſe in proximam diem circumciſionem peracturum ; atque ita re infecta diſcedit. Mox ſimulans quaſi omiſſum aliquid eſſet quod ad præparationem attinet, membrum rurſum attrectat, atque ex improviſo præputium abſcindit , vulnerique parum ſalis & goſſipinæ telæ apponit. Per triduum convivium continuant , eo abſoluto circumciſus ducitur in balneum cum maxima pompa. Cum domum redierit , ducitur per convivas ; qui parata illi munera offerunt , alii veſtes ſericas , alii ſcyphos argenteos, alii pecunias, alii equos. Mulieres quoque & ſua addunt donaria, aliæ ſudariola , aliæ induſia, aliaque linteola ; & prout cujuſque ſunt opes , ſuam quiſque liberalitatem in circumciſum oſtendit. Sunt ex primatibus qui in circumciſionis feſto bovem integrum exenterant, ovem ventri, ovi gallinam, ac gallinæ ovum includunt : ventrem hoc modo confertum conſuunt, ac publice aſſant, poſtea cum propinquis laute epulantur ; quod ſupereſt, in pauperes erogant. Circumciſum albido thulipanto mox ornant : pueri ſiquidem Turcici nondum circumciſi pileolo ſerico verſicolore, ejuſdem fere formæ , quo apud nos honeſtiores pro tegmine domi utuntur , capita tegunt. Diximus ſupra , Turcarum factorum alios eſſe Chriſtianorum filios Europæos , pueros adhuc à parentibus vi

invit

is divulſos , ac perfida Mahometis
imbutos ; alios grandiores natu
ſto abnegato Mahometæam perfi-
m amplexos. Vtrique autem armis
nati, illi ubi ea exercere incipiunt
moglani dicuntur, Genizaris poſtea
ſcribendi ubi in viros evaſerint. Hi
m ubi Chriſtianam fidem abnegave-
, ex ordine Genizarorum cenſentur,
ndiaque merent. Horum plerique
ancipia fuerint, vel pœnas indictas
i, vel ſervitutis incommoda exoſi, id
us committunt ; ſi liberi, vel cauſa
ictæ, vel deſperatione ut plurimum
i, vel publicis judiciis damnati, ſpe
i, atque honorum faſtu allectati, in
cipes ut evadant viros, divitias con-
antur, ac ſæculi commoditatibus
dent, libere etiam voluptatibus ope-
dent, Veneremque præſertim illici-
m impune exerceant, in nefanda hæc
dunt. Ex his in omnibus fere prima-
Oſmannici Imperii urbibus, maxi-
Conſtantinopoli, Cairi, Damaſci,
bi invenias plurimos: qui Turcis na-
uplo pejores, nequioreſque, & Chri-
is inprimis offenſi, nihil præter lu-
m per fas nefaſque quærunt: delato-
ſummi, utque alienigenis noceant
maxime intenti. Nonnulli tamen
iſtianis Occidentalibus quandoque
fidentes, conditionem ſuam ipſis ape-
t, ſecreto ſe Chriſtianos eſſe confi-
ur, & licet palam ore Chriſtianiſ-
m negaverint, corde tamen Chriſti fi-
amplecti, Chriſtumque ſe colere,

non

non Mahometem, ac prima occaſione p
raturos abitum aſſerunt. Quod tamen ſi
pœnæ timore, ſi ex fuga tetrahantur pe
ferendæ, ſive ſpe majorum opum acc
mulandarum, ſive voluptatis cauſa, cui r
nunciare nolunt, nunquam aut rariſſin
præſtant; ſed vel pertinaces (proh dolo
in eo vitæ genere moriuntur, vel negl
gentes (quam anhelare debebant) anim
ſalutem, uſque adeo converſionem & n
fandæ hæreſis adjurationem protrahun
ut ſero tandem medelam animæ quære
tes, non inveniant, miſereque vitam fin
ant. Quare peregrinantem ſerio adm
neo, ne unquam horum verbis fidem ad
hibeat, neve opem ullam iis præſtet; ſe
velut peſtem fugiat, vel tum maxime cu
valedicere ſe velle Mahometææ perfidi
ac fugam tentare ſimulant: aſtu namqu
id faciunt, ut irretiant rerum ignaros,
quodam prætextu miſeros advenas ta
quam Mahometææ legis infractores
magiſtratus deferant, atque ex alteri
detrimento nefarium ſibi lucrum quæran
Si vero in apoſtata deſit ſimulatio, & ve
pœniteat, ac ſedulo aufugiendi occaſi
nem quærat, conſilium etiam & auxiliu
ad id petat, neque tum his ſe immiſce
rebus advenæ tutum erit: nam ſi fugiat,
familiares cadit ſuſpicio, & tanquam fug
authores graviſſime puniuntur.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 59

CAPVT III.

…hometææ Legis præcepta, ritus, ceremoniæ.
…ariæ item de Deo, de Chriſto, ejus Matre
…Maria, de ſalute hominum, ſacris Bibliis, ul-
…imo Iudicio, Paradiſo, Inferno, Angelis, &
…Dæmoniis doctrinæ, & opiniones.

MAhometææ Legis præcepta (ut ad
rem redeamus) præcipua hæc ſunt.
…orare unum Deum, eumque timere:
…umciſionem ſeruare; non tamen ob
…iationem peccati originalis, quod nul-
…is eſſe putant Mahometani: Honorare
…entes: templa ſtatutis horis adire:
…ervare quotannis jejunium menſtruū:
…pauperes eleemoſynas erogare: non
…ere imagines, ſive pictas, ſive ſcul-
…qs, præſertim in templis: non commit-
…e homicidium, furtum, adulteriumve,
…propria uxore, ſeu uxoribus, manci-
…que eſſe contentum: abſtinere à vino,
…ne ſuilla, à ſanguine, à morticinis,
…animalibus immundis. Quod ſi ta-
…m horum aliquid quis prævaricatus
…it, luſtratione, atque externa corporis
…one vel tridui jejunio, eleemoſyna-
…, aut carcerati alicujus redemptione
…catum expiari credunt: & cum tam
…lem peccatorum expurgationem eſ-
…ibi perſuadeant, omnia pæne man-
…a negligunt, & velut bruta animan-
… & rationis penitus expertes in om-
… vitia præcipites ruunt, & volupta-
…s ac cœnoſæ libidini immerſi, dete-
ſtandiſ-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 59

ſtandiſque erroribus impliciti nullum non ſcelus admittunt. Sodomiticum vitium pro peccato non habent, falſa teſtimonia, perjuria, rapinas, extorſiones, latrocinia, pauperum atque advenarum oppreſſiones, circumventioneſque, ac pejora his, tanquam leviora & communia pro nihilo ducunt; adeoque præter exteriores quaſdam ceremonias, quæ plerumque in lotione, oratione, templorum viſitatione, eleëmoſynis, peregrinatione, atque annuo jejunio, ciborumque delectu conſiſtunt, nulla illis religio, nulla pietas, nullaque penitus eſt diſciplina. In ea tamen commendandi, quod in egenos miſeroſque homines multo largiores, liberaliores que ſunt noſtratibus. Largas enim in pauperes quoſvis ultro erogant eleemoſynas, carceratis cibum ſuppeditant, eoſque proprio ſæpius ære è carceribus redimunt: gratiorem namque eſſe Deo datorem illum putant, qui ſponte quid det, quam qui rogatus. Licet autem unum Deum æternum, factorem cœli & terræ confiteantur, & adorent, eumque omnipotentem, omniſcium, benignum, miſericordem, expertem iracundiæ, veniæ datorem, bonis præmia, malis cruciatus tribuentem prædicent; verumtamen Deum, qui per Filium Vnigenitum adorari, & coli vult, non cognoſcunt, cum trinum in perſona, & unum in eſſentia negent, Sabellium hæreticum in hoc ſequuti; qui unam in Deo eſſentiam ponendo, negavit Trinitatem perſonarum; aſſerens unam perſonam quandoque dic-

Patrem

[..]em, quandoque Filium, quandoque [..]itum ſanctum. Negant adhæc genera[..]em in divinis, Arrium ſequentes, qui [..]um Dei creaturam eſſe dicens, mani[..] generationem (quaſi opus naturæ) in [..]nis eſſe negavit. Cum vero nullam [..]n generationem eſſe norint, quam [..]alem, per commixtionem maris & [..]minæ, Deum non poſſe habere filium, [..] uxorem non habeat, putant; idque [..]o magis ſibi perſuaſum habent, quod [..] univerſi deſtructionem cauſari poſſe [..]ndoque exiſtiment. Nam (inquiunt) ſi [..] filius eſſet, fieri poſſet, ut aliquando [..] patri non obtemperet, ſed adverſe[..] quod ſi contingat, maxima inde crea[..] ſequutura incommoda, atque univer[..]iturum excidium. Quam male vero, [..]nque abſurde de Deitate ſentiant, non [..]oſtri propoſiti, ut latius ea de re hic [..]ramus. Chriſtianis ſaltem conſtat [..]nis teſtimonio, *Niſi quis honoret Filium, [..]em nequaquam honorare:* adeoque illos [..]ra Deum Patrem colere, eique ſervi[..] qui Deum filium ignorant. Nam, ut [..] Ioannes ait, *Qui negat Filium, nec Pa[..] habet; qui confitetur Filium, & Patrem* [..]. Spiritus ſancti quoque proceſſio[..] & Deitatem expreſſe negant, in hoc [..]edonium ſequuti: qui Spiritum ſan[..] non Deum à patre Filioque æterna[..] procedentem, ſed creaturam eſſe do[..] Eundem tamen nonnunquam cum [..]ona Chriſti conjungunt, ipſumque [..]ſtum Spiritum Dei nuncupant: quem [..]en non Deum, nec Dei filium, neque

etiam humani generis redemptorem, ſed purum hominem conſtituunt, & Prophetam tantum ſapientem, bonum, optimum, & veraciſſimum fuiſſe prædicant. Sunt etiam qui Chriſtum ipſius Mahometis teſtimonio Verbum, Virtutem, Sapientiam, Animam, & Cor Dei, itemque Meſſiam promiſſum Iudæis, nec non Mentem, Principium, & Caput omnium hominum appellent, & divino quodam afflatu è Spiritu ſancto conceptum, & ex Maria virgine ſine patre generatum, atque omnis mendacii & peccati immunem affirment. ita ut ſibimet plane contrarii ſuo ſe gladio jugulent, adeoque vel inviti divinitatem Chriſti palam profiteri cogantur. Tanta nempe & vis veritatis eſt, & virtus, ut ſæpe eam hoſtes, & ab ipſa extorres, obtorto velut collo, velint, nolint, proferre & fateri compellantur. Porro è cælo originem traxiſſe, converſatione ſanctum, doctrinam ſanctam ac rectam docuiſſe, eamque miraculis illuſtraſſe, ac confirmaſſe, cæcos enim illuminaſſe, leproſos mundaſſe, & mortuos ſuſcitaſſe fatentur omnes. Mortuum autem, ac revixiſſe, ut obſtinate cum Manichæo negant, ita imprudentiæ & ſtupiditatis arguunt Chriſtianos, qui Chriſtum probra crucis, mortem acerbam & ignominioſam perpeſſum ſibi perſuadeant credàntque. Cæleſte namque corpus eum aſſumpſiſſe, eoque Virginis uterum penetraſſe cum credant, morti obnoxium minime fuiſſe exiſtimant; ſed immortalem, ac vivum, & incorruptum aſſumptum in cælos in mon-
t

Olivarum prædicant. In tanta enim
ſe apud Deum gratia ferunt, ut quum
æi in eum conſpirarent, ex eorum ma-
us ereptum Deus in cæleſtem gloriam
aſtulerit: quia nimirum Dei bonitati
gnum fuiſſe putant Prophetam inſi-
m & omni virtutum genere affluen-
nequiſſimorum hominum libidini ex-
ere. Iudam vero proditorem in Chriſti
ilitudinem (cum in horto quæreretur)
atum, ejus loco ab invidis Iudæis ca-
m, ac cruci affixum, & mortuum affir-
nt. Denique Chriſtum nunc coram Deo
lælis in carne vivere, & Antichriſtum
i advenerit) gladio ſuæ virtutis inter-
urum, & Iudæos reliquos ad legem
n converſurum: extremi vero judicii
adveniente è cælis ſe oſtenſurum om-
opulo, & judicaturum ſuæ legis ho-
es, ac Deo proximum in judicio aſſeſ-
um perhibent. Propterea Chriſti nomen
minus quam ipſius Mahometis exe-
ntes acriter puniunt, honeſtiores pœna
uniaria, humiliores flagris. Neque
iſti ſolum, ſed & Mariæ nomen bla-
emantes caſtigant. Sic enim lege cau-
eſt. *Si quis ſive Chriſtianus, ſive Turca,*
Maurus, vel Arabs Chriſti illud verbum
, quem virtute Spiritus ſancti à Maria
reatum credimus, vel etiam ipſam virgi-
, quam Deus omnibus creaturis purio-
fecit, & excellentiorem, blaſphemave-
præter mulctam pecuniariam, ſexaginta
arii plagas ſuſtinebit. Cujus quidem
s exactiſſima eſt apud Turcas obſer-
o. Sanctos tam veteris, quam novæ

legis, puta Abrahamum, Iſaacum, Iacobum Patriarchas, Moyſem, Eliam, David Prophetas, Mariam virginem, Catharinam, Georgium, alioſque invocant: non ut totidem Deos, nam unicum tantum Deum agnoſcunt, eumque adorant, ſed ut Dei amiciſſimos, & apud Deum ſingulares intercesſores. Horum quoque ſepulchra inviſunt, & venerantur, preceſque juxta ea fundunt: non ea ratione quod mortuos colant, ſed quod eorum animas apud Deum vivere ac divina fruitione gaudere credant: itaque licet ſciant eorum corpora in cineres eſſe reſoluta, quæ non alloquuntur, nec precantur, ſperant tamen ſanctiſſimas eorum animas ut luce divinâ perfuſas, preces ſuas exaudituras, atque apud Deum pro ſe interceſſuras. Libris Euangelii (quos *Lugiles* vocant) ac Moyſis Pentateucho (*Trebit* illis appellato) ſi non integram, aliqualem tamen præſtant fidem: nam & creationem mundi, Adæ formationem, ac omnem fere Hebraicam probant hiſtoriam; Chriſti quoque ex parte doctrinæ aſſentiuntur. His tamen longe præferunt Alcoranum, id eſt, articulorum ſeu præceptorum collectionem; quem veritatis codicem nominant, eſtque illis velut Iudæorum Pentateuchus, aut Chriſtianorum Euangelium. Huic addunt & Sunam. Is liber eſt, imo volumina multa in quibus dicta atque facta ſunt Mahometis: quæ ſi quis legat, neminem tam à communi ſenſu putaverim remotum, qui non protinus ſuperſtitionem deteſtetur: adeo pleraque ſunt ridicula. Etſi vero in

Sun

a nihil præter nænias & ſtulta fabula-
ta invenias; illi tamen hæc omnia ve-
ma putant, & tanquam oraculum ve-
ntur. Licet autem Mahometes ſuis hiſ-
libris Moyſem & Prophetas cæteros
mendet, Davidem etiam, ejuſque
terium ſummis efferat laudibus, ac
iſtum denique ſupra omnes extollat
phetas, cunctiſque viris, quos mundus
,excellentiorem prædicet, nullumque
eos poſt Chriſtum habituros Prophe-
velit, adeoque & legem Moyſis, &
iſti Euangelium ex parte approbet, at-
etiam utrunque ſervari præcipiat, neu-
n tamen amplectendum cenſent, quod
iſtianos Euangelium, Iudæos legem
ſis corrupiſſe, tantumque in utroque
tatis eſſe, quantum in Alcorano ex il-
itatur, exiſtiment. Cum vero præce-
Chriſti obſervatu difficillima, imo im-
bilia putent, Mahometem idcirco
um à Deo Prophetam, ac Dei juſſu
orem ac faciliorem edidiſſe legem
nt, quo facilior foret credentibus via
is. Et ut Euangelio prodito abrogata
ex ceremoniarum Moyſis, ſic Maho-
em ſucceſſiſſe Chriſto, Deique man-
Alcoranum in Euangelii locum ſub-
tum exiſtimant. Neque ſolum Chriſto
ometem ſucceſſiſſe, ſed etiam à Deo
mandatis habuiſſe, ut non amplius
plo Chriſti, hortatione, verbo, &
ibus ad legis ſuæ obſervationem ho-
s induceret, aſt ferro & viribus reni-
s aggrederetur, & tanquam juſtitiæ
æ vindex Chriſtianorum perfidiam

 (in

(in tot hæreſes ſectaſque diviſam) caſtiga
ret,eorumque ſummam erga Deum ingra
titudinem ulciſceretur, ac de nefario prio
ris legis contemptu vindictam ſumeret
prædicant. Vnumquemque tamen in ſu
lege, ſive Chriſtianum, ſive Hebræum, au
Mahometæum , modo honeſte & juſte vi
xerit , ſalvari poſſe , & miſericordiam
Deo conſequuturum putant : quod & A
corani ſui Azoara ſeu capite ſecundo com
probant , ubi legitur : *Quod omnis recte v*
vens , bonique operator indubitanter divinu
amorem conſequetur. Et Azoara 5 : *De*
pius & miſerirors prius Teſtamentum vetus, de
Euangelium rectas vias hominibus tradidit , p
ſtremo librum veraciſſimum Alfurcan vob
deſuper præbuit . Azoara vero 12 . *Nem*
perfecte fidelis eſt , qui Teſtamenti veteris , (
Euangelii , non minus quam hujus libri (A
corani) præceptis paruerit . Hinc eſt quo
Chriſtianos ſub Imperio Oſmannico de
gentes ad fidem Mahometanam ampl
ctendam minime cogant. Cujuſcunqu
enim ſectæ Chriſtiani fuerint , ſua lege
ſuoque ritu vivere cuique liberum eſt
Peculiarem propterea quæque natio Chr
ſtiana in eorum urbibus oppidiſque E
cleſiam habet, & in ea publicum ſuæ rel
gionis exercitium . quod ad Imperii O
ſmannici incrementum plurimum facit
Hac namque ratione Imperator ſubdit
ſuos,etiamſi alienigenæ legis ſint, ſibi be
nevolos reddit , auctoritatem etiam ac re
gnorum amplitudinem ſibi conſervat.Qu
re ut provinciam aliquam bello ſubjug
verit , ſat ſibi eſſe putat , ſi ſubditos ob
dient

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 59

ntes habeat , & modo tributum præ-
nt , qua religione demum vivant , curat
nil. Qua arte amplitudinem imperii ſibi
periſſe, atque hactenus ſtabiliviſſe mul-
putant. Interim tamen quo modo ſalven-
r animæ, variæ ſunt apud Turcas opinio-
s. Alii namque ſolam divinam gratiam
ficere ad ſalutem , alii contta legem
nam quiſque profeſſus fuerit ad amuſſim
bere obſervari , ac ſemota gratia ſolis
his operibus ſalutem acquiri poſſe exi-
mant. Sunt qui ſolos Mahometææ le-
s obſervatores ſalvandos credant , cæte-
s nequaquam. Id vero vel maxime in
nte hac cæca deplorandum exiſtimo ,
od Satanico quodam inſtinctu vſam ſibi
æcludentes ſalutis , nullum contra Ma-
metis doctrinam , fabulaſve docentem ,
edicantemve admittant , aut diſputan-
n ; ſed ſolum armis eam defendendam
tent ; idque ex legis præſcripto ; quo
nnis diſputatio de fide Mahometica lai-
s ſub pœna capitis interdicta eſt, Sacer-
cibus autem permiſſa , cum vel inter
e exercitationis ergo , vel cum Perſis
reticis ad refellendam hæreſim diſpu-
t, alias nequaquam. Apoſtatas flammis
x interimunt ; parique pœna Chriſtia-
s , qui veram fidem aliquem eorum do-
e præſumat, plectunt, puniuntque. Sive
m Græcus aliquis, ſive Romanus , Ma-
metæum ad ſuam quiſque religionem
ducere conetur, Lex illi ſtatim mortem
cernit. Quinimo ſi Perſa quiſpiã in ſuam
reſim Turcam aliquem pertrahere ſat-
at , non minus hunc, quam Chriſtianum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 59

mortis ſupplicio adjudicat: cum neminem
Turcæ patiantur à ſua ad aliam quamcun-
que religionem averti. Vt autem nullam
ſuæ ſectæ impugnationém admittunt; it
neque eam, uti nulla ratione ac veritat
fultam, argumentis, diſputationibus, pu
bliciſque concionibus propagare ſata
gunt; ſed vi, minis, injuriis, perſecution
bus, aut his ſi nequeant, pollicitationibu
largitionibus, ſæculi blanditiis, honoribu
muneribus, carniſque allectamentis per
vertere fideles, & ad ſuam attrahere per
fidiam conantur. Si neque hoc modo effi
cere quicquam valeant, ex mandato ſu
Prophetæ ſtudent ut ipſis imperent. Nequ
ſolum vera Dei cognitione (ut diximus
carent, ſed ridicula præterea multa, &
gerris Siculis vaniora, de corporum reſur
rectione, de extremo judicio, de parad
ſo, & inferno, deque Angelis & dæmonii
ſomniant, & nugantur. Quorum aliqua hi
duximus ſubjungenda, ut ex iis lector ag
noſcat, quam craſſis erroribus, vaniſqu
ſomniis cæca hæc gens irretita ſit. Extrem
judicii diem in proximo eſſe, Antichri
ſtum venturum peſſimum hominem, &
Chriſto occidendum: prius tamen neſci
quem Prophetarum (qui mortales omne
de peccatis, quodque legi Mahometææ
non paruerint, arguet) exoriturum cre
dunt. Vbi vero dies judicii aderit, Angelum
quendam tuba ſoniturum; ejuſque terri
bili ſonitu homines pariter & Angelo
mortem occubituros, unico excepto tubi
cine: mox horrendo terræmotu univerſam
terram conquaſſandam, dein igne è cælo
lapſo

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 59

ſo orbem terrarum conflagrandum ,
ntes & valles in cineres vertendas, de-
m Angelum tubicinem etiam moritu-
n. Angelis hominibuſque exſtinctis, to-
ue mundi machina incendio deleta ,
n futurum , ut Deus quadraginta dies
idemque noctes *ſui zechaman* , hoc eſt,
viam miſericordiæ pluat , eaque rurſus
gelos omnes & animas hominum exci-
das. Extremo mox ab Angelo edito ſo-
,tum quoque hominum corpora vitæ re-
uenda , ac cum animis rurſum conjun-
nda. Hiſce diverſam tribuunt formam :
m eorum quos gloriæ participes futuros
edunt , alios ut ſtellas, alios ut Lunam ,
os ut Solem ſplendituros , eoſque cæte-
s omnes illuſtraturos : contra vero dam-
tos colore horridos , in varias item de-
rmeſque formas diſtinguendos: utroſque
men in quinquaginta partes juſſu divi-
prius dividendos, rationem ſcilicet an-
ctæ vitæ ut reddant omnes : quod ſi
æcipua corporis membra , cor & caput
ccata & crimina , quæ in vita commiſe-
, ultro confiteri noluerint , cætera tum
embra coram omni populo ſcelera cun-
a detectura . Demum Michaelem Ar-
angelum corpora humana in ſtatera
nſitaturum : quorum autem bona opera
alis non præponderent , inferni ſuppli-
s tradendos , reliquos vero perpetuis
radiſi voluptatibus & gaudiis fruitu-
s Neque vero unicum voluptatis pa-
diſum beatis tribuunt , ſed ſeptem bea-
rum ſedes , ſeu paradiſos ſtatuunt : quo-
m nomina hæc ſunt : *Genete Alhord* ,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 59

Alſiducci, Anachim, Reduan, Azelem, Alcod[…] *& Almega.* quos nec ejuſdem eſſe formæ nec ex eadem conſtare materia, ſed aliun[…] argenteum, alium aureum, tertium gem[…] meum, quartum ſmaragdinum, quintun[…] adamantinum, ſextum è carbunculis igni[…] tum, ſeptimum ex luce divina compoſi[…] tum volunt. In his aulas & cubicula gem[…] mis diſtincta, viridaria varia, miro odor[…] fragrantia, fontes item & flumina melle, lacte, & vino præſtantiſſimis, dulciſſimiſ[…] que ſcatentia conſtituunt. Ejus medium arborem occupare *Tubam* nomine, adeo denſam latamque, ut omnem paradiſum obumbret: ejus folia ex auro & argento conſtare, ſingula habere inſcriptum nomen Dei, & Mahometis. Varia ibi fore ornamenta, ſupellectilem variam, ex argento, auro, & gemmis conflatam; veſte[…] item, lectos, pulvinaria è ſerico & byſſo auro & argento intexta. Has eſſe perpe[…] tuas beatorum ſedes, hic ſuum cuique à Deo quietis & beatitudinis aſſignatum locum: hic beatos omnes veſtibus induto[…] ſericis, molliſſimis, & coloris omnigeni[…] ſub ampliſſimæ arboris fæliciſſima umbr[…] æternum gaviſuros. Porro quicquid cibo[…] rum & fructuum deſiderari poſſit, ſingu[…] lis abunde & laute hic Angelos imperti[…] turos: eos namque tanquam dapiferos pincernaſque, delicatiſſimos cibos, vina[…] que ſuaviſſima, & pretioſiſſima aureis i[…] vaſis, argenteiſque ſingulis affatim mini[…] ſtraturos. Complexibus inſuper munda[…] rum & ſpecioſiſſimarum fœminarum, ſtel[…] larum inſtar micantium, fruituros. Ha[…]

no[…]

d ab hominibus genitas , ſed ab æterno
beatorum uſum creatas fabulantur.
as autem Alcoranus mundas appellat ,
liberas à menſtruis interpretantur, ſci-
t ut quovis tempore liceat coire. Non
en inde futuram prolem , ſed volupta-
cauſa adhibendas volunt. Quin & ſin-
is viris complures illic futuras uxores
meritorum ratione , Deumque huic
s , illi minus virium largiturum, ut vel
cis , vel multis reddat debitum : atque
e etiam colligunt, nihilque certius eſſe
cunt , longe plures futuras in paradiſo
minas quam viros. Denique omnes tan-
delicias tantaque carnis delectamenta
cepturos credunt , quantæ excogitari
quoquam poſſint. Harum omnium ta-
n miſeras ſuas mulierculas nolunt fore
rticipes ; ſed paradiſo excluſas eminus
tum virorum gaudia intuituras nu-
ntur. Tranſgreſſores vero legis Maho-
tææ & Prophetæ ſui adverſarios , ac
teros damnatos , prius tamen gravia
ſſos , hujus quoque beatitudinis quan-
que partem habituros , celebrato nimi-
n à Deo in paradiſo *Alcoduz* nomine
nvivio , quod *Hadrate Alcoduz* vocant :
nc enim omnes à pœna inferni à Deo
ahometis opera fore liberandos. Hunc
uidem flamma exuſtos , atros , ac torri-
s ad fontem quemdam *Alcanzar* nomi-
in medio paradiſi conſtitutum (de quo
ira & anilia plane narrant ſomnia) de-
ucturum omnes ; in quo poſtquam ſe
verint, jam nive candidiores cum cæteris
atis perpetuis deliciis fruituros . De
Angelis

Angelis abſurda plane memorant, & à n
tura Angelica prorſus aliena: eos ſiquide
corporeæ ſubſtantiæ, de flamma ignis ge
neratos, mortales eſſe, ac peccare poſ
putant; diverſaſque eis tribuunt formas
hominum, equorum, boum, gallorum, ali
rumque volatilium, & quadrupedum
quos etiam pro iis animalibus, quoru
formas referunt, offerre Deo preces exiſt
mant. In tertio cælo Angelum inter cæte
ros ſtatuunt *Melec Almeuti* nomine, hoc e
Angelum mortis, tantæ vaſtitatis, ut ocu
ejus ab invicem diſtent itinere ſeptuagin
ta dierum. Hunc in libro vitæ (quem jug
ter volvit atque revolvit) omnium naſcen
tium nomina, atque eorum vitæ terminu
à Deo cuique conſtitutum, ſcribere, ea
demque inſtante mortis hora delere: cu
jus vero nomen deleverit, ſtatim è viv
excedere nugantur. In quarto cælo om
nium vaſtiſſimum conſtituunt Angelum
plangentem jugiter condemnatorum pec
cata, dolentemque miſeram eorum condi
tionem & ſtatum. In ſeptimo cælo Ange
lum exiſtere inter cæteros narrant, 7000
habentem capita, unumquodque vero ca
put ſeptingentas mille continere linguas
ſingulis linguis totidem ineſſe voces, iiſ
que abſque ulla intermiſſione Deum lau
dibus efferre, ac ſanctum ejus celebrare
numen prædicant. De inferno, quem ſe
ptem patere oſtiis dicunt, deque ſitu ejus
& conditione, de dæmoniis (quos etiam
ſalvandos quandoque ex Origenis opi
nione credunt) eorumque variis formis
deformitatibus, & pœnis, nec non de
cor

ndemnatorum ſtatu & tormentis tam ra narrant ſomnia , tamque ridicula , ut ea legerit , riſum continere non poſſit. is unquam mortalium his quæ retuli- s audivit vaniora ? quis ſtulta hæc bla- amenta non rideat ? & indigna putet æ ſanæ mentis hominibus exponantur ? tamen miſera illa & cæca gens nihil rius hiſce nugis putat , imo pro ipſa ve- ate habet , & amplectitur ; atque adeo monum præſtigiis excæcata & faſcina- eſt,ut etiam Alcoranum ſuum ac Sunam les haſce fabulas & ſomnia continen- n , veritatis codicem appellare non ve- tur. Sed de nugis jam ſatis: ad multifa- s nunc eorum lotiones , quas expurga- ni peccatorum inprimis prodeſſe exi- nant, veniamus.

CAPVT IV.

Turcarnm variis lotionibus, & balneis : deque balneorum apud eos forma, & uſu.

NIhil equidem Mahometææ legis cul- toribus magis curæ eſt , quam ut lu- ali aqua bis terve in die ſeſe abluant. tirco Meſſitis ſuis pulcherrimos adjun- fontes curant , quo commodius quoti- anæ luſtrationes ſive ablutiones ab om- us templum ingreſſuris peragi queant. fas alioquin eſſe ducunt illorum quem- m templum ingredi. Hanc externam lo- nem cæteris ſuæ legis præceptis lon- anteferunt , neque quovis oblato im- dimento prætermittunt : efficaciſſimum ſiqui-

ſiquidem remedium ad animæ inquinamenta emundanda eſſe cum putent, Deo maxime placere, eaque inprimis ſe Deo reconciliatum iri ſperant confiduntque. Triplex vero lotio apud eos in uſu eſt. Prima quoties vel templa adire, vel precibus vacare intendunt; nec enim ſe poſſe ſine luſtratione horarias preces rite peragere putant. Hæc autem luſtratio ita ſe habet: Brachiis ad cubitum uſque denudatis, manus inprimis lavant, dein dextrum erectum brachium, à manus ſummitate inchoantes, palma ſiniſtræ manus abluunt, aqua per extremum cubitum in terram delabente: idem in ſiniſtri brachii ablutione obſervant. Vtroque abluto, os, naſum, oculos, aures ac faciem denique totam, collum item, verticemque capitis, mox & pudenda, poſtremo vero pedes, ſi nudi fuerint, ſi vero calceati, extremitatem tantum, ſuperficiemque calcei aqua madefaciunt. Dum vero ſe lavant, ſubmiſſa voce preces obmurmurant, atque inter alia, *Elhemdu lillahı*, id eſt, gloria vel laus Deo: alii, *iſtag furlak*, hoc eſt, peto veniam, vel, miſerere mei, ſubjungunt. Lotione peracta, linteolo (quod ad zonam appenſum habent) ſeſe abſtergunt. Quod ſi in deſerto fuerint, aut loco ubi aqua deſit, terra aut pulvere corpus adſpergunt. Hoc tum eandem obtinere vim autumant, quam habet lotio. Hac ad leviora vitia emundanda; ad graviora vero, puta homicidium, furtum, ſtuprum, adulterium, aliave his ſimilia, lotione totius corporis opus eſſe ſtolide arbitrantur. Hinc tot ubique per urbes

atqu

e oppida videre eſt balnea publica,
idies noctesque cum viris tum fœmi-
atent. Ne vero hic indecora, libidi-
, aut turpia fiant, viri cum fœminis
iſcuas lotiones haudquaquam pera-
, ſed qua hora fœminas intromiſſas
nt, ad eas accedere viros nefas eſſe
nt. Sunt autem balnea hæc pleraque
ea, nonnulla etiam marmorea, vel in-
briſque marmore obducta; ampla qui-
atque in plurima diſtincta concame-
cubicula, eleganti ſane opere, ac ma-
centia inter ampliſſima Turcarum æ-
a publica privataque plurimum emi-
a. Ingredientibus primo loco ſe offert
fum patenſque quadrata forma apo-
rium, cujus pavimentum parieteſque
colore veſtiti marmore plurimum re-
t. In pavimenti medio marmoreum
m quadrangulare amplum fontem
it. Circumquaque parietibus murus
tus, marmore pariter verſicolore con-
s, latus pedes quinque, à terra pedes
aut quatuor eminet. Hunc loturi ad-
unt, & veſtes complicatas in eo col-
t, ſervanturque à balneariis, quoad
as repetant. Super labrum è fornice
ent perticæ quaternæ oblongæ; quarū
ranſverſis infixæ perticis, triplici or-
uno alteri eminētiori quadrangulum
ituūt. In has balneatores ſudaria, alia-
inteola, ut plurimum ad balnei uſum
antia, exſiccanda, mira quadā dexteri-
anna Indica injiciunt, extenduntque.
bus eo loci depoſitis, duo cuiq; loturo
guntur ſudaria, alterum quo corpus
puden-

pudendaque tegat , alterum quo caput cingat: atque ita ad penitiora peragunt loca. Progredientibus primum ſeſe offerunt ſudatoria , quorum extremum majus & calidius cæteris, patenti labro marmoreo & calidas continente aquas ornatum eſt. Omnes vero cellæ fornicatæ, cubiſque tectæ ſunt. Quarum ſuprema cubæ pars ſpecularibus verſicoloribus miro ordine compoſitis ornata, intus lucem reddit, additque operi elegantiam & ſplendorem. His contigua hærent alia duo triave cubicula; quæ nobilioribus tantum patent, non item cæteris. Vltimo ſe offert ſpatioſa & ampla cella , in qua vas ingens marmoreum videre eſt , aquas recipiens calidas , frigidaſque : quod poſt ſudationem quiſque ingredi , aquas pro ſuo temperare arbitrio , lavare corpus , aut lavandum dare balneatoribus, prout libet, poteſt. Cubicul hæc omnia unico igne è fimo camelorum vel caprarum ſuppoſito calefiunt. Sunt au tem balneatorum ſervitia ſic ſatis ſtudioſa habentque mirabilem modum rectifican di membra balneantium. Vtuntur adhæ ad pilos toto corpore depellendos ull abſque læſione , unctione quadam , quan *Ruſma* indigitant, è minerali & calce viv aquæ commixta compoſita. Lotis atque a apodyterium reverſis duo munda ſudar exhibentur , quibus lotorum corpora ba neatores deſiccant. His ita peractis, ac ba nei præfecto ſoluta mercede ; quæ ſa perexigua eſt, loti lætique diſcedunt. N que ſolum viri , ſed & fœminæ ad baln hæc admittuntur : ſeparatas tamen à vi

loti

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 59

ones habent. ſudaria , cæteraque ad
ei uſum neceſſaria , ut plurimum ſe-
deferunt : humiliores ſe mutuo, hone-
es ancillæ vel ſervæ (quas ſecum ad-
unt) lavant. Ad balneorum oſtia , ubi
minæ adſunt , linteum ſuſpenditur , ſi-
m viris , adeſſe mulieres, ne ſe temere
ignoranter ad eas ingerant. Chriſtiani
li, ut nec Hebræi , ab ingreſſu balneo-
arcentur , aſt liber cuique patet adi-
excipiunturque perhumaniter omnes,
do ab ingreſſu abſtineant cum fœminæ
s lavant. Cavere autem ſummopere
ent Occidentis Chriſtiani ne quiſpiam
um balneum accedat ingrediaturve
s : id enim ſi faxit, verendum maxime
Turcarum , Maurorumve delationibus
eddat obnoxium , ac pœnam temerita-
vel immeritus luat. Chriſtianum ita-
linguæ Turcicæ vel Arabicæ peri-
n, ne decipiatur à barbaris, adhibere ſi-
omitem ne negligat, ſi ſaluti, ſi crume-
conſultum velit. Et hæc de ſecunda
ione dicta ſint. Tertiam neceſſariam
ant, cum vel alvum vel veſicam exone-
erint : gravi enim naturæ onere depo-
, tam viri quam fœminæ , non charta ,
eove detergunt anum (id enim religio-
habent , putantque ſic Deum offendi
ſe , quod ejus nomen plerumqne in
rta ſcribatur,) ſed aqua frigida ſibi ab-
nt ipſi, primatibus mancipia Latrinæ à
tris diſſimiles cloacæ ſunt, ſub dio poſi-
& ab ædibus remotæ, profundæ, & la-
ſeſquipedem : quibus incurvato corpo-
inſident. Refertæ expurgantur , & per

contiguos ſubterraneos meatus ſordes emittuntur. Dum vero lotium reddunt, viri (ut ſunt ſuperſtitionibus addictiſſimi) ſubligacula diſſolvunt,& veſtes poſt terga rejiciunt, ne,ſi urina adſpergantur, in legem peccent. In Suna ſiquidem præceptum eſt,ut ubi quis minxerit,ſiniſtræ manus digitis exprimat, ſi quid forte circa præputium ſit reliquum: atque etiam in eum uſum pannum plerumque ſecum deferunt, abſtergendi cauſa: qui ſi defuerit,lapillum aliqui è proximo tollunt,quo ſummitatem virgæ perſtringunt, ne vel guttula veſtes coinquinet. Hinc quoque non recti,ſed incurvi, & ad terram uſque inclinati fœminarum more conjunctis cruribus lotium emittunt. Si adſit fons, ſtatim membrum genitale abluunt; alioquin aqua,quam vel ſecum deferunt,aut deferendam curant, ſe luſtrant: imo (quod magis mireris) ſi vel pepederint tantum, luſtratione opus eſſe exiſtimant.

CAPVT V.

Templa Mahometæorum: precandi ritus & ceremoniæ: conciones & ſuperſtitiones.

LOti (ut diximus) templa accedunt, neque enim aliter ſe fore gratos Deo, & exaudiri ſuas preces exiſtimant. Templa Meſſitæ, ſive Moſcheæ, vulgo Meſchit appellantur: quod tamen proprie denotat lignea templa,qualia exſtruebant nondum Imperii opibus auctis. Lapidea vero proprie *Zuna* dicuntur. Hæc ſphæricam pleraque

æ formam referunt, exceptis quæ pri-
m ritui Chriſtiano conſecrata, in ſuas
ſſitas commutarunt. Sunt autem ele-
ntis & magnifici operis ædificia, è lapi-
albido, ſeu vivo ſaxo, æquali fere men-
a conciſo, teſtudine ſuperimpoſita, ac
mbeis laminis tecta, pulcherrimo foris
entibus ſpectaculo. Intus quidem tota
albata, nullus tamen præterea ornatus;
læ imagines, nulla altaria, ſed nudi tan-
m parietes conſpiciuntur. Quæ vero pars
meridiem vergit, ac portam plerum-
e è regione habet, concavitatem quan-
m in medio continet, cubitali forma ſe-
rotundam, parieti interiori inciſam, la-
le marmoreo ornatam, ſtatuarum locu-
non abſimilem. Locus is Dei nominis
criptione inſignitus, ſacratior cæteris
betur, & Chriſtianorum aræ maximæ
pondet: ad quem accedere (dum pu-
icæ in templo fiunt preces) cuivis non
et, ſed ſoli Seripho, qui Mahometæis
o ſacerdotis eſt; & tum lychno penſili
iſtratur. Sunt præterea lampades plu-
næ è fornice dependentes, quas tempo-
precum accendere, iiſque finitis ex-
nguere ſolent. Storeis è cannis pavi-
entum inſternunt. His plebeii ſuo more
ident, ditiores tapetibus utuntur; quos
ancipia ipſis ſubſternunt. Ad hæc tem-
a nemini Chriſtianorum patet aditus:
ophanari ſiquidem Mahometæi putant,
Chriſtianus aliquis ea introeat. Quare
mmopere cavere debet Chriſtianus ne
mere ea ingrediatur: id enim ſi faxit,
l fidem Chriſti abneget, & Mahome-

tæis ſacris initietur, vel ultimum ſupplicium ſuſtineat, neceſſe eſt. Quemadmodum autem diligenter cavent ne Chriſtianus quiſpiam eorum Moſqueas ingrediatur, interſit ceremoniis, libros eorum ſacros legat, inſpiciatve; ita multo ſtudioſius obſervant, ut nemo nuper è Chriſtiano factus Mahometæus ad minſterium eccleſiaſticum aſſumatur. Ad ſacra ſiquidem adminiſtranda apud illos portentum habetur, ſi quiſpiam adſpiret, qui non Mahometano patre natus, à prima ætate conſtans & aſſiduus fuerit Mahometanæ legis cultor. Etſi vero ſepenumero plurimi ad illos confugiant abjectis cucullis, & religione Catholica abnegata religioſi, tam Græci, quam Latini ritus, neminem tamen reperias, qui ad honorem Eccleſiaſtici miniſterii vel adſpiraverit, vel admiſſus unquam fuerit. Tanta enim illorum animos ſacrarum rerum reverentia occupavit, ut cæteris neglectis, ſolos illos ad ſacra adminiſtranda dignos putent, qui ab incunabulis Mahometææ religioni fuerint addicti. Præaltæ Meſſitis adjunctæ ſunt turres, quas *Madenas* appellant, figura quaſi ſphæricæ, aut cylindricæ, ſeu teretes, ea forma, ut in ſuperiori parte propemodum ubi occipiunt diminui, & tandem in acuminatum faſtigium deſinunt, in projectura lapidea quaquaverſum obambulari poſſit. Has ſtatis horis interdiu noctuque conſcendunt Hoggii, & circumeuntes projecturam, ſeu porticum, acutiſſima voce clamorem tollunt, digitis in alteram aurium inſertis, eoque clamore po-

pulū

um ad orationem convocant, & ad in-
andum Numen exhortantur. Vox ipſa
gius quam credi poſſit à quoquam, qui
oca non adierit, perſonat, atque exau-
r. A meridionali autem turris latere
morem exordiuntur, dein ad Orien-
vergentes, continuato gradu circum-
t, atque interim *La Illah Illa Allah*,
nque *Allah haibir*, (quod nobis eſt, Deus
s eſt unus,) alta, rudi, ac fracta voce
oant, repetuntque pluries. Addunt
ndoque & hymnos, & cantica in lau-
Mahometis. Eo vero ordine atque
ervatione clamores hoſce inſtituunt, ut
prius ſupremæ Meſſitæ Hoggius incep-
it, cæteri abſtineant; eo vero inchoan-
ſubſquantur & reliqui; ac demum fi-
n imponente eodem, ſileant omnes. Cla-
r hic noſtris reſpondet campanis, qua-
m nullus apud Turcas eſt uſus: nam
ter preces faciendas, etiam horas die-
n populo denotat, cum horologia nulla
eant: ſi quæ tamen ad eos perveniunt,
e admiranda, & proceribus longe
iſſima ſunt, eorumque uſui privatim
viunt. Hoggii vero ſive Choggii cle-
dris utuntur, ad diſtinguendum tam
rna quam nocturna temporum ſpatia;
bus publicas preces accommodant.
inquies autem interdiu noctuque ad
arias has preces populum excitant:
bus hæc indita ſunt nomina, *Aſcher*,
orh, *Aſſera*, *Magreb Aleſcher*. Primam
unda antelucana hora obſervant; quæ
tinet quatuor *Erket*, & duo *Chalamat*.
ket autem eſt gemina inclinatio, cum

 totidem

totidem proſtrationibus. Chalamat eſt ſecreta oratio, quæ cum certis ceremoniis perficitur poſt quamlibet proſtrationem. Secundam circa meridiem faciunt, quæ continet decem proſtrationes, & quinque orationes ſecretas: tertiam poſt meridiem: quæ continet octo proſtrationes, & quatuor orationes ſecretas: quartam ſole occidente, quæ habet quinque proſtrationes, & tres orationes ſecretas: quintam & poſtremam circa mediam noctem: quæ cæteris prolixior eſt, habens quindecim proſtrationes, & octo orationes ſecretas; ideoque à Santonibus inſtituta dicitur, ut populum augendum indicet, quo creſcente, fides quoque eorũ creſcat & multiplicetur. Has quidem preces quiſque Mahometæorum cum parochiano Hoggio ſuo in eccleſia propria frequentare tenetur, niſi legitime impediatur: tunc enim omni loco hoc licite facere poteſt. Singulis diebus Iovis Taliſmanni, Choggiique turriũ projecta ſeu porticus circa veſperum conſcendunt, lampadibuſque accenſis illuſtrãt quas, dum per ſe extinguantur, relinquunt. Interea illi variis hymnis Mahometem celebrant, Deoque alta voce gratiam qualemcumque referunt. Die Veneris, qui illis hebdomadatim, ut nobis Dominicus ſacer, omnes certis horis ad templa convolant, & orationibus vacant, atque attentius orant: non tamen à laboribus, negotiiſve eo die abſtinent: ſed officinas tantum, dum preces fiunt, occludunt; finiti aperiunt, & ad ſua ſinguli negotia redeunt, fæliciores ſe ſequenti hebdomada

futuro

ſtros arbitrantes, ſi eo die merces ſoli-
plures divendant, & lucrentur. In ſe-
m autem dies (uti & nos) tempora di-
buunt, hebdomadaſque conſtituunt. Pri-
m *zumaghiuni*, id eſt, diem templi vo-
ct, nos diem Veneris: ſecundum *zuma*
ſi, id eſt, poſt Feſtum, nos Sabbatum:
rium *Bazarghium*, id eſt, diem Merca-
hebdomadarii, nos diem Dominicum:
rtum *Buzar Erteſi*, id eſt, poſt Merca-
n, nos diem Lunæ: quintum *Salli*, nos
m Martis: ſextum *Dſarſcamba*, id eſt,
rtam Feriam, nos diem Mercurii: ſe-
mum *Peſchembe*, id eſt, Feriam quin-
, qui nobis dies Iovis eſt, indigitant.
cum publicarum tempus ubi adpetiit,
quiſque relicto negotio, atque ope-
, ad templum accurrit ocius. Illoti in
te templo proximo diligenter ſe la-
t, ante januam templi calceos exu-
, & diſcalceati templum ingrediun-
: tacite ad ſuum quiſque pergit lo-
n, nec reſpicit uſquam Nullæ intus
mbulationes, confabulationes, riſus,
i, ſtrepitus, (ut in noſtris proh dolor
ecclefiis) nullæ item tuſſes, nec ſter-
ationes, imo ne ſputantem quidem
um audias: quieta, ſedata, compoſi-
hic omnia. Viri inter precandum
eos vel thulipanta ſua non depo-
nt, ſed ſummis digitis attingunt, qua-
elevaturi. Tum ſinguli in Seriphum
Hoggium oculos figunt, ejuſque
tus & corporis geſtus diligenter ob-
vant, & imitantur, in terram pro-
mbunt, & verſus Meridiem ſe ſtatu-

entes precibus incumbunt, hoc ſervato or-
dine: Seriphus, vel Hoggius, aut alius
qui vel ætate vel dignitate aliqua eminet
primo genua flectit, poſt eum reliqui in
templo præſentes. porro primus ille ubi
ſingulos genua flexiſſe putat, tum ſe pro-
ſternit: poſt eum & reliqui, prout ordine
conſident, proſtrati aliquamdiu cum ge-
mitibus & profundiſſimis ſuſpiriis orant.
Tum primo illo erecto, erigunt ſe cæteri.
Atque ad hunc modum pluries faciunt
prout tempus orationis poſtulat. Nam pro
temporis ratione (uti ſupra recenſuimus)
vel minores, vel plures genu-flexiones
proſternationes, & ſecretas orationes pu-
blicis hujuſmodi precibus adhibent. Tan-
dem finitis precibus, quaſi impetraverint
quod petierunt, læti conſurgunt. Seriphus
interdum orationem cum cantu inchoat,
tem ſinguli cantantes ſubſequuntur, uniſo-
noque cantu, modo ſtantes, modo ſe in-
clinantes, ac rurſus poplitibus deflexis
terram deoſculantes, vel fronte eam tan-
gentes, Deum ſuo more invocant & ado-
rant. Eſt autem orationis, quam ſæpiſſi-
me iterant, hæc communis forma: *In no-
mine miſericordis Dei: Sit laus Deo in ater-
num, Regi ſæculorum ſupremo, propitiatori &
pio Regi judicii. Serviamus igitur illi, quia ad-
juvabimur. Dirige nos in viam ô Deus, & i-
ſemitam eorum in quibus tibi complacuiſti, &
quibus non iraſceris; & nequaquam errabimus.*
Hanc *Elfata* vocant, eſtque illis tam uſita-
ta, quam nobis Oratio Dominica. Habent
præterea & alteram quotidianam: qua re-
cenſo prius omnium hominum ſtatu, Muſ-
ſulman

mannorum ſalutem, Imperii fælicita-
n, ſectæ Mahometææ augmentum, ho-
um & præſertim Chriſtianorum diſcor-
am, atque excidium à Deo precantur.
ecatione finita laudes, cantica, & hym-
s ſuo more ac modulo à ſuggeſtu con-
unt. Poſtremo canticum *La Illah Illa*
ah elata voce quotquot adſunt perſo-
nt. Dumque his clamoribus ſunt inten-
alii corpus, caputque continuo agitatu
quaſſant, volutantque, uti viribus &
imo nonnunquam deficiant: alii collum
putque in utrumque humerum in tan-
m flectunt, moventque, ut laſſi tandem
terram concidant. quem quidem pre-
ndi ritum Deo in primis gratiſſimum
ſe ſibi perſuadent. Nam non ſolum cor-
e & ſpiritu, ſed & toto corpore, totiſque
ribus divinum numen laudandum, &
lendum autumant. Nonnulli tanta feſti-
tione (qua inter ſe certant) & clamore
Illah, Illa Allah, repetunt, ut verba illa
oferre amplius nequeuntes, vociferatio-
em verbo *Hou* terminent: quod quoties
oferunt (Dei enim nomen denotat) cor-
us inclinant, & manus ad terram demit-
nt, rurſumque ſe elevant, ac frontem
ngunt. Atque hunc clamorem in tantum
otrahunt, ut nimio quandoque clamore
iſſi, ſpumam alii ex ore emittant, alii ob
m ſibi clamoribus illatam facie nigre-
ant, & velut ſemimortui in terram la-
antur. His corporis afflictionibus Deum
maxime placari putant: imo quo majo-
em ſibi quis vim inferat, eo ſe gratiorem
eo fore arbitratur. Id quoque ſibi per-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 59

ſuaſum habent, negligenter orantium defectus & errores repetitione hac plurima corrigi & ſuppleri. Fœminæ plerumque precum tempore ad templa non admittuntur, nobilioribus exceptis, quæ & ipſæ raro accedunt, habentque locum à conſpectu virorum ſeparatum. Eas vero adeo negligunt & vilipendunt, ut nedum templo, ſed & paradiſo (ut ſupra diximus) excludant: una namque cum Chriſtianis ante fores cœli ſeu paradiſi eminus Beatorum gloriam eas ſolum inſpecturas nugantur. Præter publicam Seriphorum precationem, conciones publicas aut nullas, aut raras ad populum habent. Cum novus Baſſa aut Saniaccus inito Magiſtratu primo ſolemniter templum adit, poſt publicas peractas preces, populo concionaturus aliquis Seriphorum ſuggeſtum conſcendit, & concionem ſtricto ad terrorem acinace auſpicatur; auditores admonet, ut Mahometææ Legis memores illius mandata exequantur, ſeſe ejus defenſores alacres exhibeant, armiſque fidem tueantur, & propagent. Hujuſmodi & diebus Veneris, cum *Ramadam* (quod annuum illis eſt jejunium) celebrant, populo proponunt.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 59

CAPVT VI.

*adam ſive jejunium menſtruum, quotan-
is apud Turcas alioſque Mahometaos cele-
rari ſolitum. Feſta annua, & ſuperſtitioſa
Turcarum obſervationes circa Luna incre-
mentum & decrementum.*

R Amadam, vel Ramadan, ſeu Rama-
ſan, Turcarum jejunium, noſtro fere
junio Quadrageſimali reſpondens, ſin-
is annis per integrum menſem, ſed
n eundem obſervant; qui viginti no-
m aut triginta diebus conſtat. ſunt enim
rcarum menſes lunares omnes. Quo
mpore à crepuſculo, ad ſolis uſque oc-
ſum, donec ſidera conſpiciantur, vel
ta nox advenerit, nihil cibi potuſve
ſtant. Si autem jejunium hoc anno
nſe Decembri incidat, anno ſequenti
nſe Novembri id celebrabunt: ſic ſe-
enti ſerie pergunt. Annum ſiquidem
majorum traditione conſtare diebus
54 docent, quot nempe dies conſtituunt
nſtrua ſpatia duodecim: unde menſes
is ſunt errones, & incertis ſedibus va-
ates: quos tamen ſua ratione conſti-
unt & revocant ad Solis & Lunæ ſta-
s circuitus, anno interim Lunari u-
ntes ſuo poſtea modo accommodant
m ad ſolis converſionem. Anni princi-
um referunt ad menſem *Silchidſe* nomi-
, ſecundus menſis illis eſt *Mucharem*,
tius *Sepher*, quartus *Rebuil euel*, quin-
s *Rebuil acher*, ſextus *Dſciumaſiel*, Se-
ptimus

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 59

ptimus *Dſiumaſiel acher*, octavus *Rezeb*, nonus *Scaban*, decimus *Ramadan*, undecimus *Schevval*, duodecimus *Silcade*. Hoc autem jejunii tempore flagrantius omnes precibus incumbunt, & prolixius orant, eleemoſynas etiam largius erogant: orationem namque & eleemoſynam alas eſſe jejunii, nec ſine his gratum eſſe Deo jejunium arbitrantur. Si qui tamen tenuioris fortunæ homines non habeant unde aliis eleemoſynas largiri queant, hoc ſatisfacere, ac Deum placare, ſuæque ſaluti conſulere putant, ſi tempus, quod habent ab occupationibus vacuum, in viis publicis ſternendis conſumant, vel lignum, lapides, arenam, ad explendos hiatus hominibus vel equis periculoſos comportent, vel fontibus effodiendis, vel fontanis aquis, ad ciſternas, vel cellulas viis publicis vicinas, deferendis dent operam. Qui autem negligentius hac in re ſe geſſerit, vel quadrageſimam integram non jejunaverit, paradiſo nunquam potiturum, quin potius diabolum, quem *Scitam* vocant, recta eum delaturum ad inferos ſibi certo perſuaſum habent. Ne vero fraus aliqua fiat vel jejunio, vel orationi, ſed in officio contineantur omnes; Cenſores publici conſtituti ſunt, qui in tranſgreſſores animadvertunt, honeſtiores pecuniaria pœna multantes, humiliores corporis pœna affligentes. Licet autem interdiu à cibis abſtineant, nocte tamen quibuslibet liberaliter veſcuntur & indulgent genio, imo integras quandoque noctes crapulis conſumunt, tabernis ubique patentibus.

Ingen

ens ibi hominum concurſus, ſtrepitus,
rri, clamores infiniti. Hi cantilenas
cinunt, illi tympana cytharaſve pul-
ſa, alii venuſtis pueris adhibitis, turpi-
ii, impudiciſque confabulationibus, &
ractibus tempus terunt, ſuaque zerbe-
rgiter potant, Quicquid enim pleri-
di laboribus lucrati ſunt, hoc totum fere
th diſſipant, dilapidant, & diſperdunt
piter: ita ut non jejunium ad purgan-
m animam, & placandum Deum, ſed
us artificium quoddam ad ſaturandum
pus, & explendam libidinem, imo po-
i ad ſacrificandum Baccho & Veneri
endum ſit. Vltimo jejunii hebdomada-
feſto circa meridiem, prolixa à Santo-
pit precatio; mox etiam à cæteris, legi-
que demum ex Alcorano caput cui ti-
us eſt *Almeide*, hoc eſt Cœnæ. Interim
n mutuo manus faciemque exoſculan-
t, fælix fauſtumque Paſcha precantur,
entes *Baaram*, hoc eſt, Veniat vel ſit ti-
bonum Paſcha. Si quis alterum offen-
dit, veniam ab offenſo poſtulat, ac mu-
s injurias ignoſcunt: id enim ſi negli-
nt, Paſcha Deo haud gratum fore arbi-
ntur. Finito jejunio, ſuum *Vlubaaram*
e Magnum Feſtum, inſtar Paſchatis no-
i per triduum celebrant. Primo die (ut
ra retulimus) ab omni opere vacant,
teris non item. Iis vero diebus ex an-
ua conſuetudine paterfamilias etiam
perrimus vervecem mactat, epulatur,
ulgetque genio cum domeſticis. Hunc
rificii loco mactatum prodeſſe anima-
n ſaluti putant, imo eos ipſos verveces

omnes

omnes etiam paradiſi gloriæ participes quandoque futuros, ac pro dominis ſuis, qui eos in ſacrificium obtulerint, in extremi judicii die precaturos Deum, ſtolide exiſtimant. Sexageſimo à Baraam die alterum obſervant feſtum, quod *Chuſibaaram*, id eſt, Minus, vel Parvum Feſtum, vel *Chairbaatam*, hoc eſt, Religioſorum Feſtum, nuncupant. Eo namque tempore plurimi vel voti rei, vel religionis ergo Mecham ad Mahometis ſepulchrum peregrinantur, veniam peccatorum ſuorum illic impetraturi: atque hi ſoli feſtum illud per triduum obſervant, cæteri nequaquam, cum ad ejus obſervationem minime teneantur. Omnes inrerim manuum laboribus incumbunt, tabernas officinaſque ſuas aperiunt, & negotiationes exercent. Genizari vero ludicra populo exhibent: ſub porticibus quippe Chanorum ſive Caravanſarajorum pueros amictos ſplendide funibus inſidentes, & in aere libratos ſubvectant; libaque *Cachas* appellata ad ſummos fornices appendunt, auferenti præmium conſtituunt: à tranſeuntibus interim Chriſtianis munus expoſcunt, vel ab invitis exigunt. Liba hæc annulari forma ex farina frumentacea mixta ovis, croco illita, ſeſami aut coriandri ſemine ſuperſtrato conſtant. Cæterum multiplices apud omnes ſuperſtitiones deprehendas. Somniis autem inprimis multum tribuunt. Creſcentem & decreſcentem Lunam obſervant: creſcentem ſalutant, & adorant: Turcæ præſertim, qui in inctemento fæliciſſimum

m quoddam omen ponunt; eamque
ſigno militari habent, veluti fatali
dam lege ſuo Imperio propitiam.
creſcente Luna omnia ſua nego-
quæ quidem alicujus ſunt momen-
uſpicantur, exiſtimantes, maxima-
eſſe virium in adjuvandis conatuum
um ſucceſſibus: decreſcentem vero
rtunia & triſtia omnia portendere.
cum in itinere ſunt, ſubſiſtunt; nec
ova apparente Luna progrediuntur:
a curſu ejus & decurſu ſe ſuaque re-
omnia. Atque de Mahometæorum
s, ritibus, ceremoniis, templis, ſu-
itionibus hactenus ſatis. Reſtat ut
orum Eccleſiaſticis viris aliquid di-
us.

CAPVT VII.

variis Mahometaæ Legis Eccleſiaſticis vi-; eorum muneribus, conditione, & vitæ ere.

Abent quoque ſuos Eccleſiaſticæ di-
gnitatis viros, diverſis muneribus
rdinibus diſtinctos. Alii enim jus
nt, alii legem interpretantur, alii
oris præſunt ſerviuntque, ac ſa-
exercent, alii mendicantes, pau-
atem, quaſi abdicato mundo, profi-
ar. Auctoritate autem & dignitate
mum inter ſe differunt, atque alter
o dignior habetur. Supremum di-
atis gradum obtinet Muphtis, vel
htis, aut Mophti. Is enim reliquo-

rum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 59

rum eſt Princeps, & veluti Catholicorum ſummus Pontifex, ſacrorum Rex, ac ſummus juris Mahometæi Iudex: qui ut in alios ſui ordinis ſummam poteſtatem habet, ſic Eccleſiaſtica ſolus gubernat: quibus nec Imperator ipſe, nec ſupremi Vizires, nec Baſſæ cæteri ſe immiſcent. Hujus præcipuum munus eſt ut perpetuo obſervet ne quicquam in conſilio Principis contra Mahometis legem, aut in Mahomethææ religionis præjudicium à Supremis illis Viziribus ſtatuatur: qui licet omnes vel ſinguli pro Imperatoris arbitratu ad tempus moveri, vel excludi à conſilio poſſunt, Muphtis tamen nunquam excluditur, nunquam ab ingreſſu arcetur; ea ratione quod ſemper invigilare debeat, tanquam ſupremus ſuperintendens, & Mahometææ Legis Pontifex Maximus, ut ea perpetuo ſarta tecta cuſtodiatur: quam alioqui politici homines ex induſtria nunquam, ex negligentia tamen aliquando fortaſſe perfringerent, dum ad humana & civilia commoda nimis acriter mentis oculos intendunt; niſi aſſiſtens iſtiuſmodi graviſſimus Pontifex eos errantes in viam revocaret, & doctrinæ Mahometis ſubinde commonefaceret. Hanc ob cauſam prædictis Veziribus (qui numero quatuor intimi & ſupremi Imperatoris Conſiliarii ſunt) quaſi quintus extraordinarius perpetuo adjungitur: ejuſque tanta eſt auctoritas, ut quamvis ſive in caſtris, ſive in curia, lex à Principe, ſuprema ſententia omnes comprehendente ſubditos, feratur, nunquam deinceps revocanda; eadem tamen ſtatim

irri

m ſit, & nulla, ſi ab hoc Pontifice pro-
ietur Alcorano, & Legibus Maho-
s contraria. In aliis autem quæſtio-
s de lege Mahometææ, & difficilli-
& maxime obſcuris, ſolus exemplo
ificis ſummi, & veteris, & novæ Le-
ſeu Hebraicæ, & Chriſtianæ, contro-
as omnes determinat, ſupremum iis
n imponens, omni prorſus ſublata &
llatione, & cavillatione. Huic uni
ter ſummam in rebus Eccleſiaſticis
itatem, & quod Mahometis perſonam
c religionis officio gerat, Imperator
eum honorem exhibet, quem nulli
alium defert, ut quotieſcunque eum
dat hic Pontifex, Princeps è ſolio ſuo
rgat, admotaque pectori manu, &
iſſo in terram capite, eum veneretur.
erea hic Pontifex in omnes Legis
ometææ tranſgreſſores pœnas ſtatuit,
to promulgat, ceteriſque Magiſtrati-
exequenda mandat. Muphti ſucce-
Cadileſcheri, id eſt, Iudices ſupre-
alias Cadiaſcheri, id eſt, Iudices exer-
, numero tres, provectæ ætatis homi-
& Legis Mahometææ peritiſſimi:
ne Muphtis cauſarum multitudine di-
atur, eoque facilius in hoc ſuo mune-
batur, ei coadjutores & aſſeſſores
dati, & ex ſuo munere peramplos an-
im percipiunt redditus: quorum pri-
miniſtrorum omnium in Romania vel
pa, alter eorum, qui in Natolia, vel
Minori, tertius eorum, qui ſub Sul-
o Imperio ſunt, generalis eſt ſpecu-
r, & ſupremus ſuperintendens. Hunc

 Sely-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 59

Selymus ſecundus ejus nominis Imper
tor poſt devictos Mameluchos priorib
adjunxit: qui licet ordine poſtremus ſ
dignitate tamen & auctoritate prȩſtat cæ
teris, par Caliphæ Babylonio. Vna om
nes tantquam præcipui & primarii Mah
metææ Legis interpretes, & Doctor
eximii, Catholicorum Patriarchis reſpo
dent, & in Cadios, Seriphos, Santone
Choggios, Taliſmannos, Derviſioſque im
perium (ut diximus) habent, eoſque qu
ad Eccleſiaſtica monent, dirigunt, corr
gunt, & omnino quæ ſunt in ſacris age
da præſcribunt. Vt hinc facile quis v
deat etiam apud Turcas præcipuam hab
ri religionis curam, politicasque ration
ac moderari, ut nequaquam religioni a
verſentur, ſed cum Alcorani Legibus co
ſpirent, Eccleſiaſticorumque examini ſu
jaceant. Cadileſqueri præterea Cadioru
officia ſeu munia ſuo arbitratu conferun
ſed ab ipſis conſtituti ab Imperatore m
confirmantur. In hos item, ſi munus n
gligenter aut indebite adminiſtrent, v
alicujus criminis rei inveniantur, ſeve
admodum inquirunt, & animadvertu
acriter, eandemque auctoritatem fere
omnes magiſtratus exercent, quam ap
Venetos Syndici. Hos Cadii adeo ex
meſcunt, ut quando provincias inquiſiti
nis] ergo peragrare eos ſciunt, ſi ſcele
alicujus conſcii ſibi fuerint, ac plac
poſſe muneribus hominum ſeveritate
deſperent, eorum adventum non exſp
ctent; ſed publicum dedecus & ignom
niam veriti, fuga ſaluti ſuæ conſulant,

aliis provinciis ſeſe abdant. Nam quos
lpæ reos inveniunt, non ſolum exaucto-
nt, ſed & flagris (ac ſi vilis eſſent condi-
onis homines) acerbe admodum cædi ju-
nt. Si crimen eſt enormius, vel gla-
o, aut laqueo eos neci dant, vel ignibus
mburendos tradunt. Muneribus tamen
uri cupiditate pellecti) corrumpi ſe ſæ-
numero ſinunt. Cadileſqueros ſequun-
r Cadii, poteſtate Epiſcopis noſtris aſſi-
ilandi. Iudices hi ſunt ordinarii, qui
divortiis, cæteriſque civilibus cauſis in
iqua urbe vel oppido cognoſcunt, in eos
i blaſphemi ſunt, qui vinum bibunt, qui
mplum precationis tempore non fre-
entant, nec Quadrageſimam obſervant,
l ſimile quidpiam contra conſuetum re-
gionis uſum committunt, atque in legem
ccant, animadvertunt. Nobilioribus
l ditioribus mulctam pecuniariam im-
onunt, humiliores flagris affici jubent:
tamen hos etiam aliquid in bonis
abere ſubodorent, quo corpus redi-
ant, pecunia mulctandos cenſent.
hriſtianos quoque & Iudæos, ſi quid
iminis commiſerint, puniunt acerri-
e, etiam capitali pœna, ſi cum Maho-
etana quapiam rem habuerint, vel
ahometææ Legi maledixerint, vel cum
ahometæo contra Prophetæ ſui Le-
em diſputaverint, eumve Chriſtianam
dem docere præſumpſerint, vel Muſ-
lmannum deteſtati fuerint. Maxi-
um ſiquidem ſcelus exiſtimant, ſi quis
hriſtianorum Muſſulmanno maledi-
t. Muſſulmanos autem vel Muſli-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 59

manos ſe vocari volunt Mahometæi; aventque maxime ſalutari ſe hoc nomine, cum id recte credentes & orthodoxos ſonet: alienæ namque legis cultores cum infideles reputent, ſe ſolos tali nomine dignos arbitrantur. Cæterum in controverſiis civilibus dijudicandis, Veteris Teſtamenti leges ut plurimum ſequuntur. In exercendis vero litibus quæ ferme incidunt ob matrimonia & divortia, unuſquiſque ſuam propriam agit cauſam, ſibi quiſque defenſor, non alius: nullus ibi advocatus, nullus procurator, nullus ſollicitator: verum utraque pars judicem adit. Is momento temporis rem tranſigit, litemque decidit. Si quis probare quid habeat, ſcripto, vel teſtibus, vel juramento probat, juratque hic ſuper Euangelium, ille ſuper Talmud, alter ſuper Alcoranum. Nullæ præterea dilationes, nulla juris ſubterfugia, ſed ſummaria omnia judicia. Nec enim ſciunt quid ſit Sententia interlocutoria, quid Appellatio, quid Reviſio. Vbique eſt ſententia definitiva: & ferme lis ſopita eſt, antequam conteſtata. Succedunt Cadiis Santoni, vel Hoggii & Taliſmanni: illi Presbyteris, hi Diaconis Catholicorum aſſimilandi. Templis namque inſerviunt, ſacra peragunt, ad Preces horarias populum convocant, Precibus vacant, concionantur, ſed rarius, Hymnos Cantica, Pſalmoſque ſacros in Meſſitis concinunt: Scribarum præterea ſeu Notariorum munere funguntur. Nulla tamen illis circa curam animarum occupatio, neque ullis in ſcripturis ſacris, aut etiam in
huma-

maniore literatura eruditiores ut eva-
ſt, curant quicquam : ſed ſatis ſibi eſſe
ant ſi Alcoranum legere, & ſecundum
ram interpretari queant; quoniam non
gari, ſed veteri Arabica lingua à Ma-
mete eſt traditus; & nefas exiſtimant,
ulgari lingua interpretatus deſcribere.
Eliguntur Sacerdotes à populo, ſti-
dium autem accipiunt è publico. Vxo-
iberis, & familiæ dant operam : quod
ipendium non ſufficiat propter multi-
inem forte liberorum, agriculturam
rcent, jumenta curant, mercantur,
ram capiunt, vel mechanicis artibus
dant, quibus victum ſibi ſuiſque pro-
ant. Ex his nonnulli Mauris Seriphi
biles, Turcis Emiri, vel Seithi dicun-
, & viridibus thulipantis à cæteris di-
cti, in ſumma apud omnes veneratione
entur, eo præſertim intuitu, quod à
hometis ſtirpe progeniti, vel ab Ali
pheta originem ducere communi opi-
ne dicantur. Præter hos, & eos, qui
hometis ſepulchrum viſitarunt, thuli-
to vel veſtitu ullo viridi uti licet ne-
ni : piaculum quippe ingens putant vi-
e quempiam adhibere capiti tegumen-
,aut viridi indui veſte,qui genus ſuum
Mahomedem vel Alim non referat, vel
homedis ſepulchrum non adierit. Hinc
am Chriſtianis & Hebræis, calceis,ma-
is, tibialibus, aliiſve interioribus veſti-
viridibus indui, lege vetitum eſt, pœ-
conſtituta in eos qui contra faciunt. Ad
c ſacerdotes omnes, cujuſcunque ſint
dinis, proprer officium, & quod cœle-

 ſtia &

ſtia & Divina tractent, à ſervitute liberi ſunt, & ab omnibus exactionibus, tributis, & aliis oneribus immunes, nec pendunt teruncium, cum tamen reliqui omnes Imperatoris ſubditi, cujuſcunque demum conditionis ſint, vectigalia fiſco ſolvant, ac cæteris exactionibus & oneribus ſint obnoxii. Neque ſolum Seriphi in maximo apud omnes ſunt pretio, ſed & cæteri Eccleſiaſtici plurimum à reliquo populo honorantur: putant enim Mahometæi ad legis & religionis ſuę honorem & laudem vel maxime pertinere, ſi Sacerdotes honore afficiantur, quem quidem honorem legis providentia, & Imperatoris voluntas, ac populi pietas Sacerdotibus tribuendum duxit, & longo uſu confirmavit, nec immerito: Nam ſacerdotum ſplendor & exiſtimatio ſine dubio ad ipſius religionis gloriam redundat, nec fieri poteſt quin religio illa ſordeat & negligatur, cujus miniſtros populus contemnit, & deſpicit, neque ulla veneratione proſequitur,

CAPVT VIII.

Agonizantium Mahometaorum ſtatus & conditio, eorum teſtamenta. Mira quadam ſomnia de animarũ ſtatu in diem uſque judicii. Mos item ſepeliendi mortuos. Eorum cœmeteria. Vulgarium ſepulchrorũ forma & primatũ monumenta; itemq; parentalia. Necnon Chriſtianorũ & Hebraorum cœmeteria & ſepulchra.

PRiuſquam modum ſepeliendi mortuos Mahometanis uſitatum, eorumque cœme-

meteria & ſepulchra deſcribamus,
præpretium duximus, nonnulla quæ
otantes, dum ſe è vivorum contuber-
migraturos arbitrantur, curare ſum-
pere ſolent, quidque de defunctorum
ante judicii extremi diem ſentiant,
mmemorare. Seperius retulimus,
numetæos omnes luſtrationibus, elee-
ſynis, jejunioque plurimum tribuere,
ue peccata, quantumvis enormia, pur-
i poſſe exiſtimare, attamen ſi quid vi
atum ſit, aut alteri debeatur, id etiam
ituendum, & ſolvendum, ſi non ve-
ſaltem apparenter, exiſtimant. Hinc
ina laborantes morte in primis operam
t, ſyngraphum ſolutionis à credito-
us ut nanciſcantur, etiam ſi veram ſo-
ionem non præſtiterint, reſtituerint-
ablata, eoque velut præſtitæ ſolutio-
teſtimonio capiti agonizantis ſuppo-
; ſatis factum debito putant: quini-
etſi quandoque morientium amici
familiares ſyngrapha hujuſmodi à
editoribus vi etiam & metu extor-
eant, crimini hoc ſibi à Deo nequa-
am verti, ſed perinde prodeſſe de-
ncto, ac ſi vere ſatis feciſſet, putant.
quas vero furto, latrociniis, alliſve
alis artibus divitias ſibi conflaverint,
neſciant quibus reddi debeant, tum
cuniæ ſummam aliquam xenodo-
iis legant, vel balneum publicum e-
gi, ant Meſſitam certo numero lam-
dum illuſtrari, Santoniſve annuam
eemoſynam elargiri, aliave pietatis
pera (de quibus in præcedenti capite

 egimus)

egimus) pro ſe fieri teſtamento ſtatuun quod à Santonis Seriphiſve plerumqu conſcribi ſolet. Quia vero per fas & ne fas ut plurimum opes cumulant, majore idcirco bonorum partem Meſſitis & xe nodochiis legandam, vel in uſus prædi ctos convertendam ſatagunt, reſiduo ha redibus relicto; hac lege, ut uxorum ir primis dotes, ſervorum mercedes ac cæ tera debita ſolvant, ſuiſque ſatisfacia creditoribus. Neque tamen hæreditate ſtatim à morte teſtatoris adire hæredibu liberum eſt, ſed eam à jure Imperatori redimere, & à magiſtratibus enundina neceſſe habent, niſi defunctus ex eoru numero ſit, qui libertate gaudeat, quiqu privilegio Imperatoris libere de boni ſuis ſtatuere poſſit. Teſtamento confe cto, ubi ſupremum ſpiritum ægrotum du cere animadvertunt, Santonum advocan Is Alcoranum ei imponit, atque ex e caput quoddam *Chaberet elizi* nomine, i eſt, Tractatum Ieſu Chriſti ſepties legit id enim animam agenti viatici loco fore ac facere ad certam ſalutem, credunt Quam tamen non ſtatim defunctos conſe qui, ſed (ita dictante eorum Zuna) i ſepulchro quemque ſuo in diem uſqu judicii manere, ibique, prout in vit hac mortali ſe geſſerit, vixeritque, vel ab Angelis conſolari, vel pœnis affligi. Mo enim atque ſepulchro quis conditur ad tumulum defuncti accedere Ange los duos piceos, *Mungir & Quarequi* dictos; horum alterum clavam ferream alterum uncum tenere, eoſque jubere

cada-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 59

daveri ut elevato capite in genua ſe
igat, induatque animam; quam ut in-
it, ab utroquo Angelo interrogari, num
ahometis legem obſervaverit. Quod
bonam anteactæ vitæ reddat rationem,
s diſcedere, ac duos alios inſtar nivis
ndidos eam accedere. Hos ſeſe cuſto-
s ac ſocios defuncto adhibere, aſſiſtere
ſublevare jugiter in diem uſque judi-
i. Sin malam, remanere nigros, &
nc clava ferrea defuncti caput tantis
ribus contundere, ut unico ictu ulnis
aſi ſeptem corpus defuncti in terram
igat; mox illum pari impetu unco fer-
o defuncto vulnus infligere, eumque è
rra eruere: atque hoc horrendo ſuppli-
o continuo miſerum uſque ad extre-
um judicii diem torquere, Hinc vero
nteola, quibus cadavera involvunt, ab
no & ſupremo (ut ad Angelorum impe-
um caput tollere, & in genua ſeſe eri-
ere facilius poſſint) non conſuunt. Ne
men hujuſmodi pœnis reddantur obno-
i, valentes profundunt vota & preces in-
es, his verbis: *Libera nos Deus ab Angelo
terrogante, à tormento ſepulchri, & à via ma-*
Cadavera, priuſquam ad ſepulturam ef-
rantur, lavari proximiores conſangui-
i quam diligenter curant, aromatibus
ſuper, atque aquis odoriferis ungunt,
lorantque, ne fœtore cubicula infi-
antur. Non enim capulis (ut apud nos
oris eſt) includunt: ſed feretris Ita-
rum more imponunt: mox thulipan-
m capiti addunt, & melioribus ve-
bus induunt, ornantque floribus, at-
que

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 59

que ita omnibus conſpicua efferunt. Præeunt viri frequentes, & primo ceroferarii cum candelis, monachi illorum, dein Sacerdotes, poſtremo conſanguinei, non bini uti noſtrates ſolent, ſed confuſim, Pæana canentes ſuum, *la illah illa allah*. Feretrum poſt hos quatuor aut ſex ad ſummum geſtant bajuli. Subſequuntur fœminæ, Mahometæo ejulantes ritu, voce ſtridula, lugubrique. Ad ſepulchrum ut ventum eſt, conſiſtunt, lapidem removent, foſſam effodiunt, corpus veſtibus ſpoliant, rurſum goſſipino linteo aut ſindone illud involvunt, ac tegunt: atque ita facie ad cœlum verſa, brachiis, manibuſque extenſis, ac lateri admotis, non in crucis modum complicatis, neque pectori impoſitis, ut apud Italos moris eſt, ſepulchro impoſitum terra operiunt. Interim dum hæc ſedulo curantur, conſanguinei, ceterique qui proximi ad feretrum adſtant, ſuum *la illah* concinunt; idque in tantum protrahunt, donec omnia quæ ad funus pertinent, rite peracta ſint. Sæpius etiam amici cum luctu ad monumentum redeunt, & pro defuncti anima eleemoſynas pauperibus diſtribuunt. Solent quoque plerique religioſis in funere prodeuntibus plena manu eleemoſynas impertiri: quod ſi defunctus pauper fuerit, nec habeat unde religioſis funus comitantibus ſatisfiat, plateatim collectæ pecuniæ in eleemoſynam illis elargiuntur. Cœmeteria juxta vias publicas pleraque poſita ſunt, ut tranſeuntes ſe mortales reminiſcantur; Deumque pro

ſalut

re defunctorum precentur; extra ur-
tamen & oppida: in urbibus oppi-
e conſpicias nulla; cum id lege veti-
ſit, ne cadaverum fœtoribus urbes
iantur. Eademque de cauſa etiam re-
ius ab urbe pecora ſua mactant, ex-
ant, & exenterant. Qua in re vete-
Romanorum ſecuti ſunt morem; qui
n urbe ſepelirentur aut cremarentur
ortuorum cadavera, legibus ſtatue-
quemadmodum id etiam lege Duo-
m Tabularum ſancitum conſtat: cujus
a ſunt: *In urbe ne ſepelito, neve urito.*
n tamen ante id tempus in domibus,
s ſinguli incolebant, doliis, aut vaſcu-
cadavera, aut demortuorum cineres
derentur: unde Lares (quos domeſti-
vocitabant Deos) colere antiqui cœ-
e. Neque Romanis tantum, ſed He-
is quoque olim uſitatum fuit ſuos ex-
oppida ſepelire mortuos, ut in viduæ
mitanæ filio unico à Chriſto reſuſ-
to videre eſt: idque è Legis Moſai-
elo: vetuit enim Lex, ne quis ſe con-
u cadaveris coinquinet; in quam
minus quis impingeret, voluit Syn-
ga ſepulturas longius abeſſe. Solis
m melioris notæ Santonis, aut prin-
ibus viris, ſuis impenſis mauſolea
ſepulchra intra urbis mœnia habere
miſſum eſt: quod item ab antiquis
manis accepiſſe videntur. Sunt au-
Turcarum cœmeteria ampla, ac la-
patentia: plebeiorum plerique ſub
tumuli unius fere viſuntur formæ,
idei omnes, ac tres, quatuorve, ad
ſummum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 59

ſummum quinque pedes longi, inſtar cu-narum, ſuperſicie plana, canaliculam in medio continentes, quam terra implent floribuſque, aut herbis odoriferis exornant. Extrema ſepulchri latera ſupra mediam ſuperficiem quaſi ſeſquipedem eminent, in frontiſpiciis demortuorum nominibus ac die obitus, Arabicis literis inſculptis. Inter vulgaria hæc ſepulchra quibuſdam in locis Circaſſorum veterum ac primatum Mauſolea conſpicias plurima, non pyramidalem, ſed ſphæricam ſeu Meſſitarum formam referentia: aliqua etiam Chriſtianorum monaſteriis, neque minora, nec ſtructuræ magnificentia ornatuque inferiora, Meſſitam, porticum clauſtra ambulatoria, variaque cubicula continentia, in quibus ditiores, Taliſmannos ſuis ſumptibus alunt: qui ſacra inibi in demortuorum memoriam peragunt, Preceſque, ac Pſalmos, humi divaricatis ſedentes cruribus, quotidie ad certum numerum pro anima fundatoris juxta ejus ſepulchrum obmurmurant. Id ex marmore, quadratæ tumbæ inſtar, panno viridi coopertum, cui à capite defuncti thulipantum è lino ſubtiliſſime contortum ſpiris candidiſſimis, quo vivus uti conſueverat, itemque oramenta equeſtria, galea præſertim, & acinacis ſuperpoſita ſunt. Santoni vero, cum nefas eſſe putent in templis quemquam ſepelire, non in ſuæ curæ commiſſis Meſſitis, ſed juxta eas ſua ſepulchra habent: quæ muro, cancellis ferteis impoſitis, prætereuntium conſpectui patent. Mar-

rea hæc, vel lapidea ſunt pleraque, onga, ad quadratam tamen formam edentia; ſuperficie plana, duobus, triæve circumſepta gradibus, canaliculas medio exciſas, ad modum vulgarium nulorum, licet latiores, continentia: is terra pariter impletas floribus atque bis odoriferis ornant. Alii Palmis, vel eis ſepulchra circumſepiunt; quarum ci fructibus ob demortui reverentiam igioni habent. Illud vero inprimis randum, quod nullo fere mortis timore cantur, neque etiam à peſtifera contaone ſibi præcaveant. Si cauſam ſciſcite, Divinæ vindictæ morem eſſe gerenm, nec ejus voluntati renitendum, nenemque mortem poſſe effugere, nec deſtinato evenire ajunt: ideoque frua vitari loca peſte infeſta putant: irrintque Chriſtianos, qui tanquam divi ordinationi reſiſtentes luem peſtifen fugiendo declinare ſe poſſe autuant. Cæterum fœminæ ſingulis diebus vis (qui Mahometæis profeſtus hebmadarius eſt) frequentiſſimo concurſu ſuorum coſanguineorum ſepulchra, eces, Sacraque pro ritu Mahometæo ibim dicturæ, conveniunt, eaque ramis ndentibus, & herbis odoratis, in aquam igidam intinctis, adſpergunt; hærentque à prima uſque in ſeram lucem, pane, ſeo, carnibus, aliiſque obſoniis, quibus turæ neceſſitati eo die ſatisfaciant, ſem allatis, miſcentes hoc modo cum ſupicationibus & parentalia. Chriſtiani itēe Hebræi extra urbes & oppida ſua

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 59

quoque peculiaria cœmeteria habent; ſe
à Mahometæorum longe remota: quæ ſa
xorum forma, ſepulchris impoſita, eorum
que inſcriprione internoſcuntur. Chriſtia
norum namque ſepulchra, maxime Occi
dentalium, ſaxa habent oblonga, & qua
drangula, longitudinis pedum quinque
circiter, nominis defuncti inſcriptionem
atque diem obitus Latinis verbis conti
nentia. Hebræorum quadrata, & mino
ra, ac Hebraicis characteribus inſignit.
Neque hæc cœmeteria gratis Chriſtiani
& Hebræis concedi quis putet, ſed ve
ctigal inde ſolvendum Imperatori nove
rit. Vbicunque enim ſive Chriſtianum
ſive Hebræum mori, ac ſepulchro con
contingat, pro cujuſque conditione tri
butum penſitare coguntur omnes. O
rientales Chriſtiani, itemque Hebræi gro
ſos aliquot pro jure ſepulturæ exſolvun
Occidentales vel Europæi majus tribu
tum dependunt. Si Conſul vita funct
fuerit, quadraginta quinque cechinos,
mercator, ſex, reliqui tres. Soli ve
Mahometæi ab hoc tributo immun
ſunt.

CAPVT IX.

Varia quadam circa Syriæ indigenarum mor & conditionem tam Mahometaorum, qua Chriſtianorum.

SYriæ indigenæ vel Mahometæi, v
Chriſtiani, vel Hebræi ſunt. Mah
metæi in Turcas & Mauros diſtinguu
ti

: Turcæ ut plurimum divites ſunt, &
ibus præſtant cæteris. Horum alii ne-
ciationibus incumbunt, alii Mahome-
æ Legis ſtudiis addicti, vel Meſſitis ſer-
unt, vel magiſtratus obeunt: alii vel am-
, ut Genizari, Spahi, vel Timariotæ,
Imperatore merent ſtipendia, vel no-
lium, ſeu primatum dignitate gaudentes,
gi titulo clarent. Mauri contra nume-
præſtantes (nam qui ruri degunt, oppi-
que & pagos incolunt, fere omnes
uri ſunt) mechanicis plerique artibus
diti (quarum omnium opifices aſſe-
untur egregios) manuum laboribus vi-
nt. Homines etenim induſtrii, laboris
inime pertæſi, atque inediæ patientes,
dorem ocio potiorem ducunt. Plurimi
men vel mercaturam, vel agriculturam
ercent, vel Meſſitis inſerviunt. Reliqui
l Imperatori militant, vel ſervilibus
eribus ſibi victum quæritant, vel ſtipe
endicanda vitam tranſigunt. Ad u-
m vero omnes imbelles, effœminati,
ermes, molles, ac timidi vitam agunt
glorii, & Turcicum jugum, inviti licet,
runt. Arma illis nulla, arcu, ſagittis, &
rvo ad latus pugione (quem *Cugnaram*
cant) exceptis. Quo vero pugnaciores
que audaciores appareant, dum iter
unt, pectore & brachio dextro nudi in-
dunt, induſio veſteque ad tergum reje-
is: quo corporis habitu ſibi mire applau-
nt, ac ſe viros putāt, & bellatores egre-
os. Turcæ vero otioſam plerique agunt
tam, laboris pertæſi, & mechanicarum
tium oſores, & rudes; comeſſationibus,
otio,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 59

tio, luſibus, potationibus, aliiſque rebus
frivolis integros dies abſumunt. Nobilio-
res venationibus ut plurimum dant ope-
ram; vel armorum exercitationibus, equi-
tationibus, haſtarum concurſibus, vel la-
trunculorum luſibus tempus terunt. Hinc
marceſcentes otio, voluptatibus omnifa-
riam immerſi, nihil fere præter Mercu-
rium & Venerem tractant: quinimo, quo
in Venerem ſunt ardentiores, eo ſe Maho-
meti gratiores eſſe arbitrantur; tantum-
que Veneri tribuunt, ut etiam in carnis
deſideriis, ac comeſſationibus dies feſto
agi debere exiſtiment. Cæterum in fa-
miliari colloquio, ac mutuis officiis, &
quotidiana converſatione ſatis huma-
nos & civiles ſe exhibent: frequentibus
namque honoribus ſe mutuo proſequun-
tur, & ſalutant ſedulo, ac comiter. Mi-
nor majori cito loco cedit, tranſeunti
aſſurgit, caput inclinat, non aperit, ſed
manu dextra ad pectus applicata, vel
capiti impoſita, capite inclinato hono-
rem exhibet. Vulgaris autem Turcarum
ſalutatio hæc eſt, *Salam aleck*, id eſt, Sal-
vet te Deus, vel Pax tibi: cui reſpondet
alter, *Alecieme Salam*, quaſi dicat: Tibi
quoque pax, vel, Reddat ſalutem tibi
Deus, qui me ſalvum jubes. Maurorum
hæc, *Sabalcheir*, quod nobis eſt, Fœlix
ſit tibi dies, vel bonum mane: ſubjicit
alter *Sanacheir aſia*, hoc eſt, Et dies & an-
nus uterque ſit tibi fœlix, vel, Tibi bo-
ſanitas. Chriſtianis ſalutem non impre-
cantur: hac enim illos indignos exiſti-
mant. Obvio tamen, & maxime noto, au-

cum

a ejus accedunt ædes, *Marchaba*, dicunt;
d nobis eſt, Bene venias, ſeu Fauſte ad-
Cæteroquin Turcæ omnes hoſpitalita-
plurimum gaudent, advenas ad capien-
n cibum ſæpenumero liberaliter invi-
: pretium ſi quis exigat, ruſticitatis
ximæ loco ducunt: cujus rei & nos in
ere ſæpe experimentum fecimus: nam
cibi comeſtionem & communionem
quenter invitati, aſſentientes eis grati
mus, renuentes vero deſpecti. In eo
pque laudandi, quod nullus tam durus
us eis contingit, ut fracti impatientia
rigantur in blaſphemias: id quod (proh
or) apud Chriſtianos nimis commune
Verum quicquid Turcis Mauriſque
enerit, non ſtomachantur, ut plerique
d nos ſolent, ſed illud habent in ore,
han allah, hoc eſt, Laus Deo. Vulgare
rorum idioma Arabicum eſt: in urbibus
em oppidiſque primariis etiam Turci-
utuntur, maxime Turcæ, primateſque
i, & milites Genizari: qui & Arabicam
pque callent linguam, quam quidem
ximi æſtimant, nec in minori pretio ha-
nt, ac nos Latinam: nullumque fere in-
nias Turcam, nobilem præſertim & ho-
tiorem, qui Arabicum ignoret idioma,
am extra Syriæ provinciam: quinimo
eo omnibus cordi eſt, ut eo paſſim in-
hi liberos curent, quo doctiores eva-
nt, legiſque ſui Mahometis incumbere
diis commodius queant. Hac enim lin-
a ſacra ipſis volumina conſcripta ſunt,
preces publicæ & privatæ, pſalmi
m, cantica, hymnique in Meſſitis fiunt.

L Publicæ

Publicæ idcirco per urbes paſſim ſpectantur ſcholæ, ubi pueri Arabicis literis dant operam. In hoc autem toti ſunt, ut à primis annis ad verbum ediſcant Alcoranum, & infigant memoriæ librum, quem non intelligunt. Neque vero ullis in ſcholis hic comparet codex, ſed ludimagiſter è memoria depromit penſum, & in tabula lignea deſcribit: id puer reponit in animo, & poſtridie alterum ſcribitur penſum: donec anni aut biennii ſpatio totum ediſcat Alcoranum, ideoque multo plures reperias qui teneant ſic Alcoranum, quam qui ipſum habeant domi codicem. Poſt hunc ad verbum ediſcunt libellum, in quo præſcriptæ ſunt gentis ceremoniæ: nec tamen eis quippiam declaratur, niſi quantum aſſequuntur commercio ſermonis vernaculi; qui tametſi diſtat multum ab ea ratione quæ conſpicitur in libris, tamen magnum adfert aditum ad percipienda pleraque vocabula. Hinc jam pergunt ad Grammaticam, quæ mille diſtichis compoſita eſt. Hanc verſuum chiliadem tabulis ſuis commendant memoriæ, & quotidie apud præceptorem penſum reddunt: nam in ſcholis nullus comparet codex. In hac Grammatica ferme biennio aut triennio verſantur. Inde ad altiora pergunt aliis in ſcholis. Sunt namque & alii in urbibus ludi literarii, quos doctiores, & in Grammatica jam verſati frequentant, in iiſque Mahometis ſui atque Imperii civilibus politiciſque legibus ſtudent, & doctoribus ſcholaſticis inſudant, ut poſtea ad magiſtratus obeundos digniores reddantur. Li-
berali-

talibus ſtudiis nullam navant operam: neque enim Philoſophiam,aut Medicinam, aut Matheſim,aliaſque artes liberales quicquam curant,ſed negligunt prorſus, atque inutilia ſtudia putant. Pauci ſaltem Dialecticam, Rhetoricã, & artes reliquas attingunt. Etſi vero invenias aliquos,qui Medicinam calleant, profiteanturve; quam ex Avicennæ,Hippocratis, & Meſuæ libris Arabice conſcriptis hauriũt, rariſſimi tamen eam exercent,manente interim Medicinæ ſtudio ut plurimum apud Hebræos; qui ubique fere locorum apud Turcas & ſub Turcica ditione eam profitentur, & exercent. Hi namque linguarum peritiæ ſtudioſiores quam Turcæ,Maurique,Hebræorum,Græcorum,atque Arabum ſcriptis adjuti, luculentius Medicinæ artem addiſcunt, doctiores & peritiores evadunt cæteris Orientis populis: adeo ut & ipſe Imperator eorum opera in re medica,cæteris poſthabitis, utatur. Verſibus autem componendis utraque lingua & Turcica & Arabica multi cum Turcæ tum Mauri tempus omne impendunt: quibus egregia & præclara ſuorum Imperatorum, ac Ducum, & fortium virorum geſta factaque narrant, laudeſque ſui Mahometis decantant. Typographos nullos habent, prælaque ignorant. Hinc libri eorum non typis excuſi, ſed à publicis Scribis conſcripti proſtant: ideoque & rariores & cariores habentur. Magni autem laboris eſt hic aut emere codices, quod nullæ ſint tabernæ librariæ, aut hinc iſtas merces avehere; ideoque difficillimum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 59

parare ſupellectilem librariam. Ea vero ratione calcographos nullos admittunt, quod pernicioſos & reipublicæ & fidei eſſe autument. Hinc enim fidei noſtræ ſchiſmata & hæreſes pullulare ajunt. Scribarum plerique ſupra genua ſcribunt, non pennis anſerum, ut nos, ſed calamis, more veterum. Charta vero utuntur non è membranis, aut linteis noſtro more confecta, ſed goſſipina, eaque candidiſſima, & lævigata, quam ſupra aſſerem complanatam cote, ſeu dente, aut conchylio aliquo mirifice poliunt, & nitidam reddunt. Mos hic ſcribendi & chartæ uſus omnibus paſſim Orientis populis communis eſt, Scribi præſertim & Chiecagiis, qui ingens e munere ſibi lucrum comparant. Charta autem Occidentalium more haud qua quam complicant, ſed in longum proten ſas convolvunt; conſcriptas ad alios uſu non accommodant, ſed religioni habent, & crimini vertunt ſi quis id faxit: putan enim Dei nomen deſpici ſi forte in iis de ſcriptum fuerit. Plerique ſyngrapho no ſua manu ſubſcribunt, ſed ſigillo æreo (cu nomen cujuſque proprium inſculptum eſt atramento madefacto id firmant. Sigill tamen Occidentalium more ullis in lite ris non utuntur, ſed contenti nudis literi ſi nomen adſit mittentis, vel ſyngrapha cætera vana reputant. Cæterum cunc matrimonium ineunt, & uxorati ſunt etiam Eccleſiaſtici, exceptis Draviſiis: qu bus connubia licet vetita ſint, adulteria t men, & ſtupra, ac nefanda contra natura peccata impune committunt. Neque u

co

ontenti, etiam duas, treſve & plures ſibi
pulant Mahometæi uxores. Mahometæa
quidem lege quatuor cuique legitimas
mul ducere uxores permiſſum eſt. Has
iam prout libet dimittere, aliamque in
cum miſſæ ſubrogare liberum eſt: ea ta-
en lege, ut quaternum repudii nume-
m non excedant. His pellices, & man-
pia, quotquot volunt, atque alere poſ-
nt, adjungunt, quæ illis velut uxores
cundæ notæ ſunt. Lex enim Mahometæa
mptas aut bello captas tot habere cuique
rmittit, quot quis nutrire valet: illiſ-
ue pro voto uti, & revendere pro arbi-
atu, modo ſteriles fuerint, haud qua-
uam gravidas. Quam enim herus ex ſe
ravidam agnoſcit, hæc ſervitutis excuſſo
igo libertatem perpetuam adipiſcitur,
eque amplius ſervituti obnoxia reddi,
ut revendi, ſed donari tantum poteſt. Ne-
ue ſolum extraneas fœminas, ſed agna-
s quoque & affines ducere uxores Al-
orani edicto conceditur. Quod ea ratione
ſtitutum dicunt, ut genus uniuſcujuſque
ropagetur, & ex duplici conjunctione
micitia inter eos firmior reddatur, mu-
aque benevolentia commodius conſer-
etur. Nec mirum cuique videri debet
ahometæos omnes tantopere intempe-
antiæ & rei venereæ eſſe deditos, ac
elut bruta peeora ſolam carnis volupta-
em, ſolam libidinem ſpectare, cum &
pſum Mahometem eorum prophetam,
ffrænis licentiæ hominem, & plane bel-
uinum, ſexdecim aut ſeptem ſupra decem
xores habuiſſe autores tradant; trede-

 cim

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 59

cim ſaltem Chronicon Turcicum ei fuiſſe
uxores nō diſſimulet,quibus & concubina
plurimas adſciviſſe, atque etiam aliorum
uxorum adulterio ſe polluiſſe ſcribunt hi
ſtorici.Quę tamē omnia ſua adulteria,ſcor
tationes, & libidines Deo adſcribere, a
tantæ fœditatis Deum ipſum auctorē con
ſtituere,ac jactare patronū,non eſt veritus
Deum enim hæc ſibi omnia conceſſiſſe, &
ſibi uni decem aliorum Prophetarum i
coeundo virtutem & fortitudinē tribuiſſe
audaciſſime auſus eſt gloriari. In contra
hendis vero nuptiis non noſtratium more
ſponſæ à parētibus dotatæ ſponſis offerun
tur,ſed ſpōſi,ſive Turcæ,ſive Mauri,doten
ſponſæ conſtituunt, & propemodum à pa
rentibus emunt: quæ quidem conſuetud
apud omnes Orientis Chriſtianos etian
viget,eamque veteribus uſitatam fuiſſe ſa
cræ produnt literæ.Nova nupta,pridie qu
cum viro congrediatur,ſolemni pompa nu
meroſa propinquorum comitante caterva
accēſis præaltis cereis,ad balnea procedit
Poſtero die ſponſus dona Cadio mittit,pe
titque de dote jam ſoluta dotale ſibi cōfic
inſtrumentum. Hac veſtes, & ornatus om
nis muliebris, cæteraque ad uſum ſponſæ
neceſſaria comparantur. Mox ſponſi Sago
ſius (nos Paranymphum recte dixerimus
plurimis comitatus ſponſi convivis, inſtru
mentiſque muſicalibus , ædes ſponſæ ade
quitat, & ſumpto cū ſuis,in ipſo veſtibul
aut impluvio domus,jentaculo,ſponſam e
vocat,quam à patre ſibi traditam,equo im
ponit,atque ad ædes ſponſi ducit, egregi
apparatu. Præcedunt tibicines, & tympa
niſtæ

tæ, ſubſequuntur varii generis utenſilia,
nnis ſupellex ſponſæ, omniſque ornatus
uliebris, equis (qui à ſponſi ſponſæque
ancipiis manuducuntur) impoſita. Inter
ec media ſub umbella equitat ſponſa, ve-
ta facie, ac tela goſſipina tenuiſſima ob-
luta, cujus utrumq; claudũt latus ſponſæ
diſſequæ, & nutrices plurimæ, pedites
mnes, luctuoſo ululatu & voce ſtridula
eræ deplorãtes virginitatem. Illa interim
icunque obvio, noto maxime honorem
hibet, capite nõnihil inclinato, quod alias
eminis non licet. Accedens ad limen ſpõſi
x equo deponitur: cui obviam ſponſus oc-
urrit, gratulabũdus excipit, & ad penetra-
a introducit; nuptiaſq; eo die cum amicis
elebrat, fœminis à viris ſeparatim epulan-
ibus. Cœna cõpleta choreas ducunt, & tri-
udiis terunt tempus. Poſt horas aliquot à
agoſio ad ſponſi thalamum ducitur, tradi-
urque eunuchorũ cuſtodiæ: mox ab acce-
ente ſpõſo develatur: quæ ſi ipſa exuere ſe
eſtibus recuſet, aut differat, à ſpõſo, ejuſve
cubiculis exuitur, & lecto imponitur. Po-
ridie rurſum cum ſuis balnea repetit, mi-
ori tamen ac conſanguinearum tãtum co-
nitatu; lota denique ad domũ mariti læta
educitur. His quidẽ ceremoniis nobiliores
œminæ nuptias celebrant, cæteræ non
tem. Id unum ab omnibus obſervatur, ut
lotatæ prius ac lotæ maritis tradantur.
Quod ſi quandoque Turcarum Maurorum-
ve quiſpiam tædio, vel leviori quavis cau-
a, imo nulla, ex primariis aliquam ſibi
amplius habere uxorem nolit, ſoluta vel
parentibus uxoris, vel ipſi uxori dote,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 59

Cadii accedente auctoritate , dimitter eam,atque aliam ducere pro arbitratu pc teſt. Fit enim ſine ulla culpa divortium modo dotem certam initio pactam mari tus dimiſſæ conjugi perſolvat; conceſſ interim dimiſſæ alteri nubendi facultate Neque ſemel tantum unam eandemqu repudiare conjugem cui que fas eſt, ſed & tertium dimittere, ac denuo recipere, mo do alteri interim non nupſerit, permittitur ultra nequaquam, niſi infamiæ notam ſub ire quis velit. Hinc facile videre eſt non magis firma eſſe apud Turcas virorum & mulierum conjugia, quam impuros vulgo proſtitutarum & ſcortatorum amores quinimo æque levibus de cauſis matrimo nia diſſolvi, uxoreſque à viris rejici, quam apud nos moroſi & imperioſi domini do minæve ſuos ex ædibus famulos famulaſ que ſibi non ad nutum ſervientes expel lunt. Adeo ut ob tantam divortiorum cre britatem , & uxorum leviſſimis de cauſis mutationem, eo ſpectare Turcarum matri- monia jure dixeris, non ut pietati, sed ſpurcitiæ; non ſpiritui, ſed carni; non uni Deo cæli, ſed ventri, & Veneri, & cupidini ſerviatur , hominumque impotentium im- moderatæ intemperantiæ quam laxiſſime remittantur habenæ. Plures autem cum alant uxores , quibus ſingillatim quotidie victum diſtribuunt, avaritia immenſa, ſum- ma diſcordia, contentiones, rixæ continuæ, illos torquent , quas demum divortia plu- rima , & de repudiis controverſiæ fere in- finitæ (ut diximus) ſequuntur. Vtriſque enim & viris & fœminis vel quavis data

occa-

caſione , etiam nulla interjecta cauſa,
ovis tempore divortium petere conce-
tur. Hinc vero filii quandoque parentes,
demque filios ſuos non cognoſcunt , ac
ullo idcirco amore ſe mutuo proſequun-
r. Chriſtiani Orientales , itemque He-
ræi , unica uxore contenti , polygamiam
on admittunt. Fœminæ tamen,lotæ prius
c dotatæ à viris , uti & Turcæ, matrimo-
ia ineunt. Cæterum Chriſtiani Syriæ in-
igenæ (qui quidem per univerſam Sy-
iam plures ſunt quam quis credat) ob
iutinam cum infidelibus conſuetudinem
ex convictu enim , ut author eſt Seneca ,
nores formantur) plurimi immerſi vitiis ,
ihil præter nomen Chriſtianum præ ſe
erunt, pejores quandoque ipſis Turcis ac
Mauris. Non tamen omnibus eadem con-
litio eſt : ſunt enim multi vitæ ſane exem-
laris,ſynceri admodum,ſimplices, & hæ-
eſeos neſcii , Chriſto inprimis devoti, ac
arnem jejunio macerantes , quibus &
nundus mortuus eſt, & ipſi mundo; adeo-
que virtutibus dediti,ut etiam quandoque
noribus & vitæ ſanctitate noſtræ religio-
nis monaſticos longe ſuperent. Licet au-
em variis exactionibus , oppreſſionibus ,
njuriis , & opprobriis à Turcicis Magi-
tratibus,lucro plerumque inhiantibus,in-
lies vexentur,deprimantur,& affligantur,
vilipendanturque ab omnibus cum Turcis
um Mauris , ſub jugo tamen vivere aſſue-
ti,ac libertatis commoda prorſus ignoran-
tes , ſecum optime agi putant , ſuamque
cæterorum gentium conditioni longe præ-
ferunt , ac ſe ſolos fœlices arbitrantur :

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 59

quinimo ſe longe beatiores Occidẽtalibus prædicant, quod fœliciores ac temperatiores regiones inhabitent, cum tamen omnium miſerrimi atque infœliciſſimi habẽdi ſint, quibus ipſa miſeria pro ſolatio eſt. Quid enim acerbius, quid calamitoſius evenire alicui poſſit non invenio; quam per tyrannidem ſæpenumero bonis ſpoliari, ſtuprari filias, abduci filios, eoſque in avitæ fidei ac proprii ſanguinis perniciem educari; denique vapulare innoxios, & quibusvis barbarorum exponi injuriis; neque tamen vel hiſcere quidem audere. Atqui his, aliiſque malis calamitatibuſque premi pleroſque Orientalium manifeſtum eſt: neminem tamen reperias, qui de illata injuria, aut vi, vel damno accepto apud Magiſtratus Turcicos conqueratur, cum nulli tutus ad judices pateat acceſſus: id enim ſi quis facere præſumat, prius omnem conſumat ſubſtantiam, vitæ etiam incurrat diſcrimen, quam ſuis rebus afflictis auxilium ferat, vel maxime verendum eſt: fraude nimirum & potẽtia Turcarum omnia confundente. Interim hoc unicum miſellis in hac lerna malorũ ſolatium ſupereſt, quod publicum religionis Chriſtianæ exercitiũ impune omnibus permittatur. Habet namque ſua quæque natio & templa & oratoria, ubi ſacra peragere, & convenire religionis ergo libere poſſunt. Lex enim Mahometęa Chriſtianos cujuſcunque religionis ſub imperio Turcico degentes non attingit, niſi uſque eo ut neminem à lege Mahometis dehortentur, cæterum omnibus liberum eſt ſuæ quibuſque Eccleſiæ parere decretis.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 59

ſecretis. Hinc heri famulos, parentes liberos, & Epiſcopi ſubditos quotidianis exhortationibus admonent, excitantque, ut in ſua quiſque fide conſtantiſſime retinenda ad mortem uſque perſeveret. Licet autem Patriarchæ vel Epiſcopi Chriſtiani ſub Turca degentes Romam quandoque ſe conferant, ut à Pontifice Romano vel ungantur in Epiſcopos, vel ab aliis inuncti confirmentur, vel ſuam Eccleſiæ Romanæ ſubjectionem, & cum ea communionem confiteantur; nunquam tamen quiſquam ſuorum damnum aliquod ea de re paſſus eſt, multo minus à magiſtratibus Turcarum, vel in carcerem conjectus, vel ſupplicio affectus eſt, niſi prætextu religionis aliquid contra rempublicam eos egiſſe conſtiterit, aut ea de cauſa apud magiſtratus Turcicos fuerint accuſati. Quinimo nec religioſos Romæ in academiis educatos, literis imbutos, & ſacris initiatos, cum in patriam reverſi ad dignitates eruditionis ergo promoti fuerint, ulla injuria unquam à Turcis acceptos, aut detrimenti quicquã hactenus à magiſtratibus Turcicis ſuſtinuiſſe quiſquã intellexit. Præter publicum autem religionis exercitium etiam arcum ligneum, ac tela ſagittaſve Chriſtianis Orientalibus, cum iter faciunt, geſtare, ædificare domos, agros colere, vineas plantare, armenta poſſidere, propriaque re uti omnibus liberum eſt. Neque tamen hæc gratis concedi quis putet, ſed ſoluto à ſingulis tributo annuo, aliiſque præſtitis & angariis & vectigalibus, fiſco penſitari ſolitis, quibus omnes nemine excepto redduntur obnoxii.

obnoxii. Sunt autem varia apud Turcas tributa, ut vectigalia publica: pro cujuſque tamen Magiſtratus arbitrio modo majora, modo minora. Ordinaria, uti accepimus, hæc ſunt. Quotannis ſinguli patres familias pro cujuſque capitis redemptione Cechinum ſive Sultaninum aureum ſolvunt. Si parentes ſolvere nequeant, ad liberos ſuos in ſervitutem vendendos compelluntur. Alii catenis vincti oſtiatim obambulant, ut ſtipem emendicent. Quod ſi nec ita quidem ſolvendo ſint, perpetuis carceribus mancipantur. Adhæc pro ove, capra, aut vitulo maidinos quinque: pro bove, equo, aut camelo tria Sajara: quartam item partem fructuum, quos colligunt, in publicum inferre horreum, aut ære redimere coguntur. Mechanici quoque de ſuo quæſtu quartas dependunt. Pro domo, ſi qui propriam habeat, pretio domus æſtimato certum annuum tributum publico exactori pendit. Cum nos Alepi hæreremus, inter cætera maximum à Baſſa Alepino Chriſtianis urbis incolis impoſitum fuit vectigal: quo taxatis domibus pro cujuſque valore, quiſque ſemeſtris locationis pretium ſolvere cogebatur. Publici exactores ſeu publicani, *Emini* vulgo appellati, ut plurimum Hebræi ſunt, gens exactionibus & uſuris ſupra mortales cæteros dedita. Hinc *Scifut*, id eſt Cornuti per ignominiam dicti, odio ab omnibus, cum Chriſtianis, tum Mahometæis habentur, quum ipſi etiam Turcæ paulo ſyncerioris homines conſcientiæ nolint audire publicani; non aliter ac ſi cum infamia conjuncto, propter aliorum nequi-

iquitiam,nomine virum bonum appellari
as ſit, etiamſi præter officium nihil ipſe
iat.

CAPVT X.

*ia Arabum & Turcarum moneta: earum-
que genera & pretia.*

Requentem ſupra Turcicæ monetæ
mentionem fecimus, pretium tamen
libi expreſſimus. Locus idcirco hic po-
ſtat ut nummorum Turcicorum valorem
vibus explicemus,quo ſingulorum pre-
m lectori innoteſcat, colligique poſſit
i noſtrorum Principum nummis reſpon-
nt. Varia ſunt apud Turcas Mauroſque
iæ indigenas monetæ genera,argenteæ
eſertim, & æreæ, unicum aureæ. Hanc
rcæ *Altumler*,Mauri *Dahab*,Itali *Sultani-
n* indigitant;reſpondet autẽ Venetorum
chino,ſeu ducato Vngarico;ejùſque pre-
m ratione temporis, vel ob bellorũ gra-
mina, vel alias ob cauſas Baſſarũ edicto
do augetur, modo minuitur. Cum nos
iam peragraremus, valoris erat maidi-
rum nonaginta;licet paulo ante minoris
itiſſet pretii.Diximus hãc valore æqua-
cechinum Venetum, & ducatum Vnga-
um; ſunt tamen qui Gallica quoque at-
e etiam Hiſpanica ſcuta aurea juſti pon-
ris (etſi minus apud nos valeant) pro
ltanino expendant. Monetæ argenteæ
ra ſunt genera, vel enim ſajat vel mai-
i,vel aſpra,Turcice *Achtſia*, nuncupan-
.Aſprum minus cæteris valet: id Turcis
am *Oſman*,Mauris *Atmenie* dicitur. Duo-
decim

decim aſpra decẽ gazetis, vel viginti marchettis, aut ſolidis Venetis æſtimantur: quæ noſtris ſtupheris octo reſpondẽt. Maidinus vero aſprum cum dimidio facit, ac noſtrum ſtupherum æquat: quinq; maidini, vel octo aſpra unum Sajat conficiunt: quatuor Sajat duas libras Venetas cum dimidia, ſeu noſtros ſtupheros viginti valẽt: ſajat octo ducatum Turcicum valoris quadraginta maidinorum conſtituunt, duo ducati cum ſemiſſe Sultaninũ efficiunt. Præter Turcicos hos omnes Chriſtianorum quoque Principum nummos argenteos admittunt plurimos; ducatos argenteos Venetos, taleros Germanicos omnis generis, Batavicos itẽ, & regales Hiſpanicos; qui omnes eodem æſtimãtur pretio, valentque ſinguli maidinos ſexaginta quinque, licet apud nos pretio multum inter ſe differant; adeo ut talerus unus cum ſemiſſe ſultanini aurei valorẽ æquet. Ob tamen evidens atque ingens lucrũ taleri præſertim Batavici eo plurimi advehuntur, cechini vero Veneti nulli penitus, aut rari, cum pluris æſtimentur Venetiis. Habent & Syrii æneos nummos varii pretii; zibit, mangurem, direm, & nuccaros appellatos. Nuccari ſex maidinum efficiunt, mãgures item ſex aſprum valent, unus vero nuccarus duobus cõſtat diribus, duo item zibit unum direm faciunt, Hieroſolymis, perque univerſam Palæſtinam Damaſcum uſque maidini Cairenſes in pretio ſunt: valentque duplo plus cæteris Syriæ maidinis. Hinc cechinus ſive ſultaninus aureus dum nos moram Hieroſolymis trahe remus, quadraginta quinque tantum mai dini

is iis in partibus conſtabat, talerus vero
ginta æſtimabatur. Damaſci nobis iſtac
r facientibus cechinus centum & ſexde-
m maidinos valebat; talerus ſexaginta
nque. Alepi ſub diſceſſum noſtrum ce-
nus ad centum & viginti maidinos, ta-
us ad ſexaginta octo excreverat. Cæte-
n Turcicæ monetæ argenteæ pleræque
alterinæ ſunt, ut etiã ipſi mercatores iis
ipiendis aſſueti probas ab improbis vix
cernant. In Cypro inſula Venetæ mone-
nummi & argentei & aurei indigenis
ptimis grati ſunt, magiſque expetuntur
am Turcici: quinimo ſajatos & maidi-
i Syriacos omnino recuſant, ſolaque ad-
tunt aſpra. In Creta cæteriſque Veneti
is inſulis ſola Veneta moneta in uſu eſt,
ue cum lucro expenditur; cum majoris
lem ſit pretii, quam Venetiis.

CAPVT XI.

vatorum in Syria ædes, & habitacula. Varia in iis ſupellex, & circa domeſtica cultus.

D Iximus hactenus de variis Turcarum ritibus, ceremoniis, templis, religio- magiſtratibus, publicis ædificiis, deque ivatorum in Syria moribus, vitæ inſtitu- ac monetæ genere, & pretio: ſupereſt do ut de ædium in Syria qualitate ac ditione, ciborum, item & veſtium gene- liqua ſubjiciamus; ac primum de ædi- b Syriæ dicendum, & ſupellectili va- Hæ unius fere contignationis ſunt, cæ duarum, pauciſſimæ trium, lapideæ pleræ-

pleræque: tecta nō cuneatim coëuntia,ſed plana,& pavimētis ſubdialibus ex contuſa teſta fiſtucata operta: quæ transverſis trabibus ſuſtentantur. Sacra Scriptura Dòmata vel Solaria vocat, noſtrę leges etiam Solaria vel Meniana appellāt: ſuntque ut plurimum corona cincta, ne facilis in præceps lapſus ſit. Ianuæ ita humiles & anguſtæ, ut quiſquam niſi incurvato corpore ingredi nequeat. Introitus aliqui profundi adeo atque obſcuri, ut ſpecus ingreſſum potius quam domus putes. Frōtiſpicia plateas adſpicientia nullas feneſtras habēt, aut raras. Impluviis pleræque ditiorū exornatæ; quibus lumen deorſum cubicula capiūt. Quadratæ præterea formæ continent diætas hieme ad Solem, æſtate ad umbram admittendam percommodas, magnifico ſane & fornicato opere conſtructas: patent ab uno latere, & nonnihil eminent, ternis quaternisve gradibus marmoreis, vel lapideis adſcenſum aditumque præbentes: parietes marmore incruſtati, pavimentū è marmore verſicolore eſt; id tapetibus inſternūt, quibus (calceis in ipſo aditu relictis) more ſuo inſident. Hic cōvivantur, latrunculis ludūt, confabulantur, ac quoſvis illos convenire volentes admittūt. Seris clavibuſque utuntur ligneis, non ferreis, uti apud nos mos eſt. Claves palmares, quadratæ, oblōgæ, digitum craſſæ; quarum alteri lateri extremo infigūtur clavi ferrei quini, vel ſeni, aut ſepteni, pluresve, prout ſeræ exigit ratio: qui certo ſpatio ſejūcti quaſi unciatim eminent. Claves hæ ſerarum foraminibus inſertæ, clavis infixis, illos (qui in ſera occuluntur)
mobi-

biles & oppoſiti)elevant: atque ita ſera
eratur. Rara in his ædibus ſupellex,nul-
aulæorum ſplendor, pictarū tabularum
ietas nulla,nullus inſuper cathedrarum
ſcamnorum uſus:non menſæ,non map-
,non quadræ,non mantilia,imo nec ful-
, nec capſæ , aliave cubiculorum orna-
nta noſtratibus uſitata. Ditiorum qui-
m cubicula tapetibus inſternuntur , cul-
ris è byſſo vel holoſerico ſuperpoſitis.
lcitris adduntur pulvinaria , cervicalia,
coopertoria ſerica , lintea nequaquam :
rum namque uſum minime cognoſcunt.
ma pendent de parietibus. Ciſta hic tan-
n una, atque altera , eaque viminea, &
rio tecta. Rariſſimi præter Baſſas, ſcam-
cathedraſve in uſu habent, deauratas &
loſerico veſtitas. Plebeii unica culcitra
ntenti , ſtorea tantum ſuppoſita , humi
cumbunt ; tegumento autem goſſipino ,
t lineo depicto , & goſſipino ſuffulto
ctu ſe contegunt,& ſuperioribus tantum
utis veſtibus,ſubucula, caligiſque goſſi-
nis induti, dormiunt. Menſa illis eſt co-
um rotundum, *Sofra* dictum,humi exten-
m : cui panem , obſoniaque imponunt.
uic aſſident more ſuo,& velut bruta ani-
antia , capite inclinato, avidiſſime ſimul
immundiſſime vorant. Ante cibum pre-
s præmittunt. Panem non ſcindunt , ſed
angunt. Tribus aut quinque digitis ci-
um ſumunt, nunquam duobus; diabolum
nim hoc modo veſci ſtolide nugantur :
uem nequaquam imitandum cenſent. Ho-
eſtiores tabulam rotundam, pediculo pal-
aris,altitudinis affixam (quam *Tubaccam*
M voci-

vocitant) menſæ loco habent; eamque corio pro mappa inſternunt, & ſubſtratis ſtoreis, vel tapetibus, aut parvis pulvinaribus inſidentes, cibum ſumunt. Cœna peracta aut prandio, ſpongia madefacta corium abſtergunt, ac lavant: mox fune extremis infixo oris, veluti marſupium contrahunt cui panem reliquum, ac cochlearia includunt, & in angulo cœnaculi ſuſpendunt. Tenui autem victu contenti, non eos ciborum apparatus, nec tam varias dapes habent, neque ea celebrant convivia, quæ noſtrates ſolent. Fœminæ cum viris nunquam aut raro prandēt; ſed ſeparatis in cubiculis prandia ſumūt, ac parce admodum victitāt. Servis duodecimum annum egreſſis mulierum ingredi habitacula non permittunt: ſed minoris ætatis pueros adhibent, qui illis inſerviant, & neceſſaria quæque deferant. Servæ ſeu captivæ uxoribus cohabitant, iiſque inſerviunt, & domi continuo latitantes manuum operibus incumbunt, nec ſervorum uti conſuetudine, aut colloquia cum ipſis miſcere ullo modo illis liberum eſt. Quinimo nec domo egredi aut in publicum prodire conceditur, niſi cum vel heras ad balnea progredientes vel extra urbem orationis vel recreationis ergo exeuntes, comitantur. Inter empticios ſervos ſervaſque matrimonium quidem permittitur, ſed geniti ex illis vernæ ſunt, & utrique ſeparatim ab heris cibum ſumunt. Sed de ciborum genere nunc diſſerendum.

C A-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 59

CAPVT XII.

…ia apud Mahometanos ciborum genera, &
…coquendi modus: ac potiones variæ.

…Implicibus Turcæ Maurique, ac Maho-
…metani omnes, & naturalibus cibis fa-
…em pellunt, nec curioſum conviviorum
…paratum (ut diximus) ullatenus curant;
…d quam diligentiſſime fugiunt; quinimo
…ulæ eorum adeo ſimplici, adſtrictaque
…paratione fiunt, ut parcius vel frugalius
…ragi nequeant: cum & ipſa Baſſarum &
…ocerum lautiſſima convivia longe abſint
…communibus ditiorũ apud nos mercato-
…m & nobilium cœnis & conviviis. Nullę
…im ſecundæ menſæ, nulla bellaria, nulla
…c irritamenta gulæ, nullæ vini cõpotatio-
…es: adeo ut tanta ſua frugalitate, tantaque
…eſculentis ſimplicitate non obſcure ni-
…iam noſtrorum luxuriam, nimiam epula-
…m lautitiam taxare videantur. Quæ eo
…roh dolor) crevit, ut non ſolum nobilium
… mercatorum menſas opiparas, variiſque
…pibus inſtructas, ſed etiam infimæ ple-
…s ad epulas ac delicias parandas immo-
…eratam ſupra ſuas facultates profuſionem
…ique ſpectes. Quæ enim omnium fere
…entes de optimis cocis parandis, de ve-
…atu, de aucupio, de caponum ſaginatione,
…uæ ventri luxui & libidini ſerviant, inva-
…rit cura & ſollicitudo, nemo non novit.
…eque his cõtenti, etiã vini generoſi copia
…udioſiſſime menſas inſtrui curant, certant
…vathis, nimioque potu ſe ingurgitant; &
…um certatim Principũ, aliorumque vitam

& ſalutem propinãt, ac magnos plenoſque cyathos epotant, propriæ ſanitati officiunt, morbos ſibi accelerant, nimiaque vini ingurgitatione ſeipſos quãdoque necant. Nec enim quis ſatisfeciſſe convivis putat, niſi cyathis & numina & amicos lædat, exemploque ſuo cogat aliũ, cui propinavit, alienæ favere valetudini, ut ſuã mergat: à quibus omnibus Turcæ vel maxime abhorrẽt.

Quotidianus autẽ Turcarum Maurorumque cibus panis eſt ut plurimum frumẽtaceus, optimus Alepi, & Damaſci: qui pondere ubique divenditur, & plerumque recens piſtus. Caro item vervecina elixa, vel aſſata; quam minutim ſecant, oſſibuſq; detrahunt, mox in proprio adipe, non addita aqua, lebetibus impoſitam coquunt, vel verubus affixam, & in minutulas partes concisam ad ignem torrent, aſſantve: vel cõciſam, adipe immixto, manibus ſubigunt, & artocreas conficiũt. Eſculenta hæc in publicis opſopoliis apud fartores & coquos in maxima proſtant copia: qui & omnis fere generis legumina decocta, pulmentaq; e farre, hordeo, vel oryza, ſuo more præparata venalia habẽt. Hic quoque piſtores, furnarios, laniones, œnopolas, & ſimile genus hominũ, ſuas habentes officinas, conſpicias plurimos. Ab his minutula plebs victum quotidianum emere eſt ſolita: domi nãque cum nulla fere utẽſilia ad coquendũ neceſſaria humiliores habent, ad publicas haſce culinas, quo cibos emãt, ſe conferãt neceſſe eſt. Nullæ enim hic tabernæ hoſpitiis deſignatæ, aut publica diverſoria; in quibus indigenis, aut viatoribus exteris cibus pra-

par-

etur, ut in noſtris videre eſt partibus; publice in plateis proſtant cibaria om- Caro præterea vervecina,ſalita,vel ſic- q, placentæ item ex ſaccharo nucibuſq; poſitæ,mala citrina melle cõdita, mu- m ad ſpiſſitudinem mellis coctum, uvæ æ,caſeus,&butyrum(quod quidẽ prius tum animalium utribus ſeu pellibusca- is iu uſus neceſſarios condunt) Turcis uriſque in cibum cedũt.Herbis quoque renſibus fructibuſque,amygdalis nẽpe, ibus, avellanis, piſteceis, piris, pomis, ibus, uvis, moſcis,aliiſque veſcuntur ut rimum. Licet autẽ in maxima hic repe- copia omnis fere generis volucres, & heſticas & ſilveſtres, turtures præſer- , perdices, coturnices, colũbos, turdos, linas,anſeres,anates,meleagrides,aliaſ- ;raro tamen eas comedũt,cum religio- d habeant, & crimini ducant. Patinæ, ces, paropſides,cucumæ, ollæ, cacabi, laria, ſartagines,aliaque utenſilia culi- ia ænea ſunt,ſtanno obducta:cochlearia nea,depicta ut plurimum,forma oblõga præacuta. Mauri humiliores cochlearia curant, ſed digitis utendum & cibum endum putãt. Dum enim liquidi quip- m edunt,& præſertim oryzam coctam, itis inſimul cavè contractis, cochleare ciunt, iiſque pulmentum ſumũt,orique movent, atque ita cibo inter digitos per bam defluente,ut ſunt barbari, barbaro ne more vorant, deglutiuntque. Mauris ua eſt potus, vino ipſis lege interdicto. rcæ & maxime milites Genizari lege neglecta, bibunt avidius vinum quam

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 59

Chriſtiani: quorum nocturna convivia cupide ſectantur, & quandoque integras noctes vino epotando abſumunt, fœminis ſuis legem hanc prohibitoriam (licet forte invitis) ſervandam relinquentes. Vinum propterea ſive rubrum ſive album (utrunque enim Syria producit) apud Turcas Mauroſve venditur nullum, ſed ſolis Chriſtianis id venale habere, ſoliſque Chriſtianis divendere, non Turcis Mauriſve fas eſt: quod ſi quis contra faxit, pœnam incurrit pecuniariam. Vtribus more veterum vina urbibus inferunt, ac teſtaceis vaſis ſub terra defoſſis recondunt, conſervantque diu. Nonnulli etiam (uti Amanti obſervavimus) vitreis vaſis in uſum neceſſarium longo tempore aſſervant. Rotulam (menſura eſt Venetam æquans vini libram, ac ſeſquipoculum noſtrum) Maidinis octo aut decem, nobis in Syria moram trahentibus, vendebant. Turcæ nobiliores, ditioreſque aquam ſaccharo dilutam vel ſucco citrinorum mixtam (*Zerbetam* liquor is vulgo vocatur) bibunt, eaque ſitim ſublevant. Vinum quidem negligunt, non ut legi obtemperent, ſed vel ideo abſtinendum ducunt; quod ad multa mala impellere, ac cerebro in primis noxium eſſe cognoſcant. Hinc illud memoriæ mortem & peſtem, ac letale venenum appellant. Neque vero (uti apud nos moris eſt) potum cibo intermiſcent, aut inter edendum bibunt, ſed remotis vel abſumptis jam cibis potant, ac veluti poſt diu neglectam ſitim, pleno ſe vaſe proluunt. Sunt præterea aliæ potiones Turcis Mauriſque uſitatæ, ex melle &

uvi-

is paſſis aqua mixtis, quam *Haſſap* vo-
nt: ex hordei quoque & frumenti farina
maſſam coacti & aqua decocta, Poſco
Poſcet appellata: nec non ex muſto co-
o aqua diluto: quibus æſtivo tempore ni-
m injiciunt, ut magis refrigerent. Adeo
ro hiſce potationibus publicis in diver-
iis quandoque indulgent, ac in tantum
s protrahunt, ut non minus inebrientur
am noſtri zythopotæ ac ventres cerevi-
rii cerviſia. Ad hæc quotidiana quadam
untur potione, quam *Cahua* Arabice indi-
ant. Itali *Cavo.* Aqua hæc inſtar atramēti
gra, guſtu amara, in herbæ cujuſdam ſe-
ine (cui *Cahua*, vel, ut alii volunt, *Bunnu,*
n *Bunchi* nomen eſt, & in Ægypto copio-
ſime naſcitur) decocta, ſtomacho prodeſ-
o, corroborare cerebrū, ac noxium expel-
re humorem fertur. Semen id mola tru-
ili prius contuſum vel cote contritum,
ua decoquitur, in hunc fere modum. Seſ-
ilibrā ſeminis viginti libris aquæ immi-
ent, quā ad dimidiæ partis conſumptionē
llire ſinunt; eamque calidiſſimam, ac fere
llientē fideliis Indicis vulgo Porcellanis
bunt, vel potius guttatim ſorbent ſibique
vicem propinant, tam lente, ut interdum
tegra hora unam fideliam vix epotēt, ex-
uriantve: quod quidē ea ſe ratione face-
afferūt, ne ſimul & feces, quæ paulatim
dūt, ebibant: eas ſiquidem, uti noxias, ab-
rpta aqua abjiciunt. Sunt ex plebe quam
lurimi qui Bazarros viaſq; publicas, ma-
tino præſertim tēpore percurrūt, aquam
anc venalē circumferūt, & foculo ſuppo-
to calefaciunt, calefactam poſcenti porri-

 gunt,

gunt, nec niſi calidiſſimã præbent. Nulli ſi. quidem vitio vertitur, aut dedecori, cujuſcunque demum conditionis aut religionis ſit, ſi eam in publico bibat. Ad publica vero diverſoria ſingulis fere horis aquæ hujus (cujus ſunt appetentiſſimi) potandæ cauſa infiniti conveniunt, & confabulationibus terunt tempus. Adſunt præterea in urbibus plurimi, qui capras circumducunt ac caprinum lac publicis in viis divendunt, & modo mulſum tepidum cuique poſcenti porrigunt, Sed jam ſatis de cibis ac potionibus, ut de veſtibus nonnihil dicamus.

CAPVT XIII.

Veſtes Turcarum, Maurorumque itemque Chriſtianorum & Hebræorum habitus: & in quibus ab invicem ſecernantur.

TVrcarum Maurorumque veſtes eandem referunt formam, talares fere omnes, non conciſæ, ſed integræ, manicis in terram defluentibus: in eo ſolummodo differentes, quod aliæ aliis laxiores ſplendidioreſque ſint, pro cujuſque conditione. Omnes quidem byſſo & ſerico ſe veſtire, quocunque colore tinctis, excepto viridi, libere ac licite poſſunt, modo vires ſuppetant. Præter ſericas ac laneas, goſſipinaſque etiam ex panno cymatili ſeu undulato (Zambellotam vocant Itali) veſtes habent. Is ex caprarum pilis contexitur, & Ancyræ præſertim (quæ urbs Galatiæ eſt, hodie *Angori* vulgo dicta)

ta) egregie laboratur, atque omnium præſtantiſſimus habitus per univerſum ferè orbem abundantiſſime diſtrahitur. Supremam veſtem, vulgo *Spahi* appellatam, nonnulli pellibus magni pretii ſuffultam, alii ſimplicem tantum, linea vel goſſipina tela ſubplicata, oblongis ſtrictiſque manicis, ad talos uſque pendentibus (quas in humeros aliquando rejiciunt) geſtant. Utuntur & alia ſuperiori, nonnihil à priori differente, quam Dulimannum appellant, mediis manicis cubito tenus largioribus. Interiorem veſtem, vulgo *Iubiam*, (quam goſſipio plerique ſufficiunt) aliqui talarem, quidam ad mediam uſque tibiam deſcendentem gerunt, poſtica nonnihil excedente anticam. Hanc fluxiore cinctura, ſive zona byſſina, vel goſſipina leviter ſtringunt, diſcincti cætera. Humiliores plerique pecuniam zonis involvunt, veteres ſequuti, quibus in more poſitum fuit, ut pecuniam zonis conderent, quod & ſacra pagina teſtatur, Domino ibidem Apoſtolis prohibente ne aurum neve argentum aut pecuniam poſſideant in zonis ſuis. Interior hæc veſtis, ut ſuperior, integra, nullas conſciſſuras habet, utraque collariis caret: collum propterea dum iter agunt, contra ſolis æſtum linteolo vel ſudario cingunt. Sunt autem Turcarum veſtes ſive ſericæ, ſive laneæ, lineæve, aut goſſipinæ, coloris omnigeni, unico excepto atro colore, cujus nullus apud eos Mauroſque eſt uſus. Hunc enim uti funeſtum, & turpem contemnunt, vilipenduntque, ac ſolis idcirco Chriſtianis

Occidentalibus utendum relinquunt, cum etiam Orientales Chriſticolæ eum abhorreant. Thoracem noſtratibus uſitatum prorſus ignorant, ejus tamen loco laxa utuntur ſubucula umbilico tenus, quam ab antica duplicando complicant. Brachas caligis adhærentes, iis non abſimiles, quas vulgus Italum apoſtolicas appellat, induunt, eaſque ligulis aſtrictoriis ſubuculæ non alligant, ut nos thoraci noſtras, ſed leviter tantum goſſipina faſcia ſtringunt, firmantque. Caligas vero etſi laxas fluxaſque gerant, nulla tamen faſcia crurali (uti nobis uſitatum eſt) ſubcingunt. Æſtate ſubligacula ex goſſipina tela laxiora, & ad talos dependentia geſtant. Calceos ſimplices è corio cæruleo, vel flavo caligis aſſuunt. His crepidas *Babus* dictas, ſubtus ferratas, atque in fronte acuminatas ſuperaddunt. Induſia pleraque goſſipina ſunt, ſine collariis, manicis duplo laxioribus noſtris, ditioribus è tela goſſipina tenuiſſima, pauperioribus ex viliori materia: quorum extrema humiliores aliqui non ſubligaculis condunt, ſed ſupra femoralia pendula relinquunt. Dum vero iter agunt, aut obequitant, ocreas induunt genuum tenus. Tulipantho etiam, pluvio maxime cœlo, acuminatum pileum præaltum, plures habentem plicas, ex rubra vel alba materia imponunt. Tunicis adhæc & aliam ſuperinjiciunt veſtem, *Gepenecam* vel *Iamurluchion* appellatam, à prioribus non multum diſſimilem, laxiorē tamen, longioremque, ad arcendas pluvias, nives, gelu, cæteraque aëris incom-

moda

oda aptiſſimam: qua & noctu in Chanis
aguli loco utuntur. Pauperiores pleri-
ue cum capſarum uſum prorſus igno-
ant, ſi quas habent veſtes, diſtentis funi-
us ſuperextendunt. ditiores ciſtis vimi-
eis corio obductis includunt. Capitis ve-
mina apud Turcas varia. His enim op-
mates à plebeiis, militibuſque diſtin-
uuntur: his & optimatum inter ſe diſcri-
nen dignoſcitur. Baſſæ namque & Sa-
iacchi tulipanthum ferunt ex tela Indica
enuiſſima, arachnidis telis tenuitate con-
erenda, & candidiſſima, variis circum
exionibus & gyris mira arte contorta,
orma oblonga potius nonnihil, quã ſphæ-
ica. Muphtis, Gadileſcheri, Dephterdarii,
c Cadii omnes ſphæricũ ac Baſſarum tuli-
antho longe majus, ex ſexaginta nonnun-
uam & amplis goſſipinę telæ tenuiſſimæ
onſtans ulnis, ſpiris aptatũ candidiſſimis.
rimates cęteri, Chelibegi nuncupati, San-
oni, Seriphi, Hoggii, & Taliſmanni ejuſdẽ
ere formæ habent tegmina, ſed paulo mi-
ora: Seriphi ex goſſipina tela viridi, cæ-
eri ex alba. Mercatores, ac reliqui cives,
c incolæ, inferiorem tuliphanthi partem
onnihil planã habent, ſuperiorẽ in rotun-
itatẽ deſinentẽ, multiſq; gyris ſinuoſam,
iginti ut plurimũ ulnarũ longitudinis; in
eliquo prioribus non abſimilẽ, minori ta-
ẽ forma. Reliquus populus ſeu minutula
lebs pileolo cineraceo, è camelorũ pilis,
el rubro è lana caput tegũt quod ſpira ex
ela goſſipina circũvinciunt, apice eminẽ-
ore, & intecto. Chiauſii Imperatoris auli-
i, Baſſarũ item & Saniacchorũ, qui pręco-
num

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 59

num numera, ſebeunt. inter cæteros tuliphanthi forma emicant. Eminens enim ſupra lineum velamen inſtar diadematis geſtant pileolum, ex holoſerico rubro, goſſipio ſuffultum, & conſarcinatum; quod in rotundam deſinens formam tulipantho ſummum addit decorem. Genizari, dum Zarculis non utuntur, (quod præcipuum illis eſt capitis tegmen, cujus formam alibi deſcripſimus) purpureo ſtrictoque pileolo, quam Tachiam vocant, caput operiunt: quod candidis tenuiſſimæ telæ involvunt ſpiris, ut tamen cacumen nudum ſupereminεat. Genizarorum ſervi, atque Bedoini, & Arabes plurimi, pileolum nigro & vel rubro vittarum volumine contegunt. Cæterum Mauri tenuiores, à pueris inediæ & laboribus aſſueti, nec caligis utuntur, nec ſubligaculis, nec frigus metuunt, nec æſtum; majorem autem vitæ ſuæ partem nudis peragunt pedibus, niſi frigus nimis intenſum ſit, vel via cœnoſa; tunc enim vel crepidas, vel calceos induunt. Hinc plurimi calcanea callo obducta, rimiſque ſciſſa habent. Vilibus vero è lana amicti veſtibus, ſurarum tenus (quas *Gaba* vocant,) manicis ut plurimum carentibus, ſuperiorem diſcinctam ferunt; interiorem vix ad media genua protenſam, longa lataque zona è corio cingunt, quam tamen induſium longitudine ſuperat. Neque enim (ut ſupradictum eſt) induſia aliqui ſubligaculis condunt (uti apud nos moris eſt) ſed pendula ferunt, quorum manicæ adeo laxæ ſunt, ut urgente frigore manus per eas ad nudum pectus
facil-

cillime complicent, ac calefaciant. Ex
nnis laneis, *Meska* vulgo appellatis, quos
: caprarum ſeu aſinorum pilis rudi mo-
texunt, limbis nigris albidiſque diviſim
tervenientibus, Mauri cæteriquc tenuio-
s fortunæ homines non ſolum veſtes, ſed
ſaccos conficiunt, in quibus commea-
m omnem per vias deferunt, & Mucha-
animalium pabula condunt, eorumque
rgoribus ſuperinjiciunt: cujuſmodi id-
rco antiquis Hebræis cæteriſque Orien-
s populis & cilicia & ſaccos fuiſſe puta-
erim: quibus dum vel mortuos lugerent,
el crimina ſua plangerent, aut pœniten-
am agerent, ſe induiſſe ſacra Scriptura
nemorat. Chriſtiani Orientales, etiam
pibus affluentes, vilibus & ſordibus ple-
ique induuntur veſtibus, ejuſdem tamen
ormæ, cujus & Mahometæi. Plurimi tu-
icam geſtant ſuperiorem è lana manica-
am, duplam, genu tenus, cujus ſuffultura
andida eſt, exterior vero pars colore in-
ecta: aliqui pelliceam arietinam & can-
lidam & rubram habent, interiorem ex
ino vel goſſipio ſuffultam, vel ex lana
oloris cineracei talarem. Occidentales
ero necnon Hebræi eadem, uti & Turcæ
erunt genera veſtium, ſoloque capitis te-
gmine à Turcis Mauriſque diſtinguuntur.
Orientales Chriſticolæ ut plurimum tuli-
pantho è goſſipina tela verſicolore, non
amen candida, ſimplicem in modum
complicata caput tegunt. Armenii pi-
leum acuminatum pellibus ſuffultum, vel
cærulei coloris tulipanthum forma com-
muni capiti imponunt. Occidentales Chri-
ſtiani

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 59

ſtiani vulgarem Italicum nigri coloris pileum ferunt. Hebræi rubrum præaltum in rotunditatem deſinentem, atque alis carentem. Iam vero de fœminarum amictu ornatuque aliqua referamus.

CAPVT XIV.

Turcicarum ac cæterarum in Syria fœminarum habitus, ornatus, ac mores.

TVrcicæ fœminæ, magnatum præſertim uxores, & pellices, ſuperbe ac ſumptuoſe veſtiuntur. Harum indumenta non ſolum ſerica & byſſina ſunt, ſed auro quoque & argento intexta, gemmis micant, forma tamen viris uſitata. Veſtibus autem, quas plurimæ ad talos, nonnullæ ad ſuras dependentes ferunt, ubi in publicum prodeunt, (quod raro accidit, cum vel ad balnea, vel ad propinquorũ tumulos procedunt) utuntur ſimplicibus, nullamque oſtentant pompam, nullam laſciviam. His induſium albidum ſuperinduunt, vel tenuiſſimæ telæ linteo ſeſe involvunt, extremamque lintei oram (uti nos pallium) in humeros rejiciunt. Caput præterea linteo tegunt, faciemque velant, oculis reticulo ex equinis ſetulis tenuiſſimis contexto, vel faſcia ſerica tranſparente & nigra adhibitis, ut ſpectare illę commodius alios poſſint, & ab aliis ipſæ ſpectari nequeant: idque ex legis præſcripto: cavetur enim Alcorano ne fœmina in publicum prodeat aperta facie: quod adeo ſtudioſe obſervant, atque ita diligenter ſe obvelant, & ope-

eriunt, ut nedum proximi & familiares
is occurrentes. ſed nec ipſe maritus
orem ſuam poſſit internoſcere. Si quos
ivios habeant, etiam notos; neminem ſa-
ant, neminem alloquuntur. Vix etiam
i centies aliqua maritum obvium habe-
vel ſemel eum alloquentem reperias:
inimo adeo fugiunt virorum colloquia
publico, ut etiam monſtrum habeatur
um & mulierem in aperto ſedere aut ſi-
ul equitare. Quo ſane modo, quemad-
odum omnis prorſus ad adulteria & il-
itos amores ſollicitandi præciditur oc-
ſio, ideoque multo rariora apud Turcas
nt adulteria quam apud Chriſtianos, ita
iam ſimplicitate veſtium publice prode-
tes noſtrates fœminas nobiliores præ-
rtim longe ſuperant: quæ prodigioſa
ſtiendi inconſtantia, & ſumptu, ac varie-
te adeo laſciviunt, ut hiſtriones in ſcæna
agis repræſentare jure dixeris, quam
atronas. Brachatæ omnes per vias pla-
aſque publicas obambulant, ſubligacu-
s è tela goſſipina ad talos uſque penden-
ous, & ſubter corrugatis, longioribus
ſis veſtibus, quas ſuperinduunt. Nonnul-
ocreatæ, quædam caligatæ; quæ & cal-
os crepidaſque ferunt viris uſitatas. Ple-
eiæ ac vulgares fœminæ eodem quoque
untur genere veſtium, ſed vilioris mate-
æ: goſſiipinis etenim, aut lineis, laneiſve
miciuntur. Brachatæ inſuper atque ocrea-
, ut cæteræ, lineo induſio ſuperinduto
cedunt, unaque omnes, etiam vetulæ,
deformes, faciem velant. Porro nobi-
orum fœminæ non ſolum ſplendidis, &
ſum-

ſumptuoſiſſimis, ac inſigni arce elaboratis utuntur veſtibus, ſed etiam Torques, Armillas, Pedalia, Brachialia, Dextralia, Periſcelides crurum, Monilia, Inaures, atque Annulos aureos gerunt; vulgares argenteos. Nonnullæ etiam nobiliores cum domi hærent, quo proceriores appareant, magiſque placeant viris, palmaris altitudinis calopodiis argenteis deauratis utuntur. Oculos pæne omnes depingunt, fucantque ſtibio, quod venuſtatem addere putant, veterem in hoc ſervantes Orientis morem; de quo apud Ezechiam & Hieremiam paſſim fit mentio. Digitorum etiam ungues ceromate quodam ex pulvere herbæ (quæ illis *Alcanna* dicitur) aqua admixta illinunt, ac rubros efficiunt. Turcarum, Maurorum & Chriſtianorum Orientis filiolæ faſcia ſerica frontem ornant, ex qua juxta uniuſcujuſque opes plurimi pendent nummi, vel aurei, vel argentei. Hebræorum vero Vſcufiam argenteam, vel æneam deauratam ornamenti loco capiti imponunt, qua & grandiores natu utuntur, capillis arte compoſitis, ac in byſſina vel holoſerica fiſtula incluſis per dorſum ab occipitio pendentibus. Puellis quoque teneræ ætatis, ditioribus tamen, cujuſcunque tandem religionis ſint, non minus quam grandioribus, Armilla, Pedalia, Monilia aurea ſive argentea uſitata ſunt. Dum per vias nuptæ obambulant, ſuos ſæpenumero ſecum ducunt infantulos; quos non brachiis Occidentalium more, ſed humeris, divaricatis tibiis impoſitos circumferunt, aut mancipiorum

era in geſtando utuntur. Cæterum O-
ntis fœminæ rudes, inſulſæ, ineptæ, ac
le moratæ ſunt, inceſſum habent in-
mpoſitum, curſitant pleræque, ventilant-
e brachia, agreſti plane modo, nullum-
e prorſus (ut noſtrates) obſervant deco-
m. Neque ſolum Mahometææ, Hebrææ-
e omnes velata incedunt facie. His
am & eadem veſtium forma, & mores
ſim. Nonnullæ tamen Chriſtianæ Duli-
nno laneo pro ſuperiore veſte utuntur,
n in publicum prodeunt, nullo ſuperin-
co induſio lineo: atque in eo inprimis
Turcicis differunt, quod manibus dete-
s incedant, cum Turcicæ eas linteo
dant, atque involvant. Ad unum vero
nes balneis delectantur, frequenterque
ntur. Baſſarum ac Magnatum uxores
pellices privatas balneas habent, reli-
æ publicas accedunt, bis ut minimum
gulis hebdomadibus. Dum vero eo
rgunt, non ſolæ ſed comitatæ ut pluri-
m commeant, præcedunt ſervæ, ſeu pe-
ſequæ: quæ ciſtulas linteis ſudariiſque
ertas capiti impoſitas deferunt: ſequun-
herae plures quandoque, quandoque
gulæ. Humiliores ſua ipſæmet confe-
nt ſudaria, lavantque ſe mutuo. Hone-
ores ab ancillis lavari ſe curant; quæ
ſtquam heras laverint, ipſæ quoque ſe
tuo lavant. Hinc corpore mundiſſimæ
cidentales munditie longe ſuperant:
enim putent, aut fœtent; quinimo
o corporis munditiem colunt, ut etiam
otieſcunque earũ aliquæ opera faciunt
æ natura fert (pudor vetat dicere) pu-

N denda

denda lavent. Eam vero ob cauſam tam frequens illis eſt balneorum uſus, quod id ſanitati in primis prodeſſe, ac eo ſpeciem ſibi addere ſe putent, qua ſe gratiores viris fore confidunt; vel quod honeſtam aliquam exeundi occaſionem quærant, cum alioqui perpetuo ipſis domi hęrendum ſit. Zelotypi enim cum ſint mariti, non ita facile fœminis exeundi veniam concedunt, niſi vel balnei, vel parentalium occaſio id poſtulet. Id autem mirandum quod altera alterius, etiam diverſæ religionis, aut conditionis conſortium in balneis non evitet. Sive enim Chriſtianæ, ſive Turcæ, vel Hebrææ ſint, à ſe mutuo haud quaquam abhorrent, ſed ſimul omnes balnea frequentant, ſeque invicem nudas conſpicere, & attrectare non verentur: quapropter maxima inter eas neceſſitudo viget; ſeque invicem intenſiſſimo amore proſequuntur. Mauræ inopes, necnon & Bedionæ Arabes, Ciganæ Italis dictæ, goſſipinis ut plurimum indutæ veſtibus, velatæ pariter incedunt, ſed pedibus & cruribus nudæ: ut vero ornatiores appareant, labra, frontes, palpebras, genaſque colore cæruleo ſubfuſco fucant; digitorum etiam ungues colore quodam ſubrubro tingunt. Armillis, monilibus, pedalibus, annuliſque non minus ac cæteræ Mahometææ utuntur, ſed æneis, ſtanneis, ferreis. vel chalybeis. Aliquæ æneis, vel ferreis circulis, quinis vel ſenis brachia onerant potius, quam ornant: nonnullæ teſtaceis vario colore depictis. Faciem inſuper characteribus cæruleis inurunt, vel genas leniter cultello

inci-

ſidunt, & vulnere obducto cicatrices
linquunt. Auricularum quoque torulos
auræ perforant, æneoſque vel ſtanneos
nulos in iis ferunt. Naſi item extremum
ellis perturant, & foramini æneos an-
los inſerunt. Indecentius me vidiſſe
icquam haud memini: putant tamen il-
l ſibi ſpeciem addere, ac nihil eo eſſe
egantius, Quo exemplo quam vane ruat
ns humana in ſui cæcitatem, quamque
lamur omnes, edocemur. Exiſtimat Æ-
iops nigrum colorem candido pulchrio-
m, putat & candidus aliter. detonſus ca-
lato, barbatus imberbi ſe credit eſſe
ectabiliorem. Hinc tam varii, ſibique
ntrarii apud Orbis incolas & mores &
bitus. Orientales univerſi imberbes ac
abros exoſi, raſis novacula capitis pilis,
rbam intonſam relinquunt. Occiden-
es contra comam nutriunt, barbam ton-
nt; & vitium putant, ſi quis barba in-
mpta procedat, aut in publicū prodeat.
s ſuccinctæ, illis longæ placent veſtes.
variam veſtium conciſuram ornatum
ſtimentis addere exiſtimant; illi id dete-
ntur, ac meram ſtultitiam putant. Sic
er alterius ridet ineptias, & ſuum cui-
e pulchrum videtur. Eſt enim (ut ille
) amor & rerum cunctis tutela ſuarum;
m tamen interim appetitu potius urgen-
quam ratione ſuadente vanitati ſtudea-
us, ſtultitiaſque ſectemur omnes.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 59

EXCERPTA
EX
LVDOVICI GODOFREDI
Archontologia Coſmica.

Deſcriptio Arabiæ.

ARABIA, ſi generatim ſumatur, complectitur ingens terrarum ſpacium, quod inter duos Sinus in modum Peninſulæ includitur. Sinus hi ſunt, *Arabicus*, qui & mare Rubrum & Etythræum ad occidentem; & *Perſicus* ad orientem. A meridie habet Oceanum: ad ſeptentrionem Syriam & Euphratem amnem. Eſt autem Arabia triplex: *Deſerta, Petræa* & *Fœlix*. *Deſerta*, quam *Aſperam* Ariſtides, *Humilem* Servius, *Profundam* Lucianus appellat, ab Hebræis *Kedar* dicitur. Fines ejus ſunt ab ortu montana Babyloniæ, cum parte Sinus Perſici: ab aquilone Meſopotamia juxta Euphratem fluvium: ab occaſu Syria & Arabia Petræa: à meridie montana Arabiæ Felicis.

Petræa tangit Syriam ob occidente & ſeptentrione, habetque confinē ab Oriente Deſertam, & à meridie Felicem. Hanc Plinius, Strabo, Ptolemæus *Nabathæam* vocant, Tyrius Secundam, nonnulli *Inferiorem*. Petræa dicitur à præcipua regionis urbe *Petra*. Barbaris hodie appellatur nominibus, diciturque Barra, ut Zieglerus putat, vel *Bengacal*, ut Caſtaldo placet

hac eſt *Sinai* mons, cujus tam frequens t in S. Literis mentio, quod in eo lex oſi à Deo tradita eſt. Eſt autem Sina ons pręaltus & aſcenſu perdifficilis, gra-bus induſtria humana in lapidem vivum petras duriſſimas inciſis, ut homines & menta illas tranſire poſſint. Eſt in iſto onte conventus monachorum Chriſtia-orum, ſed Maronitarum, qui Græcorum ore vivunt. Sunt autem monachi circi-r quinquaginta, qui viatores, qui illuc eligonis cauſa peregrinantur, hoſpitio ex-ipiunt. Eſt in eadem regione alius mons, on minus celebris in Hebræorum monu-nentis, nomine *Horeb*, altitudine tamen multum infra Sinam: appellanturque hi duo montes à Ptolomæo *Melanes*. Caput hujus Arabiæ eſt *Petra* urbs, quam S. Lite-æ nominant *Petram Deſerti*, quo non facile ndiri poteſt ob viarum difficultatem: mul-ique ſunt qui eam ipſam putant eſſe *Me-ham*, in qua Mahometes natus fuit: ſed hæc ſententia repudianda videtur, cum Mecha communiter putatur eſſe urbs Ara-biæ Felicis.

Hæc *Arabia* Felix cum Deſerta & Pe-træa conjungitur, excurritque in modum Peninſulæ inter duos ſinus, *Arabicum* & *Perſicum*, complectiturque circumnaviga-tio ejus 3504 mill. Solino aliisque dicitur *Ayaman*, ſive, ut alii ſcribunt, *Giamen*. Præ-ſtantiores ejus urbes ſunt *Medina Talnabi* (idem quod Civitas Prophetæ) ſita ad la-tus Arabiæ Petrææ, ſatis frequens populo. Spectatur in hac ſarcophagus *Mahometi* Pſeudoprophetæ, circa quem ultra 111,

 lampa-

lampadum millia ardere perhibentur. Porro Mecha civitas, patria Mahometi non longe diſtat ab oppido Petra, quanquam non ipſa Petra ſit, ſed ſitus potius reſpondeat *Mecharæ* Ptolemæi. locus eſt ſatis amœnus & elegans, etſi intra montes concluditur & circum ſe deſerta habet: ipſa quoque urbs deſtituta mœnibus: numerantur autem in ea ad ſex habitationum millia. Proficiſcuntur ſingulis annis Mecham tres Caravanæ, una ab Damaſco, altera ab Cayro, tertia ex India, viſendi cauſâ loci natalitii Pſeudoprophetæ: quo viſo Medinam proficiſcuntur, ut & ſepulchrum ejus devoti ſalutent.

Zidem oppidum eſt maritimum, diſtans xl millibus à Mecha. Muros non habet, domibus tamen pulchris conſpicua eſt. *Zibeth* præcipua eſt totius hujus Arabię urbs, ſita loco plano inter duos montes ſupra fluvium ejuſdem nominis, itinere medii diei à mari Erythræo. Cum Aden urbem Turcę cepiſſent, hanc quoque occupavere, miſſo eo Beglerbego cum exercitu.

Aden urbs eſt regia, ſita in littore Rubri maris, Arabicarũ urbiũ pulcherrima, fortis & tuta, non ſolũ ratione ſitus, ſed & humanæ induſtriæ. Aggeres habet & propugnacula firmiſſima, & portũ clauſum, populoq; valde abundat, ut quæ ſex domuum millia complecti credatur. Aſtu & proditione ceperũt Turcę hanc urbẽ cum toto regno an. à N. C. MD XXXVIII occiſo Rege. Præeſt huic noſtro ævo Beglerbegus Turcicus, inſtructũ ſemper juxta ſe habens exercitum.

Quamvis in *Arabia Deſerta* vaſtæ ſint ſo-

litudines,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 59

udines, habitatur tamen frequentibus bidulis villiſque; neque deſtituitur incorum multitudine, inprimis juxta Euhratem, & circa montana Arabiæ Felis: ea enim pars quæ in occidentem porigitur, tota arenis cooperta eſt.

Arabiam Petræam Veteres omnino ſteriem judicaverunt, illa tamen pars quæ Syiam attingit, melior eſt altera. Quicquid t, conſtat fere deſertam eſſe, & carere leriſque rebus ad vitam commode agenam neceſſariis: deſtituitur autem vel maime lignis & aqua dulci, Palmæ tamen licubi creſcunt ferentes fructus craſſos & eneros, quique non nimis abundant humiditate. Sed & Manna hic decidit, & in ittoribus naſcitur Coralion, ſpecie quidem atis pulchra, ſed intus concavum. Inveniur & in quibuſdam hujus Arabiæ partibus Amethyſtus gemma.

Arabia Felix melius quam *Petræa* vel *Deſerta* culta eſt, ut quæ pluribus rivis & fluviis irrigatur, quorum nonnulli etiam in lacus diffunduntur. Ergo fert hordeum & reliqua frumenti genera, inprimis oryzam, ut & mellis ceræque copiam, necnon arborum omnis generis fructus. Bis & hic in anno ſeritur, bis metitur, ut & in Indiæ pleriſque locis. Proveniunt inſuper hic palmarum dactyli, nardus, caſia, cinnamomũ, myrrha, thus & aliæ res atq; herbæ odoriferæ maxima copia. Nec metallis ominino deſtituitur, nec gemmis lapilliſq; inprimis quæ in littore maris felici piſcatione extrahuntur. Alit præterea Arabia hæc equos præſtantiſſimos & arietes adeo pin-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 59

eo pingues, ut cauda eorum nonnunquam viginti libras pendat. Ager tamen circa Medinam eſt prope ſterilis, qui non multum gignit rerum bonarum: is vero qui circa Mecham eſt, etiam aquæ potabilis inopia laborat.

Mores antiqui Arabum.

Artes & ſcientias priſci Arabes hili non faciebant. Capillos capitis promittebant omnes, barbam vero alii radebant mento tenus, alii non; qui ceteros ætate anteibat habebat in juniores imperium. Qui ſanguine juncti erant, omnes facultates ſuas communes habebant, etiam mulieres; ut qui interdiu primus ad aliquam ingreſſus fuiſſet, poſito ante oſtium baculo ſuo, ejus frueretur concubitu noctem vero exigebat mulier cum maximo natu. Hac ratione omnes inter ſe fratres haberi volebant, conſuetudinem Veneris etiam cum matribus ſororibuſque habentes, brutorum inſtar. Adulterium morte puniebatur: is autem habebatur adulter, qui cum alia conſueſceret muliere, præterquam cum ſanguine juncta. Quicquid hoc pacto in aliqua familia naſcebatur, habebatur legitimum. Curam mortuorum nullam gerebant, ut qui & reges ſuos vita functos in ſterquiliniis defodiebant.

Fidem in promiſſis contractibuſque præ cæteris ſancte præſtabant: cumque de re aliqua ſtipulari volebant, tertius quidam inter duos contrahentes conſiſtebat medius, percuſſaque palma manus ſuæ, contrahen-

ahentes in eam imponebant primores igitos, deinde ſumebat parvum villum e utriuſque veſtimento, tingebatque eum nguine manus ſuæ, & conſpergebat ſep-em lapides in hunc finem ibi præſentes, nvocabatque teſtes Dionyſium & Vrani-m. Huc accedebant certæ obligationes, omparituros eos qui ad hunc modum aciſcebantur, coram certo judice, quem nediator iſte nominabat, ſi opus eſſet, ſive eregrinus is foret ſive civis, habebatur-ue hoc honeſtiſſimum paciſcendi genus, uo utebantur in conciliandis novis fœde-ibus, aut amicitia. Cinnamomum colli-ebant non alii quam ſacerdotes Arabes, ui ante animalia quædam ſacrificabant: uique inter eos authoritate cæteris præ-tabat, dividebat cinnamomum in certas artes, reſervato primo faſciculo in hono-em Solis. Quod ſi arbitraretur cinnamo-num æqualiter diviſum eſſe, excitato ve-ementia radiorum ſolarium igne, ſeipſum o exurebat.

Fuit & certa quædam gens inter Ara-es, quæ ſerpentum carnibus veſci ſole-at, unde *Ophiophagi* dicti fuerunt. Alii amelorũ carnibus & lacte vivebant, qui-us etiam utebantur ad expeditiones bel-i & ferenda onera. Qui vero inter eos *Debes* dicebantur, paſtionibus & agricul-uræ dediti erant: perhibebantur hi non-unquam inter glebas & ceſpites terræ nvenire auri puri globos rotundos, ad magnitudinem nucis juglandis, quibus in-cludant precioſos lapillos, atque inde tor-ques ac monilia conficiant. Vendebant

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 59

autem etiam aurum vicinis extraneiſque, duas auri libras dantes pro una æris Cyprii aut etiam alius metalli.

Apud *Sabæos* ſolus Rex judicabat controverſias, eligebanturque reges arbitrio populi, adſcitis fere ad eum honorem iis, qui ex ea orti erant familia, unde antea quoque reges electi fuerant. Perſuaſum autem erat regibus iſtis, quod ſi progrederentur extra palatium regium, è veſtigio ſe obruendos eſſe lapidibus à populo, unde pedem porta Regiæ non efferebant. Lecticæ eorum & cathedræ prægrandes erant, quarum pedes ſive fulcra ſolido conſtabant argento, reſpondebatque huic magnificentiæ reliqua ſupellex regia. Negant autem ſcriptores eos unquam captos fuiſſe deſiderio invadendi rapiendique alienas terras aut poſſeſſiones.

Garæorum, qui & ipſi Arabes fuerunt, tantas fuiſſe ajunt divitias, ut omnis eorum ſupellex eſſet ex auro & argento; aditus vero ædium & tecta & parietes ex ebore. Infra quem ſplendorem multum erant poſiti Nabathæi, apud quos infamiæ notam incurrebat, qui bona ſua diminui patiebatur. *Panchaii* utebantur in bello curribus, dividebantque regnum ſuum in tres partes: primam aſſignabant *Sacerdotibus*, ſecundam *laboratoribus*, tertiam *bellaroribus*, in quibus etiam cenſebantur paſtores. Sacerdotes decidebant omnia litigia, ſive verſarentur inter privatos, ſive concernebant Rempublicam, excepto ſupplicio capitali.

Laboratores cum collegiſſent fructus ter-

ræ

,conferebant eos in commune , quique
er eos habebantur magis ſtrenui, nume-
decem ſeligebantur , ut diſtribuerent
ctus viritim. Paſtores obligati erant uti
gna diligentia in publicum proferrent
quæ ad ſacrificia ſolennia ſpectabant,
que omnia legitime diſtribuerentur ſe-
ndum pondus : ita nihil erat inter eos
ivati, præterquam domus & horti. Tri-
ta & ſubſidia erant in manibus ſacerdo-
m , qui cuique dabant pro neceſſitatis
igentia, ipſi vero duplum percipiebant,
nſentientibus cæteris. Habitus veſtituſq;
rum purus erat & nitidus , quod lanæ
ud eos multo molliores eſſent quam
ſtrates. Tam viri inter eos qnam fœmi-
e geſtabant aurum , ferentes collo tor-
es & monilia, armillas brachiis, digitis
nulos , auriculis gemmas more Perſarũ,
entes calceis verſicoloribus. Defenſio re-
onis erat penes tertium genus , nempe
llatores. Sacerdotes vitam vivebant deliciis
duentem , caſtitatis tamen ſtudio clari.
ſtes eorum erant ſtolæ longæ, candidæ,
ino puriſſimo , quidam etiam geſtabant
gas è molliori lana. Capitibus impone-
nt mitras aurificũ induſtria factas exor-
taſque , vacabantque fere ſervitiis divi-
s, recitantes ad ſonum harmoniacũ hym-
s in laudem Deorum ſuorum. Ajebant
tẽ ſe omnes genus ab ipſo Iove ducere,
i in eorum regionẽ aliquando venerit,
c cum inter homines moraretur. Au-
m, argentum, cæteraque metalla regio-
exportare nefas erat , nec licebat Sa-
rdoribus egredi templis lociſque ſa-
cris,

cris, ut ſiquis in loco prophano deprehenſus fuiſſet, impune à quovis interfici poſſet. Dona atqne anathemata templorum magna cum cura cuſtodiebant. Ipſe locus, ubi ſimulachrum Dei quem colebant cuſtodiebant, longus erat cubitos ſex, latus quatuor, magnifico & admirabili ſtructus opere. Omnis autem ager circa templum ad ducenteſimum ſtadium, ſanctus habebatur, & quicquid in eo proveniebat, ſerviriis divinis applicabatur.

Mores Arabum noſtri temporis.

Sunt autem Arabes colore fuſco, ingenioſi ac ſubtiles, ſuperſtitioſi, boni negociatores, vindictæ, novitatis & mutationis rerum cupidi. In commune ſunt latrociniis dediti, quique multum moleſti ſunt viatoribus. In bello plus efficiunt ſolertia & vafritie quam robore & fortitudine: pugnant non ſervatis ordinibus, confiſi potiſſimum numero. Hoſtem ab omnibus lateribus ſimul aſſiliunt, donec turbatis ordinibus rumpant aciem. Aggrediuntur autem hoſtem diſperſi, fugiuntque rurſum incredibili celeritate. Mulierum ſunt appetentiſſimi, ducuntque plures ſimul uxores, nec ſinunt ullam prodire in publicum, niſi velata facie. Multi eorum ſub rupibus aut cryptis ſubterraneis habitant. Ingrediuntur ſeminudi, ferentes ſinuoſa pallia & caligas laxas. Arma eorum ſunt arcus cum ſagittis, & longum haſtile, quod mitti à manu poteſt. Qui per Arabiam Deſertam iter faciunt, ductum Solis & ſtellarum ſe-

qu

ri coguntur, ob latiſſimos campos arena
ctos, accedente alio incommodo, quod
iam numeroſi ſæpe ab Arabicis latroni-
us invadantur, & multorum dierum ci-
aria & aquam ſecum ferre cogantur. Pe-
enſes ut plurimum vivunt è dactylis
almarum, qui cibus eorum optimus eſt
c vulgatiſſimus.

In littore Rubri maris ſaliunt ſiccantque
nagnam copiam piſcium, qui ſic indurati
bene ferunt ætatem. In Arabia Felici
nultum vivunt ex re pecuaria, multi etiã,
præſertim maritimi, ex negociatione.

Veri autem proprieque ſic dicti Arabes
ub papilionibus ac tentoriis vitã degunt:
nam qui in oppidis habitant, Mauri appel-
antur: illorum cibus uſitatus eſt *maza* ſi-
ve placenta ſub candentibus carbonibus
cocta: oleum ejuſque uſum in deliciis ha-
bent. Divitiæ eorum conſiſtunt in came-
is, paucioribuſque equis & armis: hæc
ſunt bona quæ à patribus ad filios hæredi-
tatis jure tranſeunt. Soleas ferreas equo-
rum ungulis nequaquam inducunt, ephip-
piis utentes leviſſimi ponderis; inque hac
paupertate magnifice ſentiunt de ſua no-
bilitate.

*Narratio, unde & quando Arabum & Mauro-
rum gentes in Hiſpaniam venerint.*

Mahometis Arabis vitam qui deſcripſe-
runt, multi fuerunt, qui etſi non uno mo-
do illius res tradunt, in eo tamen conveni-
unt omnes, quod eum è plebeio vilique
genere ortum, pauperibus parentibus, pa-
tre

tre Ethnico, matre Iudæa natum affirmant: fraudibus tamen atque verſutia effeciſſe, ut propheta vulgo crederetur. His igitur Mahometus, aſcito ſibi in ſocietatem Sergio monacho Arriano, novam illius ope commentus eſt religionem, ſive ſuperſtitionem, è Iudaiſmo & Arrianiſmo confuſis coadunatam. quod virus primo clam, deinde publice diſſeminare auſus eſt per Arabiam. Hoc modo magnam hominum multitudinem, in primis Arabum ad ſe collegit, adeo ut circa annum Chr. DCXVII, Ducem ſe appellare auderet omnium Arabum & Sarracenorum.

Poſtea Caliphæ Arabici (ſic enim vocabantur ſucceſſores Mahometi) beneficio novæ hujus ſuperſtitionis, & armorum ſuorum, in tantam excrevere potentiam, ut octoginta poſt mortem ejus annis, *Vlitus* Calipha nullo prope mortalium interpellante, omne poſſideret littus Africæ, qua illa ſeptentrionem reſpicit, prætereaque Palæſtinam, Syriam, Arabiam & Perſiam: & ut enumerationis oompendium faciamus, quicquid terrarum in longum velut ducta linea extenditur, ab extrema in occidentem Africæ parte ultra Atlantem montem uſque ad Indum fluvium, qui terminus creditur terræ Aſiæ majoris in orientem ſolem. Hoc igitur Vlito imperitante, circa annum Domini DCCXII, cum reges Hiſpanorum, ultimi è Gothis, immane quantum omnibus immerſi torperent vitiis, adulteriis, crudelitati, ignaviæ; via facta eſt Arabibus, Mauris & Saracenis irrumpendi in Hiſpaniam. Ingreſſi igitur eam

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 59

m per fretum Gaditanum, interfece-
nt ſpacio quinque annorum ultra ſeptin-
nta millia Chriſtianorum, ſublatiſque
s impleverunt regionem Mauris, deje-
s à regali ſolio Gothis, quorum tamen
ioribus ſeculis tanta virtus fuerat, ut
n ſolum imperium Romanum everte-
t, ſed & ipſam Romam cum Italia cal-
verint.

Tradit conſenſus Hiſtoricorum Franciæ
no Chriſti DCCXXV. Abderamum,
gis Geziti, qui Vlito ſucceſſerat, Pro-
gem per* Hiſpaniam duxiſſe trans mon-
s Pyrenæos Maurorum, Arabum & Sa-
cenorum quadraginta millia, quod a-
nen inſtar diluvii ſe in Galliam infude-
, inque medium illius regni penetra-
rit, uſque ad quartum à Turonum civi-
te milliare. Hos autem omnes cæſos
iſſe à Francis, ductu Caroli Martelli,
i tunc magnus Aulæ Magiſter, ſive, ut
pellant, Major domus fuerit apud *Die-
icum* Regem. Narrant iidem quinto an-
poſt Amorrhæum regem conatum ſup-
tias ferre Saracenis, quos idem Mar-
llus intra Narbonenſe oppidum com-
lſos gravi premebat obſidione, acie vi-
um cæſoſque fuiſſe Barbaros iſtos, ne
ſthac pedem ulterius in Europam pro-
rrent, eademque opera effectum eſſe, ut
iſeræ Chriſtianorum reliquiæ per Hi-
aniam latitantes, qui colla Mahometa-
jugo hactenus ſubtraxerant, ſeque ar-
ati in montium aſperitates per Aſtu-
am Cantabriamque receperant; animum
vires colligerent, & nova quædam
regna

regna ſtabilirent, etſi perexigua, Sobarobrenſe & Ouiedanum.

Arabibus in univerſum tribuunt plerique authores ingenium inſtabile, quieti inimicum, ambitioſum, audax, ordinis impatiens. Sic poſterioribus annis in Aſia duos creaverunt Caliphas: unum in Perſia: alterum Damaſci: ex qua diviſione imperii Arabici poſtea nati ſunt Turcæ, qui omne prope nomen Saracenicum & Arabicum per univerſalem deleverunt Aſiam.

Sic *Miramulini* Arabes, nacti ſummam in Africa potentiam, Caliphas Aſiaticos ſuperiores recognoſcere noluerunt. Hiſpania quidem quadraginta tribus annis per Legatos regum ſive Calipharum ſibi invicem ſuccedentes adminiſtrata fuit, donec Maurus quidam Abderamus, interfecto Ioſepho, ultimo Hiſpaniæ Prorege, Regem ſe appellavit Cordubæ, auſpicatus novum regnum, quod ſub XX regibus duravit annis CCLVII.

ARA-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 59

A R A B I Æ

Topogrophia & alia,

EX ADRIANI ROMANI

Theatro Vrbium

EXCERPTA.

Catharinæ monaſterium* in monte S. Synai. In hoc monachi ſunt S. Baſilii, i ſingulis annis cum maxima devotione lebrant feſtum glorioſæ virginis Cathanæ, ardentque continuo tredecim lampas ante altare. Hic corpus quieſcit hujus rginis.

Arach, antea dicta Petra: hic adhuc aliæ ſuperſunt reliquiæ Chriſtianorum à ngulo denominatorum.

Iterorum, civitas olim magnæ negotiaonis dum floreret Ægyptus, celebris unirſo mundo, cum undique ex oriente eo herentur merces: ſita eſt ad ſtrictum es dictum.

Arabia fœlix.

Imbuus, civitas magnæ negociationis, qua exonerantur omnes merces quæ echam vehuntur, tam ex occidente, quã oriente.

Medina, à Mauris dicta *Talnabi*, quaſi *opheta civitas*, celebris apud Mahometaos, ratione fugæ & ſepulchri Mahome. Eſt autem Mahometis ſepulchrum non

in aere ſuſpenſum (ut vulgo fabulantur) ſed in terris catenis vinctum, ne forſan rapiatur ab aliquo. Non eſt autem in Mecca, ut communiter dicunt, Mahometis ſepulchrum.

Danchali, prope hanc civitatem eſt mare arenoſum ſive ſabuloſum, juxta quod proficiſcentes mercatores utuntur pyxide nautica, tanquam ſi per mare periculoſum proficiſcerentur. Et revera patiuntur pericula plurima, debentque ſupra camelos, certis ciſtellis incluſi vehi, in quibus exiſtentes aërem hauriunt per foraminula. Quod ſi ventos habeant adverſos, ſubmerguntur omnes homines arena.

Mecha, civitas illuſtris, magnæque negociationis, templum & turrim habet Abrahamo attributum. Hic aqua eſt Abezzazon, quam ſanctam exiſtimant, quia ex ea bibit Agar. Hanc civitatem ſanctam exiſtimant Mahometani, ideoque à nullis niſi Mahometanis eam videri licet. Itaque Chriſtianis aliiſque cujuſque religionis hominibus, etiam totum orientem peragrandi poteſtatem habentibus hanc civitatem ingredi eſt capitale. Lapis quoque hic oſtenditur ab eorum Santonibus, in quo dicitur Agar ſediſſe: atque ab hoc ſingunt lapide Mahometem volaſſe in paradiſum, ideoque à multis peregrinis Mahometanis hæc viſitur civitas.

Sana, civitas non vulgaris eſt.

Damarcana civitas, aerem habet optimum, eſt ex pulcherrimis Arabiæ.

Zibitta, Regem habet proprium, qui hodie tributarius eſt Turcæ.

Adem

Adem civitas, principem habuit pro-
rium, qui per fraudem occiſus eſt opera
olimanni Belerbi Cairenſis, qui civitatem
ccuparat, cum antea eſſet Luſitanorum:
odie ſubeſt Motoar Regi de Hieman, qui
m cepit à Selimo II. Hæc civitas clavis
t hujus Orientis, magnaque in ea mer-
tura aromatum & Zibetti.

Fartacum, regem habet proprium.

Calaiate, in regno Motoar, huc mercato-
s maximam ducunt quotannis multitu-
nem pro India.

Gubelchama, hic reſidet rex.

Amanſiſilirina, proprium habet regem.

Alibinali, metropolis ſuæ regionis.

Moſſa; civitas regia eſt.

Lazzach, hic magna negociatio equo-
um, & aquæ roſaceæ, quæ vehuntur in
ndiam.

Arabia Deſerta.

Baſſora, antea Regem habuit, Luſitanis
men ſubjectum; jam præſidium hic ha-
et Turca, cum aliquot triremibus, quæ
iquando ad Ormus uſque excurrunt.

EXCERPTA EX GEOGRA-PHIA NVBIENSI.

A Mecca ad Medinam, cujus nomen
t Iathreb (quæ urbes ſunt Arabię Felicis)
a recta, decem ſunt fere ſtationes: Nam
Mecca ad Batn-Marri, eſt diverſorium
oddam, in quo eſt fons aquæ per are-
s decurrentis, palmis aliquot circum-

ſeptum, & ad quod recipit ſeſe gens quædam Arabum, ſexdecim habentur milliaria. A Batn-Marri ad Oſſan triginta tria milliaria. Oſſan autem eſt caſtellum diſtans à mari decem fere milliaribus: & extant in illo putei aquæ dulcis, coliturque cœtu quodam de familia Giohainæ. Ab hoc ad Codaid, millaria viginti quatuor: inter Codaid & mare intercedit ſpatium quinque millium paſſuum. A Codaid ad Giohſam hoſpitium Damaſcenorum peregrinantium ad Meccam, diſtans à mari quatuor fere paſſuum millibus, viginti ſex habentur milliaria. A Giohſa ad Alabua diverſorium in quo ſunt putei, milliaria vigintiſeptem. Et ab hoc ad Socqia totidem milliaria. At vero Socqia eſt hoſpitium ſecus flumen ſitum, horto, & palmetis amœnum, habitatque illud populus quidam ex familia Tai, cæteriſque Arabum familiis. A Socqia ad Rouaitham, in qua ſunt ſtagna quatuor, habitatores nulli, milliaria triginta ſex. Ab hac ad Sebalam, triginta quatuor. Et ab hoc ad Malal hoſpitium, in quo ſunt putei dulcis & copioſæ aquæ, milliaria ſeptemdecim. Ab hoc ad Sogeram receptaculum incolarum Medinæ, milliaria duodecim. Ab hoc denique ad Medinam ſex milliaria. Totius deſcripti ſpatii ſumma eſt ducentorum ſeptuaginta milliarium.

Patet etiam alia via à Mecca ad Medinam, quæ obliqua eſt & per montes. Nam cum quis egreditur è Mecca, arripit iter per oras maritimas ad Batn-Marri, deinde ad Osfan, tum ad Codaid, ad Choüar, ad

Theniat-almara, ad Madlat-Mahag, ad
tn-Madhag , ad Batn-dhat-Kaſed , ad
erad, ad Dhi-Samar, ad Batn-Aghda, ad
adlagiat-Giaafar, ad Aina, ad Adhan-al-
nat , ad promontorium montis Argi, ad
naniat-alaiar, ad Rima, ad Hai-Amar fi-
Aauf , ad Medinam , quam palmæ cir-
mdant plurimæ craſſorum feraces da-
ylorum , quibus vitam ſuſtentant incolæ
am , nulla aut ſemina , aut armenta poſ-
lentes. Potum iiſdem miniſtrat exiguus
nnis , quem à parte orientali ex magno
uodam fonte duxit ad latus urbis ſepten-
ionale Omar filius Chattab per canales
ipſa effoſſas. Magnitudo vero urbis Ia-
reb æquat mediam partem Mecchæ. A-
uam ad irrigandas palmas , & ſi quam
ibet ſementem, ſervi è puteis exhauri-
nt. Bacqyo-lgharcad eſt extra portam
vitatis ad Orientem. Et ſex paſſuum mil-
ous procul ab urbe , à parte ſeptentrio-
ali, eſt mons Ohod , quo nullus eſt alius
dem urbi propinquior: eminetque mons
e terræ multis ruribus ac pagis refertæ,
l habitatores Medinæ pertinenti. Qua-
or millibus paſſuum longe à Medina, ex
rte ipſius meridionali , in via quæ ducit
l Meccam , eſt flumen qnod vocatur Va-
-Laacquic , cujus ripas agri & palmæ
iſcriminant. Inter Medinam & mare in-
reſt ſpatium trium dierum, & Algiar eſt
ortus ipſius. Algiar autem eſt oppidum
equenti populo cultum , eratque priſcis
mporibus urbs proxima Gioddæ.

Via vero à Medina ad oppidum iſtud
t ejuſmodi: Exibis primum è Medina

ad Choſciob, conficieſque ſtationem unam. Ab horad Ghoraib ſtationem alteram, per cujuſdam montis radices: & hic eſt puteus aquæ vivæ & potus ſuavis. Et ab hoc ad Algiar, ſtationem ſimiliter unam. Algiar autem adjacet mari, & naves ad eam appelluntur. Similiter ab Algiar ad Gioddam habetur iter terreſtre decem fere dierum per oras maritimas, & mare modo vicinum eſt, modo remotum. Harum vero ſtationum pleræque conficiuntur per arenas ventis agitatas, & vias abditas, quas maris, ac montium ductu indagare neceſſe eſt.

Ad orientalem plagam Mecchæ poſt ſexaginta milliaria extat Taief, ad quam ſi quis ire cupit à Mecca, procedit ex ipſa ad Badid-almortafe oppidum populoſum, in quo ſunt Arabes vagabundi: Deinde ad Carn-almanazel caſtellum populo frequens, in angulo bivii ſitum: & ab hoc ad Taief. Volenti vero ab eadem Mecca proficiſci ad Taief per viam qua itur ac Acqic, tria ſunt millia paſſuum conficienda ad Arfat: tum ad Batn-Naaman, locum palmis conſitum: deinde ſuperabit aſcenſum Keda, unde proſpiciet Taief; ac tum deſcendens, alium facilem collem tranſcendet: tum demum ingredietur Taief. Porro Taief eſt habitaculum Tbacqifi, eſtque urbs parva, populoſa, ſuavibus aquis irrigua, cœli temperie ſalubris, frugibus abundans, ruribus ampla, uvis præſertim opulentiſſima. Porro ejus uvæ ſiccæ celebres ſunt, & in partes univerſas diſtrahuntur: & major pars fructuum Mecchã ab illa defertur. Eſt

autem

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 59

autē ſita prædicta Taief ſuper dorſo montis Ghazuan, & in dorſo hujus ejuſdem montis ſunt habitationes filiorū Saad, quibus ſit comparatio in aliquo ingenti numero exprimendo. Ibidem quoque degunt cœtus familiarum Hodhail. Cæterum nullus in univerſa regione Hagiaz (i.e. Arabię) reperitur mons frigidior cacumine hujuſce montis, in quo aqua interdum tempore æſtivo conglaciat. In partibus Mecchæ orientē reſpicientibus vigent præſertim filii Helal, & filii Saad cum familiis Hodhail: in partibus autem occidentalibus, familia Modlag, atque aliæ ex familiis Modhar.

Mecca præterea habet caſtella, ſive arces, è quibus eſt Naged-Altaief, & Nageran, Carn-almanazel, Acqic, Ocadh, Lia, Tarba, Maiſa, Caiſa, Gioras, & Sarat. Ex caſtris vero quæ poſſidet in Tæhama, ſunt Sancan, Serrain, Sorqia, Ghaſm, Bais, & Aac. Porro caſtella Medinæ ab ea denominata, ſunt Taima, Daumat-Algiandel, Alfere, Dhu-Lmoruat, Vadi-Liqora, Madian, Chaibar, Fadac, Cqere-Arinæ, Vahida, Sajara, Rohba, Saiala, Sabana, Rahett, Adhab, Achhal, & Hamia.

Iter autem à Mecca ad Sanaa, id eſt: Exibis imprimis Mecca ad Serrain ſuperiorem, ubi puteum reperies: deinde ad Carn-almanazel oppidum magnum: tum ad Sofe parvum oppidum, ubi duo ſunt putei multæ & ſuavis aquæ ad bibendum: tum ad Care oppidum habitatum, palmis abundans, & excurrentibus irriguum fontibus: poſtea ad Rouaitha oppidum magnum, frequentibus palmis & fontibus

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 59

diffluentibus conſpicuum: tum ad Tabalam urbem exiguam in collis radicibus ſitam, fontibus, palmis, & agris affluentem: inde ad Baiſar-Iactan civitatem parvam, populoſam, bonis domiciliis, campis pulchris, aquis erumpentibus, & palmis non multis: tum ad Giaſda, ubi eſt puteus parcus aqua: tum ad Niab oppidum ingens, populo, & palmis frequens, ubi invenitur fons aquæ dulcis: tum ad Sangia hoſpitium inhabitatum: inde ad Caſſa pagum magnum abundantem fontibus, vineis, palmis, prædiis, oleribuſque: hinc ad Negem pagum habitatum, ubi extat puteus; poſtea ad Sadum-Rah oppidum magnum cultum habitatoribus, & ædificiis amplum, fontibus, & vineis refertum. Diſtat ab hoc urbs Gioras intervallo octo milliarium. Gioras autem, & Nageran ſunt ejuſdem pene magnitudinis, & utraque abundat palmis, & in utraque ſunt officinæ ad condiendas pelles, in quibus conſiſtunt merces, & negotia incolarum, qui ea in arte excellunt. Item à Sadum ad Mahgera pagum magnum ſcatebris irriguum, ubi etiam eſt puteus profundus, aqua fœcundus. In hoc pago eſt arbor maxima, quæ vocatur Talhat-almalec, ſalici perſimilis, majoris tamen molis: & hæc arbor eſt terminus inter ditionem Mecchæ, & ditionem Iaman. Illinc ad Adhia pagum formoſum: tum ad Saada civitatem parvam, ſed populoſam, in qua optimæ pelles condiuntur, ac deinde ad permultas Iaman, & Hagiaz regiones aſportantur. Diſtat vero hæc à Sanaa milliaribus centum

um octoginta. Ab hac ad Amaſiam hoſpitium incultum,in quo parvus eſt fons. Deinde ad urbem Gionuan, in qua eſt arx munitiſſima, & duo ſtagna aquarum,incolæ miſcellanei ex gentibus Oma. Creſcunt in hac vineæ, atque uvæ miræ magnitudinis granorum, è quibus conficiuntur uvæ ſiccæ, ſuaves guſtu, & craſſitie præcellentes, quæ deferuntur in regiones finitimas, & remotas: & hæc diſtat à Sanaa ſeptuaginta duobus milliaribus. Similiter à Gionuan ad Saada habentur quadraginta octo milliaria. Gionuan poſſidet pagos, ædificia, & rura aquis irrigua, & populis culta; degunt quoque in illa diverſæ familiæ Ghaſan, variæque nationes Arabum. Ad occidentalem partem Gionuan habes terram Abadhitarum, quorum regiones ſunt populoſæ, arces munitæ, arva permulta, pagi frequentes. Ex hac progredieris ad urbem Anafeth, in qua vineæ ſunt multæ, palmæ raræ; cujus cives utuntur aqua magni cujuſdam laci fontibus ſcatentis. Inde ad Rabda urbem parvam quaſi caſtellum multis circumdatam vineis, arvis latiſſimis, fontibuſque manantibus; cujus præterea incolæ poſſident armenta, & camelos. Hac in urbe eſt puteus altiſſimus, & ædes illa firmiſſima memorabilis apud ſcriptores. Diſtat autem hæc à Sanaa ſtatione una. Totum iter à nobis deſcriptum conficitur à Caravannis ſpatio viginti ſtationum.

Porro via, quæ ducit à Mecca ad Dhi-Sohaim de terra Chaulan, eſt hujuſmodi. A Mecca ad Malecan hoſpitium viatorum,

indeque ad Ialamlam montem interjectũ ab Oriente ad Occidentem, in quo eſt hoſpitium gentibus Tehamæ, habes ſtationem unam: Tum ad domicilium quoddam ſolitarium, in quo eſt fons aquæ, ſtationem item unam: Ab hoc ad Caina pagum exiguum, ubi ſunt duo putei, ſtationem unam: Hinc ad Darca, & Olbob duo oppida populoſa, ſtationem unam: Ab his ad Habaſcia pagum parvum, aquis abundantẽ, ſtationem unam: Tum ad Canona diverſorium, in quo habetur puteus, ſtationem itidem unam: Deinde ad Baiſat-Haran hoſpitium, in quo manent adhuc reliquiæ Arabum, & extat puteus aquæ ſuavis, ſtationẽ unam: Ex hoc ad urbem Hali, parvam, mari adjacentem, ſtationem ſimiliter unam: Ab urbe Hali maritima ad flumen Sancan, quod fluit uſque ad urbem Sancam, ſtationem unam. Inde ad Baiſat-Iactan, ſtationẽ unam. Tum ad Haran-Alcarin oppidum parvum, populoſum tamen, & in quo habes rivos aquarum currentium, & palmas aliquot, ſtationem unam. Tum denique ad Chaulan-Dhi-Sohaim arcem munitam, cujus incolæ ſunt fortes, ac robuſti. Omnes prædictæ regiones ſunt in terra Teſamæ, quæ eſt portio Iaman.

Terra vero Tehamæ ſunt montes intexti initium ducentes à mari Calzumæo, cui etiam præeminent: & eorum partes aliquot tendunt in plagam orientalem. Porro limites Tehamæ hi ſunt: Ab Occidente terminatur mari Rubro, ab Oriente montibus protenſis à Meridie ad Aquilonem. Longitudo ejuſdem, à Sorgia ad Aden ſe-

us litora, eſt duodecim ſtationum: Latiudo vero ipſius, à montibus uſque ad diionem Alabeorum, quatridui eſt: Habet tiam à parte ſui Orientali urbem Saada, Iaus, & Nageran: & à parte ſeptentrioali, Meccam, & Gioddam: à meridionali anaa, ad diſtantiam decem fere ſtationũ. n terra Tehamæ ſunt Arabes errabundi x omni ſtirpe. Mecca vero eſt centrum, c meta habitatorum Peninſulæ Arabæ, idelicet regiones Iaman. Nam à Mecca d Sanaa eſt intervallum viginti ſtationũ: & ab eadem Mecca ad Zobaid, ſtationum otidem: rurſus à Mecca ad Iamama interſunt ſtationes una cum viginti: item à Mecca ad Damaſcum ſtationes triginta: & ab eadem ad Baharain, ſtationes viginti quinque.

De Alcorano, ſeu lege Arabum, & ratione XX annorum quibus utuntur.

LEgem ſuam (ut ait Cl. D. Erpenius in notis ad hiſtoriam Ioſephi) Arabes & reliqui Muhammedani vocant Coranum, quam Muhammed iis perſuaſit cælitus ad ſe demiſſam. Ea enim licet futilis ſit, inepta, mendaciis referta, nulloque ſenſus acumine, aut argumentorũ pondere, quod vel leviter hominem Chriſtianum movere poſſit, inſtructa; tanta tamen eſt ſermonis puritate, tam accurata analogia, & ſcripturæ perfectione expreſſa, ut merito iis materia & norma Grammaticæ conſtituatur.

Vocant legem illam ſuam *Koranum*, à verbo *Karaa*, quod eſt *legere* & *colligere*,

unde

unde *Koranus* eſt *lectio*, & *collectio*. Etſi autem *lectionis* notio propterea male ei convenire non videatur, quod Iudæi quoquo legem ſuam, ſeu vetus Teſtamentum, ab eodem themate *Mikra*, id eſt, *lectionem* vocent, quod lectione digna ſit, & in Eccleſia legatur; tamen Arabes eruditi omnes ita dictam volunt à collectione Suratarum, ſeu capitum quæ comprehendit.

Moles ejus haud multo minor eſt mole novi Teſtamenti, atque hoc caput, quod ordine eſt duodecimum, partem ejus conſtituit fere octogeſimam. Incredibile autem eſt dictu quantum ei libro virtutis, majeſtatis, & autoritatis, adſcribant, quantum ei honoris, imo venerationis deferant. Integri de præſtantia ejus extant libri, quos ſine riſu homo Chriſtianus non legat. Super omnes eum creaturas excellere, & proximum à Deo locum tenere prædicant: qui irreverenter eum tractat, vita indignum, nec minus flagitioſum eſſe, quam ſi ipſum contemneret Deum. Hinc magna cum reverentia & veneratione eum accipiunt, & è manibus deponunt, neque Chriſtianum vel Iudæum attingere eum permittunt: inſidere autem ei, immane eſt piaculum; Chriſtianis etiam & Iudæis capitale. Quin ipſis Muhammedanis nefas eſt, niſi bene mundi ſint, & loti, vel extremis eum digitis attingere: qua de cauſa, ne imprudenter peccent, corio ejus, extrinſecus, majuſculis literis Arabice inſcribere ſolent, *Ne tangat eum niſi mundus*.

Sunt autem Corani, ſeu Alcorani capita cen-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 59

centum & quatuordecim. Horum capi-
m alia *Meccenſia*, alia *Medinenſia* inſcri-
untur: cum enim pſeudopropheta Mec-
æ, quod celeberrimum eſt Arabiæ empo-
um, invito magiſtratu & civibus pleriſ-
ue doctrinam ſuam divulgaret, coactus
ndem fuit urbem deſerere, & Iatribam,
uod oppidum eſt exiguum, decem die-
m itinere à Mecca diſtans, confugere:
bi à civibus cum gaudio exceptus, viſum
i fuit imperii ſui ſedem collocare, unde
t *Medinatalnabi*, id eſt, *civitas Prophetæ*, &
bſolute, *Medina*, id eſt, *civitas*, dictum
uit. Hic quæ accepit cœleſtia, ſceleſta
ene dixeram, oracula, ea Medinenſia vo-
ata ſunt, ut quæ ſuis Meccæ obtruſerat,
Meccenſia. Cæterum ut Meccæ natus &
ducatus fuit, ac Magiſtratui ſubditus, de-
em annos doctrinam ſuam clam primum,
leinde palam ſparſit; ita Medinæ, excuſſo
ubjectionis jugo, jam princeps factus
olíticus ſimul & eccleſiaſticus, totidem
nnos imperavit, & docuit; ac tandem
ndecimo à fuga ſua anno obiit, atque ſe-
ultus eſt.

Ea fuga, *Hegira* iis dicta, incidit in no-
ctem illam quæ ſequuta eſt 15 Iulii anni
æræ Chriſtianæ 622, & communis eorum
eſt æra, uti nobis nativitas Chriſti. Sup-
putant tamen illi annis lunaribus, qui un-
decim fere diebus breviores ſunt ſolari-
bus. Hactenus Erpenius. Cæterum in hanc
rem illuſtris locus eſt in Hiſtoria Sarace-
nica Georgii Elmacini, ſub finem vitæ
Muhammedis: *Cum æra, inquit, Hegiræ an-*
nos obſervet lunares, commemorabimus eos ut in
illa

illa ſeſe habent, & docebimus quot ex iis anni fiant ſolares, ut ſana nobis ſit Chronologia inde ab Adamo, piæ memoriæ, ad hoc uſque tempus. Traditur itaque Muhammed obiiſſe, impletis annis ſolaribus 6123, menſibus novem, & quatuordecim diebus: elapſis temporis Hegiræ annis Lunaribus decem, & diebus ſeptuaginta: id eſt annis ſolaribus novem, & undecim menſibus, minus uno die: primus enim Hegiræ dies fuit Iovis, & ultimus vitæ Muhammedis fuit Lunæ; ut dies fuerint 3614. Hæc ille.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 59

WOLFANGI DRECHSLERI
HISTORIA ARABVM.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 59

WOLFANGI DRECHSLERI HISTORIA ARABVM.

An. 597. NAſcitur Machometus patre Abdalla, matre Emma, ex gente Iſmaelitarũ temporibus Mauricii Imperatoris, & Gregorii pontificis Romani.

623. Machometus ſuo pernicioſo dogmate inſtinctu & inſidiis Ioannis Antiocheni, & Sergii Italici Monachi Alcoranum ſcripſit, & ſeducens Arabas, alioſque Aſiaticos populos, eos Saracenos nuncupavit.

637. Moritur Machometus, ipſe ætatis agens annum quadrageſimum. Sepultus in Meccha Perſidis urbe.

638. Hieroſolyma poſt biennalem obſidionem à Saracenis devaſtata.

639. Tota Syria à Saracenis clade affecta eſt.

640. Saraceni ab imperatore Romano defecerunt.

641. Antochia à Saracenis everſa, Damaſcus capta, Phœnicia oppugnata, ſubacta Ægyptus.

648. Maximam partem Africæ Saraceni ſuo imperio ſubjugarunt.

655. Rhodus nobiliſſima inſula à Saracenis oppugnata eſt, quam capientes plurimum ex ea auri avexerunt: & Coloſſum ſolis nobilem altum 110 ped. ex cu-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 59

s ære, Iudæis vendito, nongentos ca- elos oneraſſe dicuntur.

656. Ægeum mare piratica infeſta- nt, & Cycladibus inſulis multa intule- nt damna.

663. Saraceni Olympium Italiæ Exar- hum in Sicilia, cum toto exercitu fude- int.

668. Conſtantinus IV cum Mucha- iodo rege Saracenorum, hac conditione iiit pacem, ut Saraceni magnam vim auri omanis exolverent, cum inſigni equo, & um nobili puero.

672. Irrupere Saraceni in Siciliam, & yracuſis captis, omnique terra devaſtata, lexandriam rediere.

675. Obſeſſa eſt Conſtantinopolis à Sa- acenis, qua fruſtra ſæpius oppugnata, cum avibus conſcenſis domum redire ſtatuiſ- ent, major eorum pars naufragiis periit.

676. Romani Saracenos vicerunt, occi- s triginta eorum millibus.

679. Pax ſecundo inter Romanos ac Sa- acenos ad triginta annos hac lege facta ſt, ut Saraceni Romanis tria millia libra- um auri, quinquaginta captivos nobiles um totidem equis annuatim ſolverent.

686. Saraceni rege Ammiratho Afri- am & Lybiam invaſerunt, multis ſpoliis itati.

687. Mortuo Conſtantino, Iuſtinianus juſmodi conditionibus cum Saracenis acem iniit, ut Africa & Lybia imperio eſtituta, per decem annos ſingulis diebus hille aureos, & equum cum nobili puero o tributi penderent.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 59

688. Hoc fœdere rupto Iuſtinianus pugnam cum Saracenis iniens, plurimum damni ab iis retulit.

692. Fuſis per Saracenos Romanis, nomen Saracenum crevit, dignitas Romanorum valde imminuta eſt.

698. Abimelech Saracenorum rex Africam invadens non diu victoria gaviſus eſt.

700. Romani Syriam deprædantes, ducenta millia Saracenorum fuderunt.

706. Contentione de imperio inter Iuſtinianum & Leontium orta, Saraceni Africam rurſus occupaverunt.

710. Saraceni ex Lybia navigantes, primum intulerunt pedem Hiſpaniæ, vaſtantes Tarraconenſem, Bethicam & Luſitaniam.

718. Cum trecentis navibus Saraceni Aſiatici Conſtantinopolim appulere, & eam mari terraque acriter oppugnarunt. Eodem anno in Bulgaris duo & viginti millia Saracenorum cæſa.

719. Zulemon Saracenorum rex, in caſtris ante Conſtantinopolim moritur, ſublato in ejus locum Amiratho.

720. In obſidione Conſtantinopolitanæ urbis multi ex Saracenis, fame, peſte, & frigore interierunt. Superſtites cum domum reverti ſtatuiſſent, exorta tempeſtate maris, & igne de cælo cadente, partim igni, partim aquis, conſumpti ſunt, adeo ut ex claſſe trium millium navium, quinque tantum naves evaſerint. Duravit hæc obſidio totum biennium. Eodem anno Saraceni reſarturi perpeſſa mala, cum ingenti exercit

xercitu iu Hiſpaniam irruunt, omnem rram, excepta Gallicia, depopulantes.

721. Abidimarus Saracenorum Africa-orum dux Burdegalam Galliæ urbem, vi ptam dirupuit, & in Pictavos movens à arolo Martello repreſſus eſt. Abidimaro utem Principe occiſo, Saraceni aliquan-ulum ab armis quievere.

730. Saraceni deductis ſecum uxori-us, liberis, ac omni familia, Galliam in-urrunt, quaſi perpetuo ibi habitaturi. Cum s pugnam iniit Carolus Magnus Gallis n auxilium vocatis, & trecentis octuagin-a millibus Saracenorum interfectis, ipſe antum mille & quingentorum militum x ſuis jacturam fecit.

735. Carolus Francorum rex Avinio-em claram Galliæ urbem, à Saracenis olo captam ſua virtute liberavit.

737. Carolus multas alias civitates, ex-ulſis Saracenis, paci ac libertati reſtituit, morreo altero eorum duce occiſo, Athino ltero fugato.

738. Idem adjutus Luitprandi Lom-ardiæ regis auxiliis, ex tota Gallia Sara-enos ejecit, atque expulit.

744. Conſtantinus Copronymos Impe-ator Conſtantinopolitanus claſſem adver-us Saracenos Ægyptios duxit.

759. Saraceni in oriente ſuo imperio, emper aliquid, quod Romanorum erat, ubjecerunt, Romanis inteſtinis odiis diſſi-entibus, & in ſolos Galliarum reges in-entis.

778. Carolus Magnus contra Saracenos ugnavit feliciter in Hiſpania. Rolandus

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 59

Saracenum Chriſtianos ſæpe provocantem, duello vicit, eoque ſtrato ſuis faciliorem victoriam præbuit.

780. Leo quartus Imperator in Saracenos Syriam inhabitãtes incurſionem fecit.

803. Aaron Saracenorum Princeps cum trecentis millibus expeditis equitibus, Nicephorum regem Conſtantinopolitanum oppugnavit, eumque tributarium reddidit, impoſitis legibus iniquiſſimis.

807. Sardinia & Corſica inſulæ à Saracenis deprædatæ.

826. Saraceni Cretam inſulam ſuæ ditioni ſubjiciunt, Græcis duplici prælio ſuperatis.

828. Saraceni Aſiatici in Palæſtinam: Africani in Siciliam irrumpunt.

830. Bonifacius Corſicæ Comes Chriſtianorum auxilio deſtitutus, exceptus ab Hetruſcorum populis, trajecit in Africam, & inter Carthaginem & Vticam quatuor præliis victor extitit, & terrore nominis ſui ex Sicilia Saracenos domum ire ad propria defendenda compulit.

836. Multis terris Saraceni maxima intulere damna, & metu civitates plurimæ hinc inde ad eos defecerunt,

843. Saba rex Maurorum, Saracenorum Dux, Siciliam & ſinum Crotonienſem vaſtat, Tarentum capit, cui Theophilus Imperator, & Venetorum claſſes fruſtra reſtiterunt.

845. Saraceni invadentes Hetruriam & Latium, Romam deprædati ſunt, ſed antequam domum redirent, plurimi naufragiis deperiere.

846. Il

846. Illyrio & Dalmatia vexata, Adria-
cum mare tranſeuntes Anconam Piceni
rbem direptam incenderunt.

847. Leo quartus Pontifex reliquias
aracenorum ex portu Oſtienſi ejecit, &
ranſtyberiuam regionem contra eos
nunivit.

867. Saraceni prædæ cauſa iterum ir-
upere in Italiam & Beneventanum a-
rum in Samnitibus igne ferroque vaſta-
unt, ſed à Ludovico & Lothario regibus
n fugam ſunt converſi.

870. Cum Perſis Saraceni iterarunt
ella. Perſæ Turcico milite uſi (montem
Caucaſum tum Turcæ habitabant, & vo-
abantur Tartari) illorum auxiliis vice-
unt. Ab eo uſque tempore Turcæ nun-
uam poſtea reliquerunt Aſiam, & in Sa-
acenicum tam regnum, quam nomen
ranſiverunt.

878. Ex Sicilia Saraceni, quam ſepti-
num & quadrageſimum annum tenebant,
enitus expelluntur.

881. Carolus Craſſus irrumpentes Sa-
acenos Italia arcuit.

891. Nicetes, Dux Conſtantinopolitani
mperatoris, egregiam victoriam de Sara-
enis reportavit.

910. Saraceni Apuliam & Calabriam
nvadunt.

913. Ad Lyrim Campaniæ fluvium, Sa-
aceni Romanorum civitates vaſtantes,
rincuntur.

934. Saraceni Fraxineto irrumpentes
d aquas uſque pervenerunt, ubi Sagitus
dux eorum cum toto exercitu deletus eſt.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 59

935. Genuam Liguriæ urbem Saraceni depopulati ſunt, collectaque ingenti præda in Africam redierunt.

941. Hugo Italiæ rex Fraxineto capto Saracenam claſſem exuſſit.

944. Radimirus rex Galliciæ maximum exercitum Saracenorum fudit in Hiſpania.

951. Saraceni Calabriam, Apuliam, Lucaniam cædibus & incendiis replentes, virtute Alberici Hetruſci Marchionis repreſſi ſunt, & in agro Minturnenſi in Campania ad Lyrim fluvium ſuperati, cum acceſſionem ad urbem Romam inſtituiſſent.

952. Saraceni ex Gargano monte, in quem ſe contulerant, incurſiones frequentes in finitimos faciunt, Beventum captum incendunt.

969. Otho primus, Germanorum Imperator, Saracenos Italia expulit, & Garganum montem recepit.

970. Saraceni Coſentiam recuperarunt, ex qua paulo ante ab Vngaris ejecti erant.

977. Creta inſula Saracenis erepta.

982. Otho ſecundus, cum Saracenis, quibuſcum ſocia arma ex fœdere Græci conjunxerant, in Calabria, magna ſua clade conflixit, Idibus Iulii, fortiſſimis autem ſuorum interfectis, ipſe fuga vix ſalvus evaſit.

1000. Alphonſus Hiſpaniæ rex, Saracenorum præſidium quoddam, nomine Viſcum, obſidens, ſagitta percuſſus, vitam cum morte commutavit.

1007. Saraceni duplici exercitu Italiam ingreſſi, Capuam ceperunt, Barum obſidione preſſerunt.

1009. Sa-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 59

1009. Saraceni Aſiatici Hieroſolymam occuparunt.

1013. Henricus ſecundus Germanorum Imperator Saracenos Capua expulit, & duces quoſdam eorum partibus faventes gravi bello perſecutus eſt.

1018. Caliphas Ægypti præſes Saracenico exercitu & Turcico (qui tum Perſidem occupaverant) adjutus templum Domini Hieroſolymis diripuit & ſpoliavit.

1048. Calipha mortuo, Imperator Conſtantinopolitanus cum Dobire filio, & ſucceſſore ejus fœdus iniit, & ejus permiſſu Dominicum templum inſtauratum eſt.

1056. Robertus Nortmanuus Capuam à Saracenis obſeſſam liberat, & Græcos cum eis confœderatos Calabria ejicit, Sacerdotibus tantum relictis.

1060. Antiochiam & Cæſaream vexantes Saraceni repreſſi ſunt.

1095. Ad Cinitum oppidum ultra Boſphorum Thracium multi Chriſtiani à Saracenis occiſi ſunt.

1096. Ex Hiſpania, Gallia, Anglia, Scotia, Dania, Lotaringia, Alemania, Burgundia, Lombardia, Italia multi exercitus, contra Saracenos in unum confluxere, animo exturbandi illos ex Hieroſolymis & tota terra ſancta.

1097. Prædicti exercitus apud Niceam urbem duabus ſtragibus Saracenos fuderunt. Receptæ quoque ſunt Eraclea & Tarſus,

1098. Chriſtiani ex Antiochia expulere Saracenos, quam obſederunt menſibus

undecim. Hoſtium centena millia occiſa. quod prælium commiſſum eſt quarto Cal. Iulii.

1099. In agro Hieroſolymitano bellum à Chriſtianis contra Saracenos commiſſum eſt, & Dei benevolentia Saraceni victi, Hieroſolyma à Chriſtianis recuperata, Idibus Iulii menſis.

Gotfridus Bolionius Remenſis, Lotharingiæ Dux, qui primus muros aſcenderat, rex Hieroſolymorum à Chriſtianis victoribus creatur.

Eodem anno Saraceni duce Calipha Babylonio cum centenis millibus equitum, & quadringentis millibus peditum, contra Chriſtianos paraverunt exercitum. Chriſtiani autem quinque millibus equitum & quindecim millibus peditum victores extitere, centum millibus virorum occiſis, & Hieroſolymis conſervatis.

1100. Gotfridus Aſcalonem cepit, magnoque auri pondere ibi potitus eſt. Eodem anno Gotfridus moritur, cui ſucceſſit Balduinus frater.

1102. Balduinus magna ſtrage vincitur, & vix fuga incolumis evadit. Ramæ mœnia, in quam reliquiæ exercitus ejus confugerant, ab hoſtibus diruuntur.

1103. Boemundus Apuliæ Rex cum cæteris in expeditionem Hieroſolymitanam profectus, à Saracenis capitur, & poſtea à Tancredo nepote ſuo liberatur.

1104. Chriſtiani Accaron civitatem Palæſtinæ, quam alii Ptolemaida appellant, poſt vigeſimum diem obſeſſionis capiunt.

1105. Ma

1105. Magna pars Saracenorum à Chriſti fidelibus deleta eſt.

Eodem anno Alexius Imperator Conſtantinopolitanus conditiones pacis,à Balduino oblatas, accipere cogitur.

1106. Balduinus Berythum & Sidonem, urbes maritimas ſubigit. Apud Carrhas ſeditio inter Chriſtianos Principes orta, maximo illis damno fuit, irruentibus enim in illos ex improviſo hoſtibus, quidam capti,quidam duces fugati ſunt,exercitu miſere deſtituto. Hanc notam paulo poſt recenti de Saracenis victoria emendavit Balduinus.

1113. Saraceni in regnum Hieroſolymitanum ex Perſide incurrentes, Regis copias forte oblatas fugant & cædunt.

1115. Tancredus, qui patruum ſuum à Saracenis liberaverat, ad montem regalem ab hoſtibus vincitur, & occiditur.

1117. Piſani inter Hetruſcos nobiles populi, Saracenos ex Balearibus inſulis armis ejecerunt.

1118. Balduino ſecundo Hieroſolymorum rege mortuo, alter ejuſdem nominis ſuccedit, qui regem Perſarum devicit, atque occidit. Damaſci regem fugavit, ſed Parthorum rege ſibi reſiſtente, & illos ulciſci volente,Balduinus capitur,& vinctus ultra Euphratem cuſtodiæ demandatur.

1119. Balduinus poſt octavum & decimum menſem inſidiis è carcere liberatus ad ſuos revertitur.

1122. Venetorum claſſis in Syria Saracenis moleſta fuit, Dominico Michaele duce. Fuerunt Venetis propter multa me-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 59

rita, & virtutem conceſſa magna privilegia.

1125. Pugnatum contra Chriſtianos eſt quadringentis millibus militum, quibus occurrerunt tribus millibus virorum Chriſtiani, & Dei benignitate, ſeptem millibus hoſtium gladio cæſis, & quinque millibus aquis ſuffocatis, Chriſtiani victoriam conſecuti ſunt.

1127. In Syria Chriſtiani duabus ſtragibus fudere Saracenos, ubi in prima pugna duo millia Saracenorum, & quingenti deſiderati. In altera, quamvis uterque exercitus afflictus eſt, Chriſtiani tamen victores exſtitere.

1129. Rex Aſcalonitarum à Balduino repreſſus, Rex Damaſci tribus præliis victus.

1130. Balduino, tertio Rege Hieroſolymitano, è vivis ſublato, Fulco quartus Rex conſtituitur.

1131. Tripolitanus comes proditus occiditur. Fulco Rex ab hoſtibus ſugatur, & iniquas conditiones, ut ex obſidione liberaretur, accepit.

1133. Chriſtiani Ægyptiis felici Marte reſtiterunt.

1139. Aſcalon à Chriſtianis recuperatur.

1142. Fulco quartus Rex in Hieroſolymis, inſequens leporem, & ex equo decidens, efflavit animam: cui ſucceſſit Balduinus filius, qui quintus Rex fuit.

1143. Vrbs Ediſſa, & tota fere Meſopotamia à Saracenis & Alapho duce Turcarum, qui jam in oriente magni nominis erant, devicta eſt, multa & miſerabili Chri-

Chriſtianorum ſtrage edita, matronis in æde D. Ioannis Baptiſtæ ſupra altare ſtupratis.

1144. Balduinus III, quintus Rex Hieroſolymorum, Gaza & Aſcalone Saracenos ejecit, & apud Hierichunta Noradinum Damaſcenæ militiæ principem, quinque millibus hoſtium interfectis, vicit & fugavit.

1145. Emanuel Conſtantinopolitanus Imperator exercitus Chriſtianorum contra Saracenos euntes, multis inſidiis fatigavit, ne quid utile Chriſtianæ Reip. efficerent.

1146. Rogerius Siciliæ & Nortmannorum Rex Saracenos Africanos Rege ipſorum capto, ad triginta annos ſibi tributarios reddidit.

1146. Eo anno Conradus ſecundus Imperator ingentes copias pugnatorum contra Saracenos parat, ſed pugnat infeliciter.

Ludovicus Rex Galliæ contra infideles maximam vim militum cogit.

1147. Ex Flandria, Anglia, Lotharingia inſtructis ducentis navibus bellũ contta Saracenos inſtitutum eſt.

Hoc anno Conradus Imperator tranſmiſſo feliciter Boſphoro, prope hoſtes acceſſit, verum deficiente comeatu, & (ut nonnulli ajunt) frumento gypſo corrupto, coactus eſt continere curſum, & copias reducere. Quo cognito, Saraceni, à tergo inſequentes, aliquot hominum millia trucidaverunt.

Eodem anno confluit ad Imperatorem

Rex

rex Franciæ, adjuvandi illum ſtudio, ſed exercitu fame confecto nihil præclari actum eſt.

Eodem tempore Neneti inſtructa claſſe profecti ſunt in Aſiam, opem laturi Imperatori, qui Saracenis bellum faciebat.

1148. Hiſpani expulſis Saracenis, Almariam, & Tortoſam turrigeras urbes recuperarunt.

Eodem anno Damaſcus à Syris, Gallis, Alemannis Hieroſolymitanis oppugnata eſt, ac extremi muri diruti, cumque jam ſpes eſſet potiundæ urbis, & expugnandi Saracenos, exorta diſſenſione inter Principes, quiſque convocato ſuo exercitu, ab oppugnatione deſtiterunt.

1149. Rex Antiochiæ Raimundus cum toto exercitu deletus à Saracenis eſt, omnique terra ejus devaſtata, ſola Antiochia à rege Hieroſolymotum ægre ſervata eſt.

1151. Rex Hieroſolymorum Balduinus, Ægyptios ac Babylonios fudit.

1158. Saraceni ex Almaria atmis profligarunt Hiſpanos.

1159. Balduinus multas civitates ejectis Saracenis in pacem & libertatem reſtituit.

1164. Moritur Balduinus Hieroſolymitanus rex, ſubrogatuſque eſt frater ejus Almericus, ſextus Rex.

1170. Almericus in Ægypto clara potitur victoria.

1171. Idem Rex Damiatam obſedit, ſed malis conditionibus init pacem.

1172. Saraceni Africaui plurimas fecerunt excurſiones in Hiſpaniam.

1175. Al-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 59

1175. Almericus Hieruſalem rex febri extinctus, Balduinus filius ejus in Regem ungitur, ſeptimus Rex.

1177. Balduinus Saladini Ægyptiorum regis copiis bis victis & deletis, multum auri Hieroſolymis intulit.

1180. Filia regis Saracenorum, quæ Pagano Principi nupſerat, à rege Siciliæ in mari, cum ſponſo domum deduceretur, capitur.

Eo anno Chriſtianæ religionis profeſſores, qui Hieroſolyma inhabitabant, vincuntur.

1181. Maximis impenſis ac ſumptibus Carthago à rege Saracenorum Mauſamuntho inſtaurata eſt.

1184. Balduinus ſeptimus rex in Hieroſolymis, quem lepra infecerat, abſque hærede vita excedit. Nepos ejus ex ſorore Balduinus nomine, Rex quidem declaratur, ſed fatorum invidia ex illo honorum gradu eripitur, cui ſucceſſit octavus Rex Guido Luſignanus.

Inter Guidonem Hieroſolymitanum Regem, & Raimundum Tripolitanum Comitem orta diſſenſio, cauſa extitit, ut Chriſtiani in extremum diſcrimen inciderent.

1186. Congreſſi Chriſtiani cum exercitu Saldini regis, viginti millibus ac quingentis ſuorum interfectis, miſere occumbunt. Guido Rex capitur, Tripolitanus Comes ſubitanea morte extinguitur.

1187. Octoginta & octo annis cum Hieruſalem Chriſtianis habitata eſſet, hoc anno regi Saracenorum, expulſis Chriſtianis, deditione tradita eſt, die 2 Octobris.

Eo

Eo anno univerſam Iudææ regionem hoſtis Saracenis eripuit, Tyro, Tripoli, & Antiochia vix conſervatis.

1188. Fridericus Romanorum Imperator cum Friderico filio, Philippus Galliæ, Richardus Angliæ reges cum plurimis aliis Principibus, in comitiis decernunt, relictis in Iudæa Chriſtianis ſubveniendum eſſe. Inſtruitur bellum, Fridericus Imperator deductis in Syriam copiis, Armeniaque minore recepta, æſtatis tempore, lavandi cauſa Selephium amnem ingreſſus, periit.

Eodem anno Danica & Flandrica claſſis Africana littora infeſtavit, Sylva urbe capta, & incenſa.

1189. Guido collectis copiis Aconem graviter obſidet, ſed Saladini aſtutia ſemper vincitur, magna clades Chriſtianis illata morbo, fame, armis. Sibylla Guidonis uxor cum quatuor filiis in caſtris moritur dyſenteria,

1190. Franciæ & Galliæ rex conjunctis ſuis navibus cum Guidonis exercitu, Aconem oppugnant.

1191. Acon poſt biennalem obſidionem conditionibus ſe dedidit.

1192. Inter Philippum & Richardum reges ſimultate orta, copiæ disjunguntur, & rex Galliæ domum rediit. Angliæ autem rex diutius aliquantulum experiebatur belli fortunam, ſed fruſtra.

Eodem anno Venetæ quoque & Piſanæ claſſis disjunctio Chriſtianæ reipublicæ pernicioſa fuit, quia & ipſæ diſceſſum parantes, odiorum cauſas domum ſecum attulerunt.

1193. Sultanus Saladinus Imperator aracenæ gentis, rebus geſtis, moderatioe,& fortitudine inſignis, efflavit animam, iis ejus regnum inter ſe diſpertientibus.

1195. Saraceni Africani in Hiſpaniam ruentes, binis ut nunc ſunt, regnis po- untur, Caſtellæ & Granatæ.

1198. Henricus Imperator Moguntino rchiepiſcopo, & Othone Saxoniæ Ele- tore belli præfectis, ac pleriſque aliis agni nominis viris, novas inſtruxit copias ontra Saracenos, & receptis ad certum umerum civitatibus, conſtituunt Chriſtia- i regem, Hamericum nominatum. Fuit in adem expeditione Hermannus Landgra- ius Turingiæ.

1199, Henrico Imperatore mortuo, du- es modo dicti, victoriam deſperantes, in ermaniam revertuntur.

1200. Saraceni poſt captam crudeliter opem, ſævierunt in omnes Chriſtianos.

1202. Africani Saraceni utramque Hi- aniam igne & cæde vaſtarunt, excurſio- ibus in Galliam quoque factis.

1216. Friderico ſecundo Imperatore ova expeditio in Syriam decreta, multis rincipibus conſpirantibus, contra Sara- enos.

Eodem anno in ſuburbio Aconis civita- is, exercitus Chriſtianorum confluunt, & ivitatem Damiatam Ægypti urbem ab mpiis munitam obſident.

1217. Quatuor Hiſpaniæ reges colle- to in unum exetcitu Saracenos repreſſe- unt, ex Betica tamen ejicere non value- unt.

1221. Da-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 59

1221. Damiata Sultano reddita, Chriſtiani Aconem & Tyrum redierunt.

1228. Fridericus Imperator in Syriam profectus inducias cum Saracenis pepigit, & Hieroſolyma, cum ſuis copiis regio diademate honorandus ingreſſus eſt.

1237. Chriſtianorum exercitus, cui Theobaldus Navarræ rex præfuit, inter Gazam & Ptolemaida occubuit.

1244. Saraceni à Ferdinando, rege forti & celebri, ex Hiſpaniis expulſi.

1247. Saraceni Aſiatici Chriſtianos in Syria vexarunt, & ſepulchrum Chriſti ignominioſe defœdarunt.

1248. Ludovicus rex Galliæ, exercitum trajecit in Syriam, animo expugnandi Saracenos, & cupiditate liberandi Chriſtianos.

1249. Congreſſus Ludovicus Galliæ rex cum Saracenis Damiatam civitatem populoſam ac turrigeram cepit.

1250. Cum inter procellas pugnæ ad Faramiam à Saracenis comprehenderetur Ludovicus Rex cum Carolo & Alfonſo fratribus, reddidit Damiatam: quo facto ſuæ ſuorumque ſaluti conſuluit, & ex vinculis liberatus eſt. Captus rex eſt die 5 Aprilis.

1252. Saraceni Baleares amiſerunt inſulas, quas occupavit Dux Tarraconenſium.

1261. Hiſpaniæ Reges inter ſe diſcordes, alius Gallos ſocios ad ſe allexit, alter Saracenum militem adverſus fratrem conduxit, ſuo ſuorumque maximo incommodo.

1262. Fa-

1262. Factiones Veneta & Genuenſis Chriſtianos Ptolemaidem & Tyrum incolentes, inteſtinis odiis exercuerunt.

1265. Expulere ex Syria Saraceni Chriſtianos.

1268. Antiochia à Bodegaro Sultano vaſtata.

1270. Iterum rex Galliæ Ludovicus cum filiis tribus ingentes copias, contra Saracenos, in Africam duxit, ubi cum contra illos feliciter pugnatum eſſet, Carthaginem obſedit, ſed peſtis exercitum inficiens, Regem, ſimulque filium ejus Ioannem vita privavit, & ſic ſoluta eſt obſidio.

1281. Armenii & Scythæ ad Gamalam Iudææ urbem cum ipſa pene urbe à Saracenis delentur.

1289. Sultanus Ægypti Rex Tripolim incendit, Chriſtianos in ſervitutem abigit.

1290. Tyrus, Sidon, Tripolis, Berythus ab eodem incenſæ & complanatæ. Ptolemais, ſuga diſperſis Chriſtianis, ſine vi capta atque diruta, fundamentis quoque effoſſis. Chriſtiani qui urbem reliquerant, Cretam fugientes, perierunt naufragio.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 59

Appendix ſive excerpta ex Muhammedis Alſergani Aſtronomicis.

Ex verſione cl. viri I. G.

De annis Arabum & Barbarorum; de nominibus menſium & dierum; eorumque inter ſeſe diſcrepantia.

ARabes & Barbari numerant menſes anni duodecim. *Arabum* quidem menſes hi ſunt, 1 *Muharram*. 2 *Tſafer*. 3 *Rabe prior*. 4 *Rabe poſterior*. 5 *Zjumada prior*. 6 *Zjumada poſterior*. 7 *Rezjeb*. 8 *Sjaban*. 9 *Ramedhan*. 10 *Sjavval*. 11 *Dulcada*. 12 *Dulbazia*. Qui menſes conſtant alternatim diebus tricenis, & undetricenis, ita ut ex iiſdem menſibus ſex integri ſive pleni ſint; ſex reliqui mutili ſive cavi: annuſque dies obtineat CCCLIV, juxta calculum abſolutum ſive rotundum; qui & vulgatior. Sed juxta ſubtilius ratiocinium, hæc anni Arabici quantitas, per tricenos annos, excreſcit diebus undecim: de quibus anno cuique cedit portio quinta & ſexta diei. Atque ita annus præciſe habet dies CCCLIV, cum quinta & ſexta portione diei unius: & annus ille, quo hæc fractio, ſeu hæ partes diem integrum conſtituunt, menſes ſibi vindicat ſeptem plenos, & quinque cavos. Hic autem numerus diebus menſium congruit, ſubducta ratione ad Solis & Lunæ congreſſum, juxta medium utriuſque motum. Sed ab ipſa neomeniæ phaſi initus numerus variat, quo minus conſequentes menſes alternis

ternis ſint pleni & cavi. Non enim ſemper contingit, initium menſis, ratione & calculi & conſpectus novæ Lunæ, incidere in eundem diem: neque hoc fit, niſi tractu temporis ambo inter ſe æquentur.

Dies Arabum, quibus dinumerantur menſes, ſunt dies ſeptem; quorum primus eſt dies Solis, initium capiens ab occaſu Solis die Saturni; finem vero ab ejuſdem occaſu die Solis: quo modo etiam reliqui ſeſe dies habent. Auſpicantur enim Arabes diem quamque naturalem ab eo momento, quo Sol occdit: propterea quod dies cujuſque menſis apud illos ineunt à neomeniæ aſpectu; is autem contingit circa occaſum Solis. Sed apud Romanos, & alios, qui non inſtituunt ſuos menſes ad Lunæ phaſim, dies nocti præmittitur, & dies quilibet naturalis incipit ab exortu Solis, & ad exortum ejus ſequentem finitur.

Menſes vero *Syrorum* ſunt, 1 *Tiſchrin prior*, conſtans diebus XXXI. 2 *Tiſchrin poſterior*, dierum XXX. 3 *Canoun prior*, dierum XXXI. 4 *Canoun poſterior*, dierum itidem XXXI. 5 *Sjubat*, habens tribus annis dies XXVIII; at quarto anno dies XXIX: qui annus, ob diei hujus auctarium, embolimæus ſeu intercalaris dicitur. 6 *Adar*, continens dies XXXI. 7 *Nisan*, dies XXX. 8 *Eyar*, dies XXXI. 9 *Itaziran*, dies XXX. 10 *Tamouz*, dies XXXI. 11 *Ab*, dies XXXI. 12 *Eiloul*, dies XXX. Itaque anni dies colliguntur CCCLXV; quartuſque annus, uno auctus die, præciſe complectitur dies CCCLXVI.

Menſes *Romanorum* numero dierum con-

veniunt cum menſibus Syrorum. Et quidem primus illorum menſis *Ianuarius* , eſt horum Canoun poſterior. ita conveniunt, 2 *Februarius* , & Sjubat. 3 *Martius* , & Adar. 4 *Aprilis* , & Niſan. 5 *Majus* & Eijar. 6 *Iunius* , & Itaziran. 7 *Iulius* , & Tamouz. 8 *Auguſtus*, & Ab. 9 *September*, & Eiloul. 10 *October* , & Tiſchrin prior. 11 *November* , & Tiſchrin poſterior. 12 *December*, & Canoun prior.

Menſes *Perſarum* hi ſunt, 1 *Ferwardinmah*: cujus prima dies *Neurouz* dicitur. 2 *Ardabehiſchmah.* 3 *Chodad-mah.* 4 *Tirmah.* 5 *Mordad-mah.* 6 *Sjahrir-mah.* 7 *Mihr-mah.* hujus diem 16 *Mihr-zjan* vocant. 8 *Aban-mah.* cujus dies 26 primus eſt illorum decem, qui vocantur *Ferwardizjan*: ex iis quinque complent menſem; quinque reliqui adjiciuntur extra menſium ordinem, dicti *Andarz-jahat*. 9 *Adur-mah.* cujus primus dies celebratur, equitatu *Keuſec.* 10 *Dei-mah.* 11 *Bahmen-mah.* 12 *Asfendarmed-mah.* Et quidem ſingulorum menſium dies ſunt numero triginta. Sed inter Aban-mah, & Adur-mah inſeruntur dies quinque: ita ut conflentur anni dies 365.

Singulorum autem menſium diebus Perſæ hæc indiderunt nomina. 1 *Hormouz.* 2 *Bahmen.* 3 *Ardabehiſcht.* 4 *Sjiahrir.* 5 *Asfendarmed.* 6 *Chordad.* 7 *Mordad.* 8 *Deibadur.* 9 *Adur.* 10 *Aban.* 11 *Chaur.* 12 *Ma.* 13 *Tir.* 14 *Zjus.* 15 *Deibamihr.* 16 *Mihr.* 17 *Surouſch.* 18 *Reſch.* 19 *Ferlohardin.* 20 *Bahram.* 21 *Ram.* 22 *Bad.* 23 *Deibadin.* 24 *Din.*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 59

5 *Ard.* 26 *Iſchtad.* 27 *Aſman.* 28 *Za-miad.* 29 *Maraſfend.* 30 *Aniran.*

Dies vero *Anderzjahat*, ſeu appendices ita vocantur: 1 *Ahnoud-zjah.* 2 *Aſchund-jah.* 3 *Aſfendmed-zjah.* 4 *Ochsjuter-zjah.* 5 *Waheſcht-zjah.*

Menſes denique Ægyptiorum hi ſunt, 1 *Toth.* 2 *Paophi.* 3 *Athyr.* 4 *Choiac.* 5 *Tybi.* 6 *Mechir.* 7 *Phamenoth.* 8 *Phar-muthi.* 9 *Pachon.* 10 *Payni.* 11 *Epiphi.* 12 *Meſori.* Hiſce adjiciuntur quinque dies reſidui, Lawahic dicti, id eſt, appendices, Ægyptiace Epagomenæ.

Menſes enim ſinguli conſtant 30 diebus: annus autem comprehendit dies 365; totidem, quot habet annus Perſarum.

Olim quidem principia horum menſium reſpondebant initiis menſium Perſicorum: ita ut principium *Toth* idem eſſet cum initio *Deimah*; & porro menſis quivis alter cum altero: donec anni Ægyptiaci finis conveniret cum fine menſis *Adur.* Quod etiam obtinet in tabulis, ad tempus illud conſtructis. At vero menſes Ægyptiaci, qui apud Ægyptios hodie in uſu ſunt, aliter procedunt; illi enim imitati Romanos ac Syros, magnitudinem anni augent diei quadrante. Quamobrem etiam illorum menſes Perſicis diſſimiles ſunt: at Romanis atque Syriacis congruunt, univerſos inter ſeſe anni dies complexi. Primus autem apud eos anni dies reſpondet diei 29 menſis Ab.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 59

Æra, ſive *Epocha.*

ÆRa Arabum ducitur à principio ejus anni, quo Muhammed relicta Mecca, commigravit Medinam: eratque iſtius anni initium feria quinta.

Æra Perſarum petitur ab initio illius anni, quo imperare cœpit Iezdezjird fil. Sjahriar, fil. Coſræ; eratque iſtius anni principium feria tertia.

Romani, & Syri, æram deducunt ab initio annorum Alexandri, dicti bicornis; qui quidem dies fuit feria ſecunda.

Ægyptiorum æra, uſurpata in magno Ptolemæi opere, ſubducitur à principio ejus anni, quo regnare incepit Bochtonaſſrus: quod incidebat in feriam quartam. at vero æra Ægyptiaca, in Ptolemæi tabulis expreſſa, procedit ab initio annorum Philippi, qui dies fuit feria prima.

Inter epocham vero Alexandrinam, & Iezdezjirdicam ſunt anni Romani 292, & dies 259.

Intervallum inter epocham Bochtonaſſri, & epocham Iezdezjirdis, conſtat annis Perſicis 1379, & 3 menſibus. Epocha Philippi diſtat ab epocha Iezdezjirdica annis 955, & 3 menſibus.

Inter epocham vero Alexandrinam & Iezdezjirdicam, ſunt anni Romani 942, & 259 dies.

Denique epocha Alhiziræ, id eſt, migrationis Muhammedicæ, ab eadem Iezdezjirdis epocha differt diebus 3624.

Harum

Harum epocharum omnium prima eſt epocha Bochtonaſri; ſecunda Philippi; tertia Alexandrina; quarta Alhizjræ; ultima Iezdezjirdica.

FINIS.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 59

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 59

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 59

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 59

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 59

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 59

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 59

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 59

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
224 D 59